

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

У ПРАСНАКАХ ЦЯПЕР БУДУЦЬ ЧАКАЦЬ «ЖЫВЫХ ГРОШАЙ» У КАНЦЫ КОЖНАГА МЕСЯЦА?

«СВК «Праснакі», што ў Капыльскім раёне, у студзені 20 працэнтаў ад снежаньскай зарплаты работнікаў перавёў «на краму» ў аднаменнай вёсцы. А за студзень, ужо ў пачатку лютага, туды ж заробак пайшоў цалкам — усе 100 працэнтаў. Такое рашэнне датычылася ўсіх работнікаў гаспадаркі без выключэння — і моладзі, і працуючых пенсіянераў. Згодны людзей ніхто не пытаўся: парашылі і ўсё. А як жыць без «живой капейкі»? Прадукты прадуктамі, але ж і дзеянні, напрыклад, нешта трэба даць. Працуючая моладзь асабліва абуралася, бо, вядома, панабіралі крэдытаў, а па іх жа плаціць трэба. Кажуць, што ў СВК няма грошай на рахунку, таму пайшлі на такі крок, нейкім чынам дамовіўшыся з раённым спажывецкім таварыствам». Такая скарга паступіла ў рэдакцыю па «гарачай лініі». Не, не з Капыльскага раёна, бо «ў Праснаках усе бяжыць». Тэлефанавалі сваякі работнікаў згаданай гаспадаркі з іншага раёна (прозвішча, адрас завулікаў у рэдакцыі ёсць).

Усё гэта хлусня, не было такога, — адразу адраэгавала на наш зварот начальнік упраўлення сельскай гаспадаркі і харчавання Капыльскага райвыканкама Ірына КіСЛЯК. — Было зусім іншае: прапанавалі людзям, у каго ёсць вострая неабходнасць, да выплаты заробатнай платы браць у мясцовай краме патрэбныя прадукты харчавання і прадметы першай неабходнасці па ведамасці ў лік яе выплаты. Без аніякага спіртнога! Толькі найперш прадукты. Прычым па абавязковай згодзе кожнага ахвотнага. І чалавек волыны сам выбіраць: пляць працэнтаў заробку «выбіраць» такім чынам праз краму, усе сто працэнтаў ці ўвогуле адмовіцца ад падобнага варыянта і чакаць «живых грошай».

Як зазначыла далей Ірына Мікалаеўна, заробак у гаспадарцы выплачваецца ў канцы месяца. А некаторыя работнікі прасілі, маўляў, добра было б атрымаць грошы раней. Таму высююцам і быў прапанаваны вышэйназваны варыянт. «Тут нам бачыліся два плюсы, акрамя выгады для саміх работнікаў: па-першае, гаспадарцы сапраўды трэба было потым менш выплачваць работнікам «живых грошай», па-другое, павялічвалася таваразварот крамы ў вёсцы».

Усю гэтую інфармацыю, паўтаруся, даводзілі да высююцаў. Але раз з'явіліся незадаволеныя, раз пайшлі скаргі... Відэаочна, трэба даць распараджэнне, каб у Праснаках прыпынілі гэтую практыку, — забавяжыла напрыканцы нашай размовы Ірына КіСЛЯК. — Няхай работнікі цяпер чакаюць выплаты «живых грошай» у канцы кожнага месяца...

Рэдакцыя, у сваю чаргу, прапанавала суразмоўцы не спяшацца з такімі кардынальнымі высновамі. Магчыма, нехта да канца не разабраўся ў сітуацыі, бо, як заўважылі нашы завулікі, «пабаўся». Проста пабався спытаць, удакладніць. Напэўна, такі разлік «праз краму» ў лік будучай зарплаты некаму сапраўды неабходны?..

Сяргей РАСОЛЬКА.

Наталля ПЯТКЕВІЧ: ГАЛОЎНАЯ ЗАДАЧА ІДЭАЛАГІЧНЫХ РАБОТНІКАЎ — ІСЦІ АД ЖЫЦЦА

Галоўная задача ідэалагічных работнікаў — ісці ад жыцця, вызначыць патрэбнасці людзей і дапамагчы ім. Такую думку выказала ў Слуцку журналістам першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі Наталля Пяткевіч, якая прыехала ўдзель у рабоче-рэгіянальнага семінара ідэалагічных работнікаў Мінскай вобласці, перадае БЕЛТА.

«Мы павінны працаваць не дзеля птушкі. Работа павінна быць пастаяннай. Калі людзям трэба пагаварыць — трэба пагаварыць, патрэбна інфармацыя — даць гэту інфармацыю, а не проста правесці мерапрыемства, каб зрабіць справаздачу», — адзначыла Наталля Пяткевіч. У якасці станоўчага прыкладу яна адзначыла сельскую бібліятэку ў СВК «Казловічы», куды паступаюць новыя кнігі, вылісаюцца тыя газеты, якія чытае вялікая колькасць наведвальнікаў.

Наталля Пяткевіч адзначыла каласальную работу, што праводзіцца ў Беларусі для сельскага насельніцтва. «Калі рукі даходзяць і да культуры, і да сацыяльнай сферы, тады сапраўды мае месца клопат аб чалавеку», — сказала яна.

Першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта таксама адзначыла, што эфект ад ідэалагічнай работы залежыць ад суб'ектыўных фактараў, ад чалавека. Як прыклад яна прывяла Слуцкі прафесійна-тэхнічны каледж, дзе дырэктар «гарыць» той справай, якой займаецца, і гэта дае вынік. На яе думку, проста перанесці гэты станоўчы вопыт на іншыя прадпрыемствы, навуцальныя ўстановы немагчыма, павінен быць «запалі» ў кіраўніка.

Гаворачы аб сённяшнім сінэрыі (такія ж мерапрыемствы прайшлі ўжо або яшчэ пройдуць і ў іншых рэгіёнах), яна адзначыла, што такі абмен думкамі вельмі важны, наколькі дае магчымасць не ў кабінет, а на практыцы вызначыць тыя станоўчыя і адмоўныя моманты, якія ёсць, распрацаваць прапановы, што ідуць ад жыцця.

Семінар ідэалагічных работнікаў у Слуцку прысвечаны ўдасканаленню формату і метадаў ідэалагічнай работы ў Мінскай вобласці. Удзельнікі мерапрыемства наведвалі Слуцкі цукроварафінадны камбінат, Слуцкі прафесійна-тэхнічны каледж перапрацоўчай прамысловасці, СВК «Казловічы», Слуцкі хлебазавод, гімназію № 1 горада Слуцка, СВК «Вясейскі Пакрыў», Слуцкі сярэбродны камбінат, Цэнтр праваслаўнай асветы, СВК «Аграфірма «Лучнікі», дзе мясцовае ідэалагічнае прадпрыемства мае напраўкі. Акрамя таго, ішла размова на прадпрыемствах і ў сельскагаспадарчых аб'ектах з маладзю спецыялістаў, забеспячэнні іх жыллем, маральным і матэрыяльным стымуляваннем работнікаў, аб арганізацыі вольнага часу ў навуцальных установах, аб навучанні кадраў, патрыятычным выхаванні моладзі.

ТЭХАГЛЯД СТАЛІЧНАЙ «КРЫНІЦЫ»

Спецыялізаваўся на сотавіках

21-гадовы мінчанін, якога затрымалі супрацоўнікі Цэнтральнага РУУС сталіцы, падазраецца як мінімум у 11 злачынствах, звязаных з крадзяжам мабільных тэлефонаў.

Адшуканца зладзей, якога цягнула да чужых мабільнікаў, удалося, паводле звестак прэс-афіцэра Цэнтральнага РУУС Кацярыны Лісоўскай, дзякуючы прыкметам, якія запамінілі пацярпелыя. Апошнія, між іншым, станавіліся ахвярамі злачынстваў, у тым ліку і з-за сваёй беспечнасці. Так, у адным выпадку на рынку «Ждановічы» зламанымі завалодаў тэлефонам, які стараўся падзарадзіць у мужчынскай прыбральні: гаспадар адшюў па справах у кабіну, а лаўкач скарыстаў гэтым, каб прыкпілі сотавік. У іншым выпадку на тым жа рынку злачынца папрасіў у наведвальніка адной з закусачнай тэлефон, каб пазваніць. Давярлівы чалавек не адмовіў незнаёмцу, а той выйшаў з закусачнай і знік.

Між іншым, затрыманы — асоба ў міліцы вядома. Як выявілася, першыя «непаразуменні» з законам ён меў яшчэ ў дзевяцігадовым узросце. Потым падлеткаў пайшоў, як кажучы, у «разнос» — на яго рахунку — крадзяжы і махлярствы.

Ігар ГРЫШЫН.

ЗАРПЛАТА БЮДЖЭТНІКАЎ ЗА СНЕЖАНЬ 2009 ГОДА ЎЗРАСЛА НА 10,1 ПРАЦЭНТА

У Беларусі намінальная налічаная сярэдняя месячная заробатная плата ў галінах бюджэтнай сферы ў 2009 годзе склала ВР773 тыс., паведамліла БЕЛТА ў Нацыянальным статыстычным камітэце.

Сярэдняя зарплата бюджэтнікаў у снежні 2009 года была роўна ВР840,6 тыс. У параўнанні з лістападам гэты паказчык павялічыўся на 10,1 працэнта.

Рэальная заробатная плата работнікаў бюджэтных арганізацый у мінулым годзе ў параўнанні з 2008-м зменшылася на 4,2 працэнта, у снежні ў параўнанні з лістападам павялічылася на 8,7 працэнта. У арганізацыях аховы здароўя сярэдняя зарплата ў снежні 2009 года складала ў памеры ВР840,8 тыс., у тым ліку ўрачоў — ВР1 млн. 444,5 тыс., сярэдняя медыцынскага персаналу — ВР816 тыс.

Сярэдні заробак ва ўстановах адукацыі рэспублікі ў снежні склаў ВР750,7 тыс., у тым ліку настаўнікаў — ВР819,6 тыс., прафесарска-выкладчыцкага складу — ВР1 млн 801,6 тыс. У арганізацыях навукі і навуковага абслугоўвання гэты паказчык быў роўны ВР1 млн 787,5 тыс., у тым ліку ва ўстановах, якія выдзяляюць навукова-даследчыя работы, — ВР1 млн 783 тыс., з іх у Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі — ВР1 млн 770,7 тыс.

У Белстаце адзначылі, што ў арганізацыях культуры і мастацтва сярэдняя заробатная плата ў снежні склала ВР795,9 тыс. У работнікаў арганізацый фізічнай культуры і спорту сярэдні снежаньскі заробак дасягнуў ВР1 млн 643 тыс.

Як раней паведамлялася БЕЛТА, намінальная налічаная сярэдняя заробатная плата работнікаў Беларусі (акрамя суб'ектаў малага прадпрыемства неадзяржаўнай формы ўласнасці) ў 2009 годзе склала ВР998,3 тыс., у тым ліку ў снежні — ВР1 млн 93 тыс., што на 7,9 працэнта (на ВР80,1 тыс.) больш у параўнанні з лістападам 2009 года. На прамысловых прадпрыемствах сярэдняя зарплата ў снежні 2009 года склала ВР1 млн 188,3 тыс., або на 8,7 працэнта вышэй за сярэднярэспубліканскі ўзровень аплаты працы.

КЛЮЧ ЗАПАЛЬВАННЯ Парламент

Старшыня Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА даў эксклюзіўнае інтэрв'ю «Звяздзе»

— Уладзімір Паўлявіч, Палата прадстаўнікоў цвёрдага склікання правяла ўжо тры сесіі. Такім чынам, пройдзена трыццаць парламенцкага шляху. Дэлегацыя патроху бранзавоў?

— Мяркуючы самі: заканваторчая праца з усё больш абмеркаваннем і ўзгадненнем, пасяджэнняў, нарадаў, семінараў, канферэнцый, удзел у розных мерапрыемствах, у тым ліку на ўрадавым і рэгіянальным узроўнях, у сустрэчах з замежнымі парламентарыямі, у міжнародных парламенцкіх форумах, пазедакі ў сваё выбарчыя акругі, рэгулярны прыём грамадзян па асабистых пытаннях, разгляд хадаўніцтваў, просьбаў і скаргаў — вось такая ў асноўным кругавярць парламентарыя. Бранзавец не выкладае. Да таго ж, скажу шчыра, дэлегат Палаты прадстаўнікоў пры ўдзеле ўдзельнікаў заканваторскай групы ўдзельнічаў у асноўнай частцы ў гэтых ступенях. Ён ні ў якім разе не мае права адрывацца ад людзей, ад паўсядзённых рэчаіснасці і палітычнай рэальнасці.

— Яе сабаста знаходзіць час для сустрэч са сваімі выбарчымі каміямі?

— Рэгулярныя рабочыя пазедакі ў розных рэгіёнах краіны і ў маёй Глыбоцкай выбарчай акруге № 22, у якой тры раёны — Глыбоцкі, Докшыцкі і Ушацкі, я лічу абавязковымі. За мінулы перыяд работы ў Палате прадстаўнікоў падчас пазедак па краіне наведваў больш за 80 прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый.

Уладзімір Андрэйчанка

Як бы ні быў заняты заканадаўчымі і іншымі парламенцкімі справамі, штомесяц прыязджаю ў сваю выбарчую акругу. Добра ведаючы яе па шматгадовай працы ў Віцебскай вобласці, прыязджаю сюды па-ранейшаму, не як гошць. Пабываеш у гаспадарках, на прадпрыемствах, у школах, медыцынскіх і іншых установах, пагутарыш з хлебаробамі, жылваходамі, рабочымі, настаўнікамі, урачамі аб іх жыццёвых быццях. — і нібыта атрымліваеш падзараду. Гэта так, не перабольшваю. Ад дэлегатаў, усюды чакаюць увагі, парады, рэальнага падтрымкі і канкрэтнай дапамогі. За мінулы перыяд працы ў Палате прадстаўнікоў я прыняў у выбарчай акрузе па асабистых пытаннях 288 грамадзян.

— У чым вы дапамагаеце жыхарам і раёнам сваёй акругі?

— Усе пільмовыя і ўсёвыя звароты грамадзян, устаноў і арганізацый аналізую ў месце, вызначаю, у чыёй кампетэнцыі знаходзіцца вырашэнне пастаўленых праблем, даю, калі патрэбна, дараўнікі ці працу разабрацца па сутнасці таго ці іншага звароту раёніцы, абласныя або рэспубліканскія органы выкананай улады і дзяржаўныя ўстановы. У выніку нам удалося сумесна вырашыць шэраг жыццёвых пытанняў, важных для канкрэтных людзей, які бытавога, матэрыяльнага характару, так і звязаных з працаўладкаваннем, жылчэнай і іншай дапамогай. Пасадзейнічалі Докшыцкаму, Глыбоцкаму і Ушацкаму раёнам у вырашэнні пытанняў сацыяльна-эканамічнага развіцця.

— А прыём грамадзян у Палате прадстаўнікоў вы праводзіце?

— Так, у адпаведнасці з графікам прыёму па папярэдняму запісе. Прыём грамадзян праводзіць мой намеснік Валерый Мікалаевіч Іванюк, а таксама нашы профільныя камііі. У Сакратарыяце Палаты прадстаўнікоў ёсць аддзел па рабоце са зваротамі грамадзян, спецыялісты якога прымаюць наведвальніцка, працуюць з дасланымі лістамі.

СТАР. 5

У МІНСКУ ЗНАЙШЛІ ПАЛАЦ ХVІІІ СТАГОДДЗЯ!

Глеб ЛАБАДЗЕНКА

Уладзімір Ракіці — адзін з самых кваліфікаваных беларускіх мастакоў-рэстаўратараў, інтэлектуаль, лаўрэат прэміі «За духоўнае адраджэнне». Пры гэтым — гранічна сіцілы чалавек, з гэтай прычыны рэдка кантактуе з журналістамі. Нават для гэтай гутаркі адмовіўся фатаграфавання — папрасіў замест гэтага даць лішні здымак помніка архітэктуры. Сваёго ўнікальнага адкрыцця. Некалькі месяцаў спадар Уладзімір літаральна правёў у гэтым будынку, сантыметр за сантыметрам адкрываючы незразумелыя і невядомыя спачатку старадаўнія роспісы пад шматлікімі слаямі пазнейшай тынкоўкі. Вынік ашаламляючы, сапраўднае адкрыццё — бо ў Беларусі няма іншых захаваных роспісаў сярэдзіны ХVІІІ стагоддзя. Тым больш што захаваліся роспісы надзіва добра, яны падлягаюць кансервацыі і аднаўленню.

...Дом па цяперашнім адрасе Плошча Свабоды, 15 у даведніках называецца «Гарадскім сядзібным домам Станкевіча», датуецца 1795 годам. За савецкім часам там быў ваенкамат. Цяпер, калі ўзліся рэстаўраваць яго, напачатку не думалі, што там маглі захавацца нешта цікавае... Але выявіліся новыя звесткі — дата пабудовы «адсунулася» мінімум гадоў на дваццаць, а ў доме выявіліся гэтыя ўнікальныя роспісы... — Спадар Уладзімір, як вы адзначаеце той факт, што ў доме ў цэнтры Мінска вост так некалькі адкрыліся ўнікальныя роспісы, якім каля 250 гадоў?

— Таіны дарадца фон Пётэ, які жыў якраз у той час, пра які мы гаворым, ставіў сам перад сабой пытанні і сам даваў на іх адказы. «Што самае цяжкае?» — сам жа і адказаў: «Самае цяжкае — бачыць тое, што маш перад вачыма». Вось мы мелі перад вачыма гэты, які мы ўсе яго называлі, «будынак ваенкамата». І ніхто не ведаў, што ў нас перад вачыма такое багачце! А яно раскрылася, калі мы знайшлі сапраўды вельмі каштоўныя малюны ХVІІІ стагоддзя. У шасці пакоях яны захаваліся. Цудоўна захаваліся, можна сказаць. Нягледзячы на спосаб выкарыстання гэтага будынка, шматлікія рамонтныя... Калі гэта адкрылася, я адразу зразумеў, што гэта жывыя ХVІІІ стагоддзя.

СТАР. 6

РОЗГАЛАС

СЛУЖБОВЫЯ АСОБЫ «ЗАРЭБЛЯЛІ» НА ФІКЦЫЯХ

Па матэрыялах Галоўнага ўпраўлення па барацьбе з эканамічнай злачыннасцю МУС Генпракуратурай зведзена крмінальная справа ў дачыненні да дырэктара і начальніка аднаго з аддзелаў будаўнічага прадпрыемства, падавадаснага Міністэрству архітэктуры і будаўніцтва Беларусі, а таксама былога начальніка аддзела аднаго з упраўленняў гэтага Міністэрства.

Як паведаміла карэспандэнту «Звязды» оперуаўнаважаны па асабліва важных справах ГУБЭЗ МУС Вераніка Пасмечева, згаданыя асобы падазраюцца ў крадзяжы 986 мільёнаў рублёў. Як мяркуецца, гэтыя службовыя асобы на працягу трох гадоў, з 2006-га па 2009-ы, па папярэдняй змове афармлялі фіктыўныя дагаворы падряду на выкананне розных навуковых распрацовак, фінансаванне якіх ажыццяўлялася за кошт сродкаў інавацыйнага фонду Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва. Для спісання ж і абнаўлення грошай, якія пайшлі ў кішнi падарознікаў, выкарыстоўваліся лжэпрадпрыемальніцкія структуры.

Разам з тым, паводле папярэдняй звестак, вышэйзгаданай сумай справа наўрад ці абмежавалася: згаданыя фігуранты падазраюцца ў выкраданні больш як 2,5 мільярда рублёў. Акрамя таго, ёсць папярэдня інфармацыя, што да ўчынення злачынства могуць мець дачыненне і іншыя чыноўнікі Міністэрства.

«НАГРЭЎ» СЯБРА НА 3,6 ТЫСЯЧЫ ДОЛАРАЎ

Каб стаць уладальнікам дарагога аўта, зламанымі пазычыў згаданую суму, аднак грошы не вярнуў, змяніўшы месца жыхарства і нумар тэлефона.

Непрацуючага 32-гадовага жыхара Старых Дарог праваахоўнікі, паводле звестак прэс-афіцэра Заводскага РУУС Тамары Рулінскай, адшукалі па заяве пацярпелага. Як выявілася, яшчэ ў снежні 2007 года падазроны замяў сабе ў Амерыцы аўтамабіль, а калі машыну даставілі, зварнуўся да свайго сябра з просьбай пазычыць 3600 долараў, якіх не хапае на пакупку. Той не адмовіў, тым больш што грошы «сябра» абяцаў вярнуць хутка. Аднак абяцанымі ўся справа і абмяжавалася, а потым даўжнік знік. Адметна, што гэта не першая крамлеваная практыка ў жыцці падазранага: раней яму прыходзілася несці адказнасць, прычым менавіта за такія ж ліхадзействы.

Ігар ГРЫШЫН.

КАНТРАБАНДНЫЯ ЦЫГАРЭТЫ НА 25 МІЛЬЁНАЎ РУБЛЁЎ

Такі груз затрымалі 16 лютага супрацоўнікі ўпраўлення па барацьбе з эканамічнай злачыннасцю УУС і дэпартамент па фінансавых расследаваннях КДК.

Каля 3 гадзін ночы паблізу вёскі Прагрэс Бабруйскага раёна яны спынілі аўтамабіль MAZ-МАН, у якім было знойдзена 12,5 тысячы пачкаў цыгарэт расійскай вытворчасці без акцыяных марак. Кіраваў аўтамабілем 29-гадовы жыхар Бабруйска, які нідзе не працуе.

Алена КАЗЛОВА.

ВАЛЯНЦІНА ТАЛКУНОВА Ў БАЛЬНІЦЫ

Народная артыстка Расіі ўвечары 16 лютага пасля канцэрта ў Магілёўскім абласным палацы культуры трапіла ў бальніцу.

Нягледзячы на дрэннае самаадчуванне, яна адрадавала канцэрт. Але ўжо напрыканцы выступлення Валянціна каля будынка аўтамабіль медыцынскай дапамогі. Спявачку шпіталізавалі ў рэанімацыю Магілёўскай абласной бальніцы; у яе знайшлі выражанае ператамленне і змены артрэрыяльнага ціску. Аднак медыкі паведамілі, што цяпер жыццю Валянціны Талкуновай нічога не пагражае, стан яе здароўя здавальняючы.

Ул інф.

Навіны Беларусі і замежжа ў рэжыме on-line на сайце «Звязды» — www.zviazda.by

Прапануецца ўвесці максімальны тэрмін будаўніцтва індывидуальных жылых дамоў на працягу 4 гадоў

Пра гэта ўчора журналістам паведаміў старшыня Дзяржаўнага камітэта па маёмасці Георгій КУЗНЯЦОЎ.

Летась без аўкцыённа-на-сельніцтва было перададзена 14 тысяч зямельных участкаў. Разам з тым, за раз толькі 1400 уладальнікаў участкаў аформілі дазвол на будаўніцтва жылых дамоў на гэтай зямлі. Тады ўзнік пытанне: дзея чаго людзі бралі зямельныя участкі? Суразмоўца мяркуе, што бязвыплатнае размеркаванне зямельных участкаў можа паспрыць стварэнню шэрага рынку зямлі. Каб гэтага не адбылося, прапануецца ўвесці максімальны тэрмін будаўніцтва індывидуальных жылых дамоў на працягу 4 гадоў. Падтрыжваннем таксама новыя ўмовы, якія неабходна выконваць пры кансервацыі жыллёвай нерукомасці. Згодна з праектам новаўвядзенага, для кансервацыі неабходна будзе аб'яваць узводзіць сцены з вокнамі пад дахам.

Георгій Кузняцоў адзначыў, што дзяленню маюць бюджэтнае фінансаванне. Астатнія 33 прадпрыемствы самастойна забаробляюць сабе грошы. Нягледзячы на фінансавы крызіс, прадпрыемствы камітэта атрымалі летас прыбытак у памеры 237 млрд рублёў. Сярэдні памер заробка работнікаў склаў 1 млн 392 тысячы рублёў.

Старшыня камітэта адзначыў, што гэтымі днямі вырашанае пытанне аб выдзяленні ўрадам Аўстрыі беларускаму боку спецыяльнага гранта на суму каля 5 млн еўра для правядзення ў нашай краіне масавай і эфектыўнай прыватызцы. Кіраўніцтва дзяржаўнага жыллёвай нерукомасці, што зможы спецыялісты будучы не толькі дапамагач слухнымі працамі, але і пачнуць актыўна прыцягваць на нашы прадпрыемствы рэальных інвестараў.

СТАР. 2

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАЗДЗЕЙ

СУД ПРЫПІНІЎ РАШЭННЕ ЎКРАЊСКОЙ ЦВК АБ ПЕРАМОЗЕ ЯНУКОВІЧА

Вышэйшый адміністрацыйны суд Украіны часова прыпыніў дзеянне рашэння Цэнтральнай выбарчай камііі аб перамозе ў другім туры прэзідэнцкіх выбараў Віктара Януковіча. Гэтая мера прынятая ў забеспячэнне іска, які ў аўторак з боем даставіла суперніца Януковіча, прэм'ер-міністр Юлія Цімошэвіч.

Такім чынам, да прыняцця Вышэйшым адміністрацыйным судом Украіны рашэння аб законнасці вываў выбараў Віктар Януковіч не можа лічыць сябе абраным прэзідэнтам. Цімошэвіч на працягу прызначанага ЦВК незаконным. На разгляд іска вылучана два дні. Хутчэй за ўсё, пасяджэнне будзе праходзіць у адкрытым рэжыме, з удзелам прэсы. Напярэдні дзейны кіраўнік дзяржавы заявіў аб яго публічнасці.

ГРУЗІЯ ПАТРАБУЕ Ў РАСІІ 40 МЛРД ДОЛАРАЎ

Грузіянскія ўлады збіраюцца звярнуцца ў міжнародныя суды з іскам супраць Расіі. Талісі хоча запытываць ад РФ кампенсацыі ў некалькі дзясяткаў млрд долараў за той урон, які, паводле меркавання грузіянскага боку, нанесла Расія сваімі дзеяннямі ў Абхазіі і Паўднёвай Асеціі з пачатку 1990-х гадоў.

Акрамя непасрэдных стратаў, панесеных краінай падчас ваенных дзеянняў, Грузія ўказвае на ўсконыя страты ў эканамічным развіцці краіны. Улады краіны працягваюць настойваць, што менавіта Расія внаваўляе ў жытнёвых падзелях на Каўказе, а таксама ў правакаванні грузіна-абхазскага і грузіна-асяцінскага канфлікту пасля распаду СССР.

У РАСІІ ЧАСЦЕЙ САДЗЯЦЬ ТЫХ, ХТО ДАЕ, А НЕ ЯРЭЎ ХАБАР

Барцьба з карупцыяй прывяла да нечаканнага выніку: даваць хабар стала небяспечней, чым браць. Паводле звестак Вярхоўнага суда Расіі, летас было асуджана больш як 3000 чалавек за тое, што камусьці давалі хабар. Саміх хабарнікаў судзілі раздзельна — асуджана 2300 чалавек, прычым пераважна большасць з іх пакарэнныя за існую дробязь.

Кожны дзясяты з асуджаных хабарнікаў узяў менш за 500 рублёў. Амаль трэць карупцыйнераў бралі ад 500 да 3000 рублёў. Прысуды, які ў дыпламаце ляжала больш за мільён рублёў, было ўсяго паўтара працэнта ад усіх «хабарных» спраў.

На стыху

Антыбеларуская кампанія ў Польшчы можа нанесці ўрон беларуска-польскім адносінам

Міністэрства замежных спраў Рэспублікі Беларусь з закліпачасцю ўстрымае антыбеларускую кампанію, што разгортаецца ў Польшчы, якая можа нанесці сур’ёзны ўрон інтарсам развіцця беларуска-польскіх адносін. Аб гэтым паведаміў начальнік упраўлення інфармацыі — прэс-сакратар беларускага МЗС Андрэй Папоў, каментуючы апошнія заявы польскіх палітыкаў і паведамленні польскіх мас-медыя ў адносінах да Беларусі.

«Як было выразна заяўлена міністрам замежных спраў Беларусі Сяргеем Мартынявым у ходзе яго рабочага візиту ў Варшаву 12 лютага, у нашай краіне заканадаўча гарантаваны і забяспечваюцца правы нацыянальнай меншасці». Гэта ў поўнай меры адносіцца і да польскай нацыянальнай меншасці», — падкрэсліў Андрэй Папоў. Беларуская дзяржава на пастаяннай аснове аказвае значную падтрымку не культурна-адукацыйнай дзейнасці. Паведамлены польскіх СМІ, якія скажваюч рэачінасна і аб’ектыўна факты, уводзяць у зман палітычныя колы і грамадскую думку Польшчы, негатыўна ўплываюць на клімат беларуска-польскіх адносін.

Заявы, што гучаць апошнім часам у Польшчы, аб намеры ўвесці візавыя санкцыі супраць беларускіх грамадзян, заклікі да абмежавальных мераў, у тым ліку эканамічнага характару, адносна Беларусі не садзейнічаюць зняццю штучна створанага напружання ў беларуска-польскіх адносінах і супярэчаць палажэнням Хельсінскага заключнага акта 1975 года аб неадпалучальнасці прымянення эканамічных санкцый для аказання націску на суверэнныя дзяржавы, адначасна прэс-сакратар МЗС Беларусі.

«Мы гатовы прыкласці сумесныя намаганні для захавання дагнянута ўзроўню і далейшага развіцця беларуска-польскіх адносін на аснове ўзаемнай павагі і неўмяшання ва ўнутраныя справы аднаго аднаго. Перакананы, што гэта адпавядала б інтарсам народаў нашых краін і стабільнасці на еўрапейскім кантыненте», — сказаў Андрэй Папоў.

БЕЛТА.

Польскі дом у Івянцы застаецца ва ўласнасці Саюза палякаў на Беларусі

Адпаведнае рашэнне было прынята ўчора Валожыўскім раённым судом па выніках слухання па грамадзянскай справе па іску ГА «Саюз палякаў на Беларусі» да грамадзянін Тэрэсы Собаль у сувязі са стварэннем пераходдуау у праве карыстання ўласнасцю, перадае БЕЛТА.

«Суд вырышў: устанавіць пераходку ў ажыццяўлены ўласнасці шляхам ускладнення на адказчыка абавязку вывозіць занятае памішканне», — гаворыцца ў рашэнні суда.

Раённы суд устанавіў, што правам ўласнасці на будынак валодае Саюз палякаў на Беларусі. Таму што па статуту гэтай арганізацыі Тэрэса Собаль, будучы выключанай з членаў саюза за дзеянні, якія супярэчаць статуту і наносяць шкоду арганізацыі, можа падаваць заяўку на ўступленне ў СПБ не раней як праз год пасля выключэння, яна займае Польскі дом самавольна, не дапускаючы новага старшыню аддзялення Станіслава Бурчэўскага да выканання абавязкаў.

Сама Тэрэса Собаль заявіла на судзе, што заставаўся ў Польскім доме на правах яго дырэктар. Аднак апошняя рэдакцыя статута СПБ такой пасады не прадугледжвае. «Такім чынам, факт самавольнага заняцця будынка Тэрэсай Собаль устанюлены», — адзначыла суддзя, аб’юльчочы рашэнне. Рашэнне Валожыўскага раённага суда можа быць абскарджана ў Мінскім абласным судзе на працягу 10 сутак. Як адзначыла журналістам адказчык, яна цвёрда не намеру з’яўляцца да працудуры абскарджанна.

У 1999 годзе ГА «Саюз палякаў на Беларусі» (СПБ) набыло ў Івянцы (Валожыўскі раён) будынак для размяшчэння культурна-асветнага цэнтра Івянецкага гарпасялковага аддзялення СПБ, які стаў называцца Польскім домам. Да 9 студзеня 2010 года падаць старшын Івянецкага аддзялення саюза займаў Тэрэса Собаль. Аднак 9 студзеня цэнтральны орган СПБ прынялі рашэнне аб выключэнні Собаль з саюза.

21 студзеня ў Доме культуры Івянца адбыўся сход, на якім новым старшынёй гарпасялковага аддзялення Саюза палякаў быў выбраны Станіслаў Бурчэўскі. Аднак ранейшае кіраўніцтва аддзялення прадаўжала функцыянаваць, выкарыстоўваючы памішканне Польскага дома. У лютым 2010 года цэнтральнае кіраўніцтва СПБ падало ў Валожыўскі раённы суд іскуовае заяву супраць Тэрэсы Собаль з патрабаваннем устанавіць пераходку ў праве карыстання Польскім домам у Івянцы. Па просьбе істаца на будынак і маёмасць быў накладзены аршт у мэтах забеспячэння іску.

Польскі дом у Івянцы ніхто ў палякаў не забірае і нікому не перадае

Аб гэтым заявіў учора журналістам Упаўнаважаны па справах рэлігіі і нацыянальнасцў Леанід Гуляка.

«У нас што, Польскі дом у некага забіраюць і камусьці перадаюць? Яго ні ў каго не забіраюць і нікому не перадаюць. Ён як з’яўляўся ўласнасцю рэспубліканскай арганізацыі «Саюз палякаў на Беларусі», так ёі і застаецца», — падкрэсліў Леанід Гуляка.

Іншая справа, прадоўжыў ён, што Тэрэса Собаль не хоча выходзіць са стану старшынства. «Але ж народ чыць вывёз з гэтага стану і па-чыльвізанавому трэба было перадаць ключы нававыбранаму старшынэ, як гэта робіцца ў нармальных сітуацыях», — адзначыў Упаўнаважаны.

Леанід Гуляка таксама падкрэсліў, што Польскі дом у Івянцы ніхто не збіраецца перапрафіляваць. «Не, ён застаецца тым жа Домам Саюза палякаў», — сказаў ён, дадаўшы, што таксама нічога не змяняецца з боку беларускіх уладаў да ўтрымання гэтага Дома. «Абсалютна нічога — як ён працаваў, так і працуе, як здаваў свае плошчы часткова ў арэнду іншым арганізацыям, так і цяпер ніхто не забараняе гэтага рабіць», — адзначыў Леанід Гуляка.

Паводле яго слоў, сёння ў некаторых польскіх СМІ ўжо дагаварыліся да таго, што дамы палякаў у Беларусі (усяго іх 16) здаюцца ў арэнду, а атрыманыя грошы ідуць на ўтрыманне чыноўнікаў. Леанід Гуляка назваў гэтыя сцвярджэнні глупствам, падкрэсліўшы, што дзяржава наадварот дапамагае гэтым арганізацыям як можа.

Беларускія ўлады не ўмешваюцца ў сітуацыю з Польскім домам у Івянцы, адзначыў Леанід Гуляка.

«Ніхто абсалютна не ўмешваецца ў гэту сітуацыю. Я ведаю, мінскія абласныя ўлады не ўмешваюцца, я не ўмешваюся. Адміністрацыя Прэзідэнта ці Савет Міністраў таксама не даюць дараўчэнняў мне, што, маўлю, давай ён і займайся гэтым», — сказаў Леанід Гуляка.

Каментуючы паведамленні, распаўсюджвання шэрагам СМІ, аб тым, што Прэзідэнт Польшчы з’явіўся ў да Прэзідэнта Беларусі з просьбай умяшання ў сітуацыю, Леанід Гуляка пагадзіўся з тым, што такім чынам кіраўніка беларускай дзяржавы па сутнасці падштурхоўваюць да умяшання ў дзеянні суда і тым самым парушэння закону. «Я, напрыклад, не ведаю, ці быў гэты зварот сапраўды. Але калі гэта так, то польскі бок яшчэ раз падкрэслівае, што ён вельмі далёкі ад дэмакратыі», — сказаў Леанід Гуляка. У сувязі з паргозамі прымянення розных санкцый да Беларусі які ў сферы эканомікі, так і палітыкі, ён падкрэсліў, што грамадзяне нашай краіны не могуць быць прадметам гандлю, тым больш на ўзроўні кіраўнікоў краін.

Упаўнаважаны па справах рэлігіі і нацыянальнасцў Леанід Гуляка лічыць недэмакратычным складанне якіх-небудзь чорных спісаў адносна беларускіх палякаў. Аб гэтым ён паведаміў, каментуючы інфармацыю ў шэрагу СМІ аб тым, што польскі бок стварае так званыя чорны спіс грамадзян Беларусі, якім не будучь выдавацца візы.

Леанід Гуляка прывёў прыклад Леанарды Раўкоўскай, якая ўзначальвае аддзяленне Саюза палякаў на Беларусі ў Слоніме. «Гэты чалавек мае 4 афіцыйныя польскія ўзнагароды, з’яўляецца заслужаным дзеячам культуры Польшчы, у яе сваёй жыццў у Польшчы, і яна з 2005 года неўяная (у Польшчу. — *Заўвага БЕЛТА*). Яна што, атрымліваецца, тэрарыст для Польшчы?» — адзначыў ён. Паводле слоў Леаніда Гулякі, куды яна толькі ні з’яўталася: і да польскага прэзідэнта, і ў МЗС Польшчы, але ні разу не атрымала адказу.

«Дык давайце будзем гаварыць аб польскай нацыянальнай меншасці, якая пражывае на тэрыторыі Беларусі, якія з’яўляюцца грамадзянамі нашай краіны. Не, усю ідзе раздзяленне на сваіх і чужых; гэтыя нам падаюцца. гэтым можа, а гэтыя не падаюцца, гэтым нельга. Восі і ўся дэмакратыя. І аб якой дэмакратыі з боку Польшчы ў гэтым плане можа гаварыць», — сказаў Упаўнаважаны па справах рэлігіі і нацыянальнасцў.

Больш таго, прадоўжыў ён, ад раздуваемых канфліктаў пактуюць у тым ліку дзеці. «Збіраецца група дзяцей на адпачынак у Польшчу, якіх суправаджае выкладчык, якія прыязджаюць на граніцу з аформленымі візамі, але іх кіраўніку ў паспарт ставяць штамп, што ён неўяны ў Польшчу, і адкіраўніку зашэдэ. А з ім 30 чалавек дзяцей, і што яны без яго паедуць?» — задаў пытанне Леанід Гуляка.

БЕЛТА.

Прамая лінія

РАТАВАННЕ АЛКАГОЛІКА

Аб сучасных падыходах у лчэнні алкагольнай залежнасці можна распытаць загадкана сяктарна наркалогі Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра псіхічнага здароўя Уладзіміра Патрочыа МАКСІМЧУКА падчас «прамога лініі», якая адбудзецца 24 лютага, у сераду, з 14.00 да 15.30 па нумарах: 8 (017) 292 38 92 і 292 38 21.

Патярджныя пытанні можна пакінуць па нумарах: 8 (017) 287 18 29 і 287 18 36.

Выканаўца абавязкаў старшыні Гродзенскага аблвыканкама Іван ЖУК:

САМАЕ ВУЗКАЕ МЕСЦА — СЛУЖБА ЗБЫТУ

Фота Рыгорава ВАНЧОСКІ

— Нам удалося пераламаць тондээнцыю затаварвання складуў, якая правілася ў першыя месяцы мінулага года. Удзельная вага запусаў гатовай прадукцыі на складах на 1 студзеня гэтага года скла-ла 68,8 працэнта, што толькі на 0,4 працэнтнага пункта вышэй за паказчык 2008 года. У прыватнасці, значна пашыраны рынкі збыту мя-са-малочнай прадукцыі, якая рэалізуецца ў 27 краін (у 2008 годзе — у 19 краін).

Самае вузкае месца — служба збыту. На многіх прадпрыемствах спецыялісты аддзелаў продажу працуюць па-даўнейшаму. Хацелася б мець большую практычную аддачу ад сувязяў з рэгіёнамі Расіі, Украіны, краінамі Сярэдняй Азіі на падставе двухбаковых пагадненняў і, безумоўна, застаецца актуальным прыцягненне замежных крэдытаў, пазыкаў, асабліва прамысловых інвестыцый.

Летас у вобласці ўпершыню перавышана пяцітысячная мяжа малочнай прадукцыйнасці ў сярэднім на адну карову ў год. У кожным раёне ўведзены ў эксплуатацыю сучасныя малочныя комплексы з новымі тэхналагічнымі рашэннямі, укаранілі сістэму даенна кароў рабатызаванымі ўстановамі.

— Летас па вуліцы Дзяржынскага ў Гродне пабудаваны другі ў рэспубліцы і першы ў вобласці эксперыментальны энергаэфектыўны 69-кватэрны дом з дробнаштучнай матэрыялаў. Забяспечаны ўвод жылля для шматдзетных сем’яў, льготнай катэгорыі грамадзян, жыл’я памішканняў сацыяльнага карыстання, для адсялення людзей, што прахвіваюць у аварыйным жыл’вым фондзе.

Сёлета плануецца ўвесці 860 тысяч квадратных метраў жылля (летас — 702,1 тыс. кв. м). Будучь забяспечана жыллём 330 шматдзетных сем’яў і 124 сям’і з ліку льготных катэгорыі. Жыллёвая праграма ў суме 1,6 трыльёна руб-

МІНГАРВЫКАНКАМ ІМКНЕЦЦА НЕ ДАПУСЦІТЬ РОСТУ АРЭНДНАЙ ПЛАТЫ

Росту арэнднай платы ў Мінску практычна няма, пра гэта на прэс-канферэнцыі ў Мінгарвыканаме заявіла Таццяна БУТКЕ-ВІЧ, начальнік аддзела выкарыстання нежыл’вых памішканняў і арэндных адносін Мінскага гарраднаскага цэнтра нерухомасці.

— Пра перазаключэнні дагавораў, якія дэціналі раней, каэфіцыенты ўсталяўваюцца ў такім памеры, каб арэндная плата засталася на ранейшым узроўні», — сказала яна. — Мінгарвыканкам, як уладальнік камунальнай маёмасці, кантралюе гэтае пытанне вельмі пільна, бо ўсе каэфіцыенты ўгад-няюцца не толькі паміж арэндатара і арэндадаўцам, але і Мінгарвыканкамам. Зыходзячы з ужо перааформленых дагавораў, да-пускаяецца рост у 1—3 %, але не болей за п’яць працэнтаў.

Разам з тым з цяжкасцямі і значным ростам арэнднай платы, па словах Таццяны Буткевіч, сутыкнуліся арганізацыі «Белшошта» і «Белфармаша» — раней яны мелі персанальныя льготы ў выглядзе паніжачага каэфіцыента 0,2, а з 1 студзеня гэтыя льготы былі страчаны — яны павінны кіравацца нормамі ўказа № 518 Прэзідэнта.

— Наваў пры ўсталяванні мінімальнага каэфіцыента ў памеры 0,5 і ў адбываецца значны рост арэнднай платы ў межах 160 %, а для асобных памішканняў — 180 %. Указ з’яўрацьчэна дазваляе знізіць арэндную плату і ў такім выпадку, але для гэтага трэба з’яўрацьчэна да кіраўніка дзяржавы з адпаведным эканамічным абгрунтаваннем. Міністэрства сувязі і Міністэрства ахо-вы здароўя, якім падпарадкоўваюцца і «Белшошта» і «Белфармацыя» адпаведна, сітуацыю ведаюць і кантралююць, і ініцыятарамі зваро-

— Калі існуе попыт на памішканне, то цалкам апраўдана, што магчыма арэндная плата будзе вызначацца з каэфіцыентам, які і адлюстроўвае гэты попыт і выгаду ад выкарыстання памішкання.

— Калі існуе попыт на памішканне, то цалкам апраўдана, што магчыма арэндная плата будзе вызначацца з каэфіцыентам, які і адлюстроўвае гэты попыт і выгаду ад выкарыстання памішкання. — лічыць Таццяна Буткевіч.

Наогул, яна не знаходзіць падстаў для чутак пра дадатковую на-грузку на бізнэс з-за новых умоў арэнды і лічыць, што пераход на

ОРГАНЫ ДЗЯРЖКІРАВАННЯ ПАЗМАГАЮЦА НА ЛЫЖНІ

Традыцыйнае спартыўнае свята пройдзе ў суботу ў Раўбічах

У найбліжэйшую суботу ўсіх аматараў спорту і здаровага ладу жыцця чакае традыцыйнае спартыўнае свята «Мінская лыжня-2010», якое пройдзе на базе рэспубліканскага цэнтра алімпійскай падрыхтоўкі па зімовых відах спорту «Раўбічы». На старт лыжнянай эстафетнай гонкі 4х2,5 км выйдучь спачатку сямейныя каманды, пасля спаборнічаць пачнучь каманды дзяржорганна, напрыканцы на старт выйдучь прадстаўнікі органаў кіравання і галоўных банкаў краіны. Дабрацца ў гэтую суботу ў Раўбічы змогуць усе ахвотныя — Мінгарвыканкам арганізоўвае ад аўтавазкала «Маскоўскі» спецыяльныя аўтобусны маршрут «Мінск — Раўбічы — Мінск». Аўтобусы будучь

курсіраваць з 8 гадзін раніца да 20 гадзін вечара.

Гледчам пакажуць і вялікую культурна-забавальную праграму з удзелам аматарскіх калектываў мас-таўкай самадзейнасці з усёй Мінскай вобласці, конкурсамі і эстафетамі. Для гэсцей яшчэ будзе арганізаваны палатачны гандаль з усім багаццем страў нацыянальнай кухні. Пераможцы кожнага конкурсу будучь узнагароджаны падарункамі і камплектамі спартыўнага інвентару ад «Нацыянальных спартыўных латарэй». Напрыканцы пройдзе ўрачыстая прэзентацыя праектаў талісмана чэмпіянату свету па хакеі 2014 года, які пройдзе ў Мінску.

Алена КРАВЕЦ.

КЕЛ’В расправёў пра нямецкую мадэль кіравання жыллём. Фокус ле ў тым, што дзяржава займаецца толькі сацыяльным жыллём. А ўтрыман-не жылля прыватнага — справа рук саміх уладальнікаў і... кіруючай кампаніі (адной з іх — VEGIS — і кіруе спадар Меркель). Кожная кампанія працуе не з адным сумесным дома-ўладаннем, а з 20 — 30. Такім чы-нам, яна мае багаты вопыт і вырашае праблемы глабальна, да таго ж, яна можа дазволіць сабе мець у штэце інжынера, юрыста, спецыя-ліста па фінансавых пытаннях і ўласна кіраўніка нерухомасці (што было б не пад сілу, скажам, асобна-му дому, няхай тады шматкватэр-ныму). Ён ні ў якім разе не можа быць ўласнікам у гэтым канкрэтным доме (у кіраўніка не павінна быць асабістай зацікаўленасці ў прыняцці тых ці іншых рашэнняў), абшэ за-тое, у яго павінна быць аблвядная адукацыя. У Германіі ёсць нават асобная спецыяльнасць — камер-сант нерухомасці. У краіне добра адладжана сістэма павышэнна кваліфікацыі такіх спецыялістаў. І, які ўсё звязанае з нерухомасцю, такая работа лічыцца даволі прэ-жучым. Што да саміх ўласнікаў, іх праводзіцца падзел — што кан-крэтна знаходзіцца ў індывідуаль-най ўласнасці, а што ў агульнай до-левай ўласнасці.

лёў цалкам забяспечана крыніцамі фінансавання.

Сёлета яшчэ 51 вёска Гродзеншчыны стане аграгарадком. На гэ-тыя мэты плануецца накіраваць каля 140 мільярдаў рублёў.

— Агульны каэфіцыент нара-джальнасці на Гродзеншчыне ў мі-нулым годзе склаў 11,6 на 1000 насельніцтва (у 2008 годзе — 11,3). А паказчыкі смертнасці ўсё больш пераходзяць у старэйшую ўзраста-вую групу.

У вобласці ўкаранілі новыя ме-тадыкі ранняга лчэння хворых на востры каранарны сіндром і краіну-ую ішчэмічную хваробу сэрца, хва-робы сасуду мозгу. У траўматала-гічных аддзяленнях Гродзенскай бальніцы хуткай медыцынскай да-памогі, Ваўкавыскай, Лідскай і Слон-імскай раённых бальніц праведзе-на 275 аперацый пратэзавання тазасцягнавых суставаў.

Згодна з міжурдавым дагаво-рам, падпісаным 12 лютага ў Ва-ршаве, для жыхароў памежных тэ-рыторый Беларусі і Польшчы ўводзі-цца спрочнены парадка перацяжэн-ня мяжы. Да памежных тэрыторый ад-носнацца прылеглая да беларуска-польскай мяжы адміністрацыйна-тэ-рытарыяльныя адзінкі і насельныя пункты, што ўваходзяць у зону да 30 кіламетраў ад лініі мяжы. Ска-рыстацца новымі правіламі могуць

грамадзяне, якія пастаянна прах-віваюць на прыгранічных тэрыторыях не менш за тры гады. Яны змогуць знаходзіцца на памежных тэрыто-рыях суседняй краіны да 90 дзён на працягу года.

Міжурдавае беларуска-поль-скае пагадненне аб малым памеж-ным руху ўводзе ў сілу пасля ра-тыфікацыі дакумента парламента-мі дзвюх краін. Аналагічнае пагад-ненне ў найбліжэйшы час плануец-ца заключыць з Літвой.

Створаная інфраструктура пунк-таў пропуску на мяжы з Літвой і Польшчай дазваляе забяспечыць нармальны рэжым для грамадзян-на і мае запас трываласці на пер-спектыву. Напрыклад, у пункце про-пуску «Брузгі» штодзённа перася-каюць мяжу каля 2,8 тысячы легка-вых аўтамабільаў, у пункце пропуску «Бераствіца» — прыкладна 800 легкавікоў. А прапускання здоль-насць гэтых мадэрнізаваных пунк-таў складае адпаведна 4,3 тысячы і 3 тысячы легкавых машын у суткі. Значна павялічыцца пасля рэкан-струкцыі і прапусканя здольнасць пункта «Прывалкі» на беларуска-літгоўскай мяжы.

Такім чынам, да павелічэння па-току грамадзян, якія перасякаюць дзяржаўную мяжу, на пунктах про-пуску гатовыя.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

Беларусь і МВФ: завершаны заключны агляд праграмы стэнд-бай

Рашэнне аб выдзяленні Бела-рсі зварыццальнага траншу крэ-дыту МВФ па праграме стэнд-бай кахецца ў другой палове сакавіка гэтага года, паведаміў карэспан-дэнту «Звязда» намеснік началь-ніка Упраўлення інфармацыі На-цыянальнага банка Міхал Жура-вовіч. Міжнародны валютны фонд ужо выдзеліў нашай краіне ў рам-ках згаданай праграмы амаль 2,9 мільярда долараў (праграма пад-трымліваецца крэдытам стэнд-бай на 3,46 мільярда долараў).

Нацыянальны банк і Урад Бела-рсі зварыццальні перамоваў з экс-пертамі мсіі МВФ, якія знаходзіліся ў Мінску з 3 па 16 лютага і праводзілі чцвёрты, завяршальны, агляд вы-канання краінай прынятых на сябе абавязцельстваў па праграме стэнд-бай, што была заключана ў студзені мінулага года. Як адзнача-юць у Наўбанку, з улікам паспяхо-вага выканання Беларускай пра-дугледжваных згаданай праграмай мэтавых і структурных кантрольных паказчыкаў, Беларускам бокам і эк-спертнамі мсіі Фонду дасягнута па-гадненне аб завяршэнні гэтага аг-ляду. Галоўны банк нашай краіны і Урад будучь працягваюць рэаліза-цыю і ўзгодненых захадаў, якія за-бяспечваюць паспяховае выканан-не праграмы стэнд-бай.

Ігар ГРЫШЫН.

ПРАПАНУЕЦЦА ЎВЕСЦІ МАКСІМАЛЬНЫ ТЭРМІН БУДАЎНІЦТВА...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

У свой час у Савет Міністраў быў накіраваны пакет дакументаў аб магчымай прыватызацыі 34 сярэдні і буйных прадпрыемстваў краіны. Калі па іх будзе прыня-та станоучае рашэнне, то ўжо ў сакавіку дзяржкамітэ- збіраецца арганізаваць конкурсы і аўкцыёны па про-дажу акцый гэтых прадпрыемстваў патаэнцыйным інвеста-рам. Адпаведнай пастановай Саўміна вызначана ўсяго 160 прадпрыемстваў, па якіх дазволена ажыццяўляць прыватызацыю. Хутка гэты спіс будзе павялічаны за кошт асобных падраздзяленняў Беларускай чыгункі і арганізацыі магістральных нафтаправодаў. У камітэце цяпер рыхтуюцца праект ўказа кіраўніка дзяржавы аб стварэнні агенцтва па інвестыцый і прыватызацыі.

Спецыялісты дзяржкамітэта па маёмасці працягваюць стварэнне спадарожнікавай геадэзічнай сеткі пастаянна дзейных станцый. На тэрыторыі Мінскай вобласці такая сетка будзе створана ўжо ў красавіку. Планаўчыца, што новыя вымяральныя тэхналогіі будучь укараняцца ў кар-таграфіа-геадэзічную структуру па усёй Беларусі. Спа-дарожнікавай геадэзічнай сетка дазволіць больш даклад-

Абзац

▲ Летас у дачыненні да супрацоўнікаў органаў унутраных спраў Беларусі была заведзена 191 крымінальная справа, сказана на ссутра-ці са студэнтамі ў Мінску кіраўнік МУС краіны Анатоль Куляшоў. Па яго словах, 75 % такія злачынствы было выяўлена службамі МУС, службай асабістай бяспекі ўключна. А. Куляшоў падкрэсліў: «Мы зай-маем прынцыпова пазіцыю па пытанні навядзення парадку і будзем працягваць гэта рабіць, як бы сорамна і крыўдна нам ні было».

▲ У 2009 годзе ва ўсім свеце пры выкананні службовых аб-вязкаў загінулі 99 журналістаў. Прадстаўнікі Камітэта абароны журналістаў адзначаюць, што гэты паказчык з’яўляецца рэкорд-ным з 1992 года, калі арганізацыя пачала весці такую статыстыку. Больш за ўсё прадстаўнікоў прэсы загінулі летас на Філіпінах — 34 чалавекі. Дзевяць прадстаўнікоў сродкаў масавай інфарма-цыі загінулі ў Самалі, па чатыры — ў Іраку і Пакістане. Выкананне службовага абавязку стала прычынай гібелі двух журналістаў у Расіі, Мексіцы і Афганістане.

▲ Выратавальнікам у Іўі давялося даставаць з калодзежа кеня. У пастку кому трапіў выкладкова: на прыватным падворку лок калодзежа быў прыкрыты лістом балі і зверху прысыпаны снегам, жывёльна не адчула небяспекі і наступіла на лок. Той, не вытрымаўшы конскай вагі, прарваўся. Выратавальнікі, якія прыхкалі па выкліку, дасталі ка-ня з дапамогай спецыяльных вярхоак. Кеня агледзеў ветэрынар. Па яго заключэнні, жывёльна толькі моцна перапулажася.

▲ Нелегальны груз парфумнаў прадукцыі коштам 8 млн рублёў затрыманы ў Дубровенскім раёне. Затрыманне адбылося на ау-тадарозе Брэст—Мінск—мжа Расійскай Федэрацыі каля памеж-нага пункта пропуску «Радзкі». У аўтамашыне «Мерседэс-Бэнц», якой кіраваў непрацоўчы 26-гадовы жыхар Магілёва, супрацоў-нікі праваахоўных органаў выявілі 116 флаконаў туалетнай вады агульнай ёмістасцю 11,5 л. Парфума аказалася сумнеянага паход-жання. Груз канфіскаваны, праводзіцца праверка.

Поўны абзац

▲ Паліцыя швейцарскага кантона Тычына затрымала вадыцеля грузавіка, які, каб хаваць парушэнне, праглынуў дыскі

18 лютага
2010 г.
№ 7 (201)

ЗВАРОТ У РЕДАКЦЫЮ

БУДЗЕ АПЛАТА — будзе і парадак

ПАМ'ЯТКА ВЫБАРШЧЫКУ

З 14 лютага ініцыятыўныя групы ўжо могуць збіраць подпісы для вылучэння кандыдата ў дэпутаты мясцовых Саветаў. Магчыма, да вас якраз у гэтую хвіліну стукаюцца ў дзверы. Мы хочам, каб нашы чытачы былі дасведчанымі — хто, дзе і як можа збіраць подпісы ў падтрымку патэнцыйнага кандыдата. Таму прапануем вам уважліва адчытаць гэты артыкул — у выглядзе адказаў на самыя распаўсюджаныя пытанні.

Як упэўніцца, што перада мной менавіта зборшчык подпісаў, а не злодзей-дамушнік, напрыклад?

Збіраць подпісы могуць толькі члены ініцыятыўнай групы. Яны паказваюць вам дакумент, які сведчыць асобу, а таксама пасведчанне, выдадзенае выбарчай камісіяй (пералічаныя дакументы павінен мець пры сабе кожны член ініцыятыўнай групы падчас збору подпісаў).

Якім чынам могуць збіраць подпісы на вуліцы?

Збор подпісаў можа весціся і ў форме пікетавання. Спецыяльны дазвол на яго правядзенне не патрэбны, калі праводзіцца яно ў месцах, не забароненых мясцовымі выканаўчымі і распарадчымі органамі. Падчас такога пікета члены ініцыятыўных груп могуць знаёміць вас з інфармацыйнымі матэрыяламі з біяграфічнымі звесткамі асобы, у падтрымку якой выдзяча збор подпісаў. Адназначна, што гэтыя інфармацыйныя матэрыялы, а таксама іншыя друкаваныя матэрыялы выбаршчыкам не раздаюцца.

Як афармляецца падпісны ліст?

На вонкавым баку кожнага падпіснага ліста абавязкова павінны быць змешчаны звесткі (у машынапіснай ці рукапіснай форме) пра асобу, якая вылучаецца ў якасці кандыдата ў дэпутаты мясцовых Саветаў. Звесткі пра вас, выбаршчыка, уносяцца ў ліст толькі рукапісным спосабам. Яны могуць запірацца вамі самімі або іншымі асобамі па вашай просьбе, у тым ліку членам ініцыятыўнай групы, які збірае подпісы. Аднак дату подпісу і сам подпіс трэба паставіць уласнаручна. Завяраюцца падпісныя лісты, паводле абноўленага заканадаўства, самімі членамі ініцыятыўнай групы (раней іх трэба было засведчаць у мясцовых выканаўчых і распарадчых органах).

Хто мае права падтрымаць сваім подпісам патэнцыйнага кандыдата?

Асобы, якія валодаюць выбарчым правам і дасягнулі 18 гадоў — як беларусы, так і грамадзяне Расіі, якія пастаянна пражываюць у нашай краіне.

Ці могуць падтрымаць больш чым адну кандыдатуру?

Вы маеце права паставіць подпіс у падтрымку некалькіх асоб, якія прапануюцца для вылучэння кандыдатамі ў дэпутаты па адпаведнай выбарчай акрузе. Аднак у падтрымку адной і той жа кандыдатуры вы можаце распісацца толькі адзін раз.

Колькі подпісаў патрэбна, каб вылучацца ў якасці кандыдата?

У актыўнае вылучэнне ад абласнога ці Мінскага гарадскога Савета павінна быць не менш за 150 подпісаў, рай- і гасарвета — 75, пасялковы і сельскага — 20. Часу, балазе, у прэзідэнтаў на дэпутацкі мандат багата: подпісы можна збіраць да 15 сакавіка ўключна. З наступнага дня і да 26 сакавіка будзе весціся рэгістрацыя кандыдатаў у дэпутаты. Ну а мы будзем трымаць вас у курсе!

Ала МАЧАЛАВА.

НЕДАХОП СПЕЦЫЯЛІСТАЎ

Ф.А.П. у в. Ціхаволя ў Свіслацкага раёна.

У самой галіне рух кадраў з вышэйшай медыцынскай і фармацэўтычнай адукацыяй адбываецца ў асноўным з сельскай мясцовасці ў раённыя ці абласныя цэнтры і сталіцу. Дзесьці кожны трэці малады спецыяліст звальняецца з першага месца працы пасля заканчэння тэрміну абавязковай адпрацоўкі па размеркаванні. Не сакрэт, што ўрачэбныя кадры пераходзяць у асноўным да індывідуальных прадпрыемстваў, у недзяржаўныя арганізацыі, якія прапануюць медыцынскія паслугі, прадаюць лекавыя сродкі, вырабы, тэхніку медыцынскага прызначэння.

Летась з 52,5 тысячы штатных урачэбных пасадак былі заняты 38,9 тысячы, а 2963 пасады заставаліся вакантнымі. За 10 месяцаў 2009 года з арганізацый аховы здароўя выйшлі 1795 чалавек, з якіх 1016 — спецыялісты пенсійнага ўзросту і 779 — працаздольнага.

Як мяркуецца, адна з рэальных магчымасцяў замацавання ўрачэбных кадраў у рэгіёнах — забеспячэнне апошніх службовымі жыллымі памяшканнямі. На 1 студзеня 2010 года ў службовых памяшканнях мелі патрэбу 1278 урачоў, а 4047 урачоў і правізары стаялі на ўліку асобаў з патрэбай у паляпшэнні жыллёвых умоў. Для стымування жыллёвага будаўніцтва ў малых і сярэдніх гарадах урадам падрыхтаваны і ўнесены на разгляд кіраўніка дзяржавы праект Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, які прадугледжвае шэраг нормаў па зніжэнні фінансавай нагрузкі на грамадзян, якія паляпшаюць жыллёвыя ўмовы з прыцягненнем ільготных крэдытаў. Размова ідзе аб павелічэнні максімальнай велічыні крэдытаў — да 100 працэнтаў кошту нарматыўнага крэдытуемай плошчы. Таксама грамадзянам, якія пражываюць і працуюць у населеных пунктах з колькасцю насельніцтва да 20 тысяч чалавек, прадугледжваецца вы-

«ВЯЛІКІЯ ПЕРАМЯШЧЭННІ» УРАЧЭБНЫХ КАДРАЎ

1600—1800 чалавек у год пакідаюць сферу аховы здароўя. Прыкладна палова выбывае з галіны натуральным шляхам — з-за змены сямейнага становішча, выхаду на пенсію, у сувязі з ад'ездам за мяжу.

значчы працэнтную стаўку за карыстанне льготнымі крэдытамі ў памеры 1 замест 3 працэнтаў гадавых.

Наогул для змяншэння адтоку ўрачэбных кадраў у іншыя сферы дзейнасці і іх замацавання ў бюджэтных арганізацыях аховы здароўя прадугледжана матэрыяльнае стымуванне працы — выдзяленне льготных крэдытаў, бязвыплатных субсідый, дадатковы адпачынак да 5 дзён, аплата найму жыллых памяшканняў. Медработнікам вызначаны адпаведны надбаўкі, павышаныя на 20 працэнтаў тарыфныя аклады, штомесячныя даплаты ў памеры адной тарыфнай стаўкі першага разраду, павышаныя тарыфныя аклады ўрачам, якія аказваюць амбулаторную дапамогу — на 25 працэнтаў, стацыянарную дапамогу — на 10 працэнтаў, а ўрачам, якія выконваюць высокатэхналагічныя медыцынскія ўмяшанні — на 200—250 працэнтаў.

Святлана БАРЫСЕНКА.

МЯСЦОВЫ ЧАС

«МОЦНЫ» ГРАДУС НА 101-М КІЛАМЕТРЫ

Піва, мёд, настойкі, наліўкі, лікёры, гарэлка. Гісторыкі сцвярджаюць, што беларусы «знаёмыя» з алкагольнымі напоямі вольна ўжо больш за тысячу гадоў, аднак сама па сабе праблема п'янства значна абстрактна менавіта апошнім часам. Статыстыка сведчыць, што мы ставім своеасаблівы і зусім не прыемны «рэкорд» — паводле папярэдніх дадзеных, летась у разліку на кожнага жыхара нашай краіны прыпадала амаль па 12 літраў умоўнага алкаголю. У выніку гранічна дапушчальная медыкамі норма перавышаная... ужо ў паўтара раза.

Жаночы «фармат»

Сярэдні па памерах райцэнтр, практычна аднолькавая колькасць грамадзян і вясцоўцаў, амаль «стандартны» паказчык спажывання алкаголю. З пункту гледжання «сенсацыйных адкрыццяў», Бярэзінскі рэгіён падаецца нібыта малацікавым. Аднак для спробы вызначыць агульны малюнак — ужо зусім наадварот.

— На першы погляд, вёска сапраўды п'е больш, аднак такое ўражанне ствараюць у тым ліку і чыста аб'ектыўныя акалічэнні, — распавядае старшыня Бярэзінскага райсавета Ірына Крывашэй. — Бо не сакрэт: у той жа вёсцы ўсё навідавоку, тут кожны добра ведае пра кожнага, у той час як у

горадзе нашмат прасцей схавацца паміж шматпаверховымі дамамі. Таму праблема залішняга ўжывання алкаголю па сутнасці актуальна паўсюль, і зноў жа паўсюль аднолькавы наступствы: распад сям'яў, «п'яная» злачынасць, «незакрытыя» вакансіі ў сельгаспрадпрыемствах — хтосьці жыве выключна «ад шклянкі да шклянкі» і проста не лічыць патрэбным працаваць.

Прычым ці не самае сумнае: аматараў чаркі становіцца ўсё больш сярод жанчын. Фактычна ў раёне на іх ужо прыпадае палова накіраванняў у лячэбна-працоўныя прафілактыі, але нават гэта жорсткае мера часцяком не спрацоўвае. Калі абсалютная большасць мужчын вызваляецца з ЛПП датэрмінова, то значная частка

жанчын застаецца там да канца. А плюс да таго, прадстаўніцы «слабых паловаў» зноў жа больш схільныя да рэцывіваў — іх вынікам становіцца паўторнае прымушовае лячэнне.

Не менш складаная праблема — школьнікі. Здаецца, яшчэ зусім нядаўна ўжыванне моцных напояў 13-14-гадовымі падлеткамі лічылася «гучным» надзвычайным здарэннем, аднак сёння падобныя прыклады ўжо не ўнікальныя.

— Выпіць могуць і хлопчыкі, і дзяўчынкі, пры гэтым калі-нікала тут адыгрывае ролю асабісты прыклад дарослых — некаторыя бацькі і дзеці нават садзяцца за адзін стол, — працягвае Ірына Крывашэй.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ДЭПУТАЦТВА ПАДОБНА НА ЗДАРОВЫ ЛАД ЖЫЦЦЯ: ПАТРЭБНЫЯ ЖАДАННЕ, ВЕДЫ І СІЛА ВОЛІ

Старшыня Магілёўскага абласнога Савета дэпутатаў Уладзімір ПАНЦЮХОУ прызнаецца, што стаў дэпутатам выпадкова. Ён працаваў на магілёўскім заводзе зваршчыкам і на суботнікі выходзіў у чырвонай кашулі. Маладога чалавека заўважыў дырэктар і вылучыў як грамадскага актывіста. З гэта і пачаўся яго шлях да дэпутацтва.

Карысць зямная і духоўная

— Уладзімір Іванавіч, гэта ў памяць пра тых падзеі вы цяпер аддаеце перавагу галыштукам з наяўнасцю чырвонага колеру?

— Гэты колер узнімае настрой у пахмурныя дні. Але калі сур'ёзна пра галыштук, то я дасюль захоўваю свой піянерскі. Я вельмі хацеў стаць піянерам, і калі мяне прынялі, то ў моцныя маразы ішоў па вёсцы Сябровічы нараспашку, каб усе бацькі мой чырвоны галыштук. Такое ж стаўленне ў мяне было і да камсамола. Цяпер галыштук, камсамольскія значкі і ордэн Леніна, які атрымала мая маці Марыя Прохараўна, захоўваю як дарагія майму сэрцу рэліквіі.

— Цяпер іншыя часы. Няўжо вы дасюль захавалі веру ў камуністычную ідэалогію?

— Захаваў. Лічу, ідэалогія ў кожнага ўнутры. Гэта ж жа, як і храм. Я заўсёды хацеў служыць справе, якой не патрэбна матэрыяльная карысць.

— А якую карысць нясе людзям дэпутат — зямную альбо духоўную?

— І тую, і другую. Таму што ўсё гэта залежыць ад людзей, якія прыходзяць да дэпутата. У нейкіх там парламентах дэпутат лабіруе інтарэсы груп людзей. У нас — па-іншаму. У Чавускім раёне, дзе мяне абралі дэпутатам абласнога Савета, людзі перш за ўсё хочуць увагі да сябе. І калі я прывязджаю, то многія ідуць для мяне проста пагутарыць. Вось аднойчы прыйшла жанчына, маці 5 дзяцей, і паскардзілася, што ёй не выплацілі дапамогу. Гэта 170 тысяч рублёў. Не пытанне! Я даў ёй грошы.

— Якая была яе рэакцыя?

— Яна сказала, што не здолеў вярнуць іх. Але я і не чакаў.

— А ў наступным месяцы вы зноў самі заплаціце ёй грошы альбо будзеце разбірацца з гаспадаркай, якая завінаваціла ёй?

— Яна не прыходзіла. Але яе шчыра разгубленасць, збянтэжанасць стала сапраўднай узагаходай для мяне як для дэпутата. Я здолеў дапамагчы, вельмі хутка. А з гаспадаркай разабралася адміністрацыя раёна.

На яблыні розныя яблыкі

— А за што ваша маці атрымала ордэн Леніна?

— У далёкія часы, калі 6000 літраў на карову было завоблачнай вышыняй у жывёлагадоўлі, мая маці гэтага дасягнула. Увогуле мяне выхоўвалі маці і бабуля. Яны былі даяркамі: 60 кароў на дваіх, даліі рукамі. Я таксама даў. Калі трэба было даваць маці ўзнагароду за працоўныя поспехі, высветлілася, што ў яе няма адукацыі. У 47 гадоў яна паступіла ў тэхнікум, а ў 50 закончыла. І брата майго нарадзіла ў 46 гадоў, роўна праз 20 гадоў пасля мяне. Таму ў майго малодшага брата Вячаслава, які таксама цяпер дэпутат у Магілёве, узнікла мянушка «20 гадоў апасля»...

— Ваша маці і бабуля ганарыліся тым, што вы выбіліся ў людзі, сталі начальнікамі?

— А гэтага ніхто ніколі не ацэньваў. Яны выхоўвалі мяне, а потым і брата. Я добра памятаю свае карані: у мяне яшчэ засталася метраў 30 даматканнага палатна для ручнікоў. І кожны мой спадчынік атрымае свае законныя некалькі метраў на памяць.

І памятаю, як бабуля вучыла мяне гуляць у шашкі: я нарэзаў з ліпы круглячок, адны пафарбавалі сінкай, іншыя — марганцавай. Клеткі намалявалі на кавалку кардону... А я цяпер чад ад часу бяру ўдзел у шашачных турнірах.

— А чым вы яшчэ захапляецеся, акрамя сваёй працы?

— Фатаграфія. Я люблю фатаграфіраваць і раблю тэматычныя альбомы.

— Па старыніцы? Цяпер усе захоўваюць здымкі ў камп'ютары.

— Камп'ютарнае для мяне нібыта нежывое. Таму толькі рэальныя фотаздымкі. А другое хобі — пладовыя дрэвы. Я калісьці пазнаёміўся з садводадам Міхаілам Цітовым, у якога навучыўся рабіць прышчэпкі. На лепшчыні паміж Магілёвам і Шкловам у маім садзе растуць яблыні, дзе на адным дрэве — плады розных гатункаў — зялёныя, жоўтыя і чырвоныя. А ўвесну, нібыта нявесты, яблыні цвітуць усімі адценнямі. Гэта хваляючае відовішча, паверце.

Рабі, што можаш

— Прабачце, але так падаецца, што вам пасуе больш творчая праца, чым чыноўніцкая пасада ў Думе Саветаў.

— Справу, якой ты прысвячаш сваё жыццё, трэба любіць, як тую яблыню, якая квітнее. Трэба знаходзіць неардынарнае, тварыць. Ні ў якім разе не хачу крывадыць тых, хто працаваў да мяне ў, але ў 80% сельсаветаў старшыня абласнога Савета ўбачылі пасля майго абрання ўпершыню. У першыя два гады працы я аб'ездзіў

Фота Ірыны САВОСНАЙ.

практычна ўсе сельсаветы, а іх у раёне было 196. Калі проста прыходзіць і аддаваць даніну за заробак, тады лелей не хадзіць, а сабрацца і пайсці ў іншае месца. Альбо працаваць як трэба.

— Як вы ўпершыню сталі дэпутатам?

— Калісьці я быў першым сакратаром райкама партыі, і гэта пасада сумішалася са старшыняў райсавета. Таму спачатку дэпутатства было для мяне выпадкам, а потым з'явіўся інтарэс і азарт. Асабліва калі прыйшоў час неформальных аб'яднанняў і ўсе выступалі супраць камуністаў. Тады я пайшоў у дэпутаты па гарадской акрузе, дзе жыў, і перамог канкурэнтаў. А там і пайшоў... Рабі, што можаш, з тым, што маеш, там, дзе ты ёсць. Вось гэтыя словы сталі для мяне жыццёвым дэвізам.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

На мінулым тыдні ў рэдакцыю прыйшоў ліст ад жыхара вёскі Юркаўшчына (Параф'янаўскі сельсавет Докшыцкага раёна) Дзяніса Альбінавіча Барэйкі, вытрымкі з якога прыводзяцца ніжэй.

«Днямі ваша газета праінфармавала, што Савет Міністраў прыняў пастанову, згодна з якой у найбліжэйшы час будуць зроблены новыя захады, скіраваныя на выкананне раней пастаўленай задачы — дабіцца эканоміі энергіі, у тым ліку і электрычнай.

Ад сябе хачу падкрэсліць: эканомію энергію насельніцтва пачне тады, калі стане аплата за сваёй кішані поўную суму выдаткаў дзяржавы, а не трэць, як цяпер. Калі раней хлеб каштаваў капейкі, яго ніхто не эканоміў: скормлівалі жывёле, кідалі пад ногі. Цяпер такога не ўбачыш, бо хлеб набыў сваю цану.

А цяпер раскажу аб іншай эканоміі — мясцовай.

Збоку ад нашай вёскі Юркаўшчына знаходзіцца водаданапорная вежа. Яшчэ нядаўна з яе паступала вада ў рамонтную майстэрню. За гэтай вежай было камя нацяг даць, рабіць рамонт. Цяпер жа вежа працуе не пастаянна.

Трэба ўручную ўключыць і выключыць помпу. Уключыць яе самі жыхары — тады, калі неспецаляды ў трубах. А выключыць ідуць пасля таго, як вада пачне выцякаць праз зліўную адтуліну. У мороз вежа блішчыць, пакрытая лёдам, а пры адлізе вакол яе раскіданыя ледзяныя горы. Не будзе ж той, хто ўключыць рубільнік, стаяць каля яго і чакаць, калі напоўніцца вежа. Ідзе выключыць, калі ўжо з вежы б'е вадзяны фантан. Летам яшчэ можна хутчэй дабегчы, а ўзімку па гурбах снегу не разгнішыся. За гэты час вады на зямлю выльецца нямаля.

Каб неяк зацікавіць таго, хто жыве бліжэй да вежы і можа ўключыць—выключыць кнопку, насельніцтва вёскі пачало збіраць грошы — спачатку па тысячы, а потым і па дзве. Ніхто не супраць плаціць і больш, абы вада цякла па трубах пастаянна. А плата ў нас роўная для ўсіх: у кожнага жывёлы і расход вады 1—2 вядры ў суткі, і ў кожнаго конь, двое-трое свіней, 3-4 каровы. «Такса» аднолькавая — 2 тысячы.

Напэўна, задача мясцовай улады — унікнуць у гэту праблему. Чаму плата за ваду не можа паступаць у мясцовы бюджэт?»

— Водаданапорная вежа, пра якую ідзе гаворка ў лісце, сапраўды знаходзіцца на нашай тэрыторыі. Але належыць яна цяпер Докшыцкаму ААТ «Райаграсэрвіс», — патлумачыў старшыня Параф'янаўскага сельскага Савета дэпутатаў Алег КЛІМОВІЧ, якому я патэлефанавала адразу пасля атрымання ліста. — Раней, калі вежа належала сельгаспрадпрыемству і абслугоўвала шэраг гаспадарчых аб'ектаў, расход вады быў вялікі, а помпа ўключалася і выключалася аўтаматычна. Потым сельгаспрадпрыемства прыйшло ў заняпад, яго далучылі да «Райаграсэрвісу». Вежай сталі карыстацца не так актыўна, як раней. У выніку пачалося яе прамярзанне. З-за гэтага прыйшлі ў неспрыдатнасць датчыкі, паляцэна аўтаматычна, і помпу сталі ўключыць уручную... Адказным за ўключэнне—выключэнне людзі прызначалі чалавека (яго прызвішча Карпаў), які жыве непадалёк ад вежы. Калі напор вады ў водаправодных кранах ці водаразборных калонках рабіўся слабым або вада ўвогуле не цякла, ён ішоў і ўключыў помпу. А праз некаторы час выключыў. Каб неяк яго захаваць, аднаўскаюцца — тыя, хто карыстаўся вадай ад вежы — вырашылі збіраць па 2 тысячы рублёў з двара.

Усім жа хочацца, каб у кранах і калонках была вада, прычым штодзённа. У нас прыкладна дзве трэці двараў вёскі Юркаўшчына «падсілкаваюцца» ад вежы. І любая аварыя ці паломка можа прынесці вялікія нязручнасці.

— А чаму вежа не перададзена на баланс Докшыцкай жыллёва-камунальнай гаспадаркі? Спецыялізаванае прадпрыемства, якім з'яўляецца ЖКГ, мае больш магчымасцяў, каб утрымаць такую аб'екты ў належным стане.

— На мой погляд, таксама было б больш правільна перадаць водаправод вёскі Юркаўшчына ў РУП «Камунальная гаспадарка», як гэта зроблена ў многіх населеных пунктах. Але ад гэтай вежы падсілкаваецца яшчэ і жывёлагадоўчая ферма, якая таксама належыць «Райаграсэрвісу». Калі ж «Райаграсэрвіс» перададзец вежу на баланс ЖКГ, ён вымушаны будзе плаціць за ваду, якую спажывае ферма. Для «Райаграсэрвіса» гэта немэтазгодна і стратна, таму ён пакінуў вежу на сваім балансе.

— Калі пакінуў — значыць, павінен адказваць за яе стан, за своечасовы рамонт?

— Тэарэтычна так. Але ў гэтага «медяля» ёсць іншы бок. Калі б у свай час «Райаграсэрвіс» заключыў дагаворы з усімі водакарыстальнікамі і яны плацілі б за ваду, праблема даўно ўроўнялася б. Але такія дагаворы не былі заключаныя, хоць я і ўздзімаў гэта пытанне... Аднаведна, ні за ваду, ні за абслугованне не вежы людзі не плацілі... Літаральна ў студзені ў «Райаграсэрвісе» змяніўся кіраўнік — цяпер гэта структура ўзначальвае Ана-

таля Мікалаевіч Балашоў, які, дарэчы, з'яўляецца дэпутатам нашага сельскага Савета. І я зноў ініцыяваў пытанне аб заключэнні дагавораў з насельніцтвам на ваду. Думаю, што цяпер яно будзе вырашана ў самым хуткім часе — «Райаграсэрвіс» заключыць дагаворы з усімі, хто карыстаецца вадай ад вежы, каб браць за гэта грошы. Дзяніс Альбінавіч Барэйка мае раўняць эканомію (у гэтым выпадку ваду) насельніцтва пачне тады, калі будзе выплачваць выдаткі са сваёй кішані. Будзе плата — будзе і парадак. А ў «Райаграсэрвісе» з'яўляецца дадатковыя сродкі на рамонт вежы. Літаральна дзямі мы правядзем сход вясцоўцаў, дзе азнаёмім людзей з далейшымі ўмовамі карыстання вадай.

— А калі людзі ўсё ж адмовіцца заключыць дагаворы і плаціць? — Тады (няхай не крыўдзяцца) абслугоўванне вежы застаецца на ранейшым узроўні. Але навошта адмаўляцца, які ў гэтым сэнзе? Калі людзі плацілі па 2 тысячы ў месяц таму ж Карпаў за ўключэнне—выключэнне помпы, дык чаму не заплаціць тое самае а можа і менш, «Райаграсэрвісу»? Аплата для кожнага двара будзе дыферэнцыяваная — існуюць пэўныя нормы разліку ў залежнасці ад колькасці карыстальнікаў вады, наяўнасці свайго жывёлы і г.д. Дагаворы аформім з удзелам юрыста. Людзі атрымаюць магчымасць уносіць грошы за ваду праз аддзяленне пошты — цалкам афіцыйна. Гэта, я лічу, нармальнае, цывілізаванае вырашэнне пытання. А вынік будзе залежаць ад сумесных намаганняў — сельскага Савета, Докшыцкага ААТ «Райаграсэрвіс» і жыхароў вёскі Юркаўшчына.

Наталля КАРПЕНКА.

Р.С. У аўтарку, 16 лютага, у в. Юркаўшчына адбыўся сход, на якім многія жыхары выказаліся за захаванне былой сістэмы карыстання вадай — а менавіта за тое, каб перанаймаць «скідавацца» на аплату аднаўскаюцца, які будзе ўключыць і выключыць помпу, калі спатрэбіцца.

Тым не менш дырэктар прадпрыемства «Райаграсэрвіс» вызначыла наступны парадак карыстання вежай. У найбліжэйшы час, пасля распрацоўкі адпаведнай дакументацыі, прадпрыемства пачне заключыць дагаворы з вясцоўцамі — спажывацямі вады. На падставе дагавора людзі будуць плаціць за ваду афіцыйна. У сваю чаргу, «Райаграсэрвіс» абяцае знайсці чалавека, які за пэўную (зноў жа, афіцыйную) аплату будзе абслугоўваць водаданапорную вежу.

ДЭПУТАЦТВА ПАДОБНА НА ЗДАРОВЫ ЛАД ЖЫЦЦЯ...

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «МС».)
— *А ці здаралася, каб аб-ставіны былі супраць вас?*

— І такое было. Ведаеце, у мяне недзе ў Амерыцы ёсць сваякі: напрыканцы 1920-х гадоў брат маёй маці з'ехаў і нават падарункі спечатку дасылаў на радзіму. Амерыканскі аўтамабіль дасылаў, які, аднак, памяняў на айчынны. Я сваякоў спрабаваў знайсці, але дарэмна. Відаць, у іх цяпер іншыя прозвішчы: напрыклад, Панцохоф. І калі ў мяне ў савецкія часы знайшлі такую «радзімую пламу», то выслалі ў працаіозы. Але і гэта была жыццёвая практыка.

Сельскія Саветы ў белых пальчатках
— *Як за апошнія гады змянілася аблічча і праца сельскіх Саветаў?*

— Літаральна рэвалюцыйныя змяненні прынес Указ № 21. Барыс Батура, які ў той час кіраваў Магілёўскай вобласцю, загадаў такім чынам узмацніць сельскую ўладу, каб у нашым рэгіёне было не горш, а лепей за іншыя. За два гады мы выдаткавалі амаль 12 мільярдаў рублёў на дахі, вокны, камп'ютары, аўтамабілі і іншае, і дабіліся выканання пастаўленых задч.

— *Прывядзіце прыклад. Вось быў паўразрушаны будынак сельскага Савета, а цяпер «лялька».*

— Далёкі і хадзіць не трэба. Чатыры сельсаветы навокал Магілёва — Княжыцкі, Вялянскі, Буйніцкі, Кадзінскі. Адміністрацыйны будынік, якім было не меней за 50 гадоў, выгледзі разбуранымі. А цяпер на 90 % адпавядаюць еўрапейскаму ўзроўню. І так усюды па вобласці.

— *Карацей, мясцовая ўлада выгледзе прыйстойна?*

— Так павіна быць. Памяшканне, яго змест павіны дысцыплінаваць наведвальніка, выклікаць павагу да ўлады.

— *Сустракаюць па адзенні, але выяўляюць па розуме. Ці працуюць сёння сельскія Саветы такім чынам, каб іх і падкалі з павагай?*

— У сваёй большасці старшыні сельскіх Саветаў працуюць самааддана. Раней лічылася, што сельскі Савет патрэбны толькі, каб даведаць вылісці — пра смерць ды нараджэнне. Сёння гэтыя органы робяць шмат: сочаць за сацыяльнымі стандартамі, працуюць як «адно акно», наводзяць парадак на тэрыторыі, збіраюць малако і гэтак далей. І становішча мяняецца. Раней у сельскіх Саветах марылі пра спраўную «Ятрань», а цяпер з дапамогай камп'ютара па інтэрнэце мы хутка зможам не толькі дасылаць дакументы, але і кантактаваць асабіста калі заўгодна.

— *Старшыні сельскіх Саветаў — вельмі розныя людзі, але ўсе, безумоўна, вельмі цікавыя асобы.*

— Цяпер да іх сталі прад'яўляць вялікія патрабаванні: ве-

данне камп'ютара ды вышэйшая адукацыя. І часам самародкі, якія ўсё жыццё адпрацавалі і ведалі кожную мясцовую кароўку па мянушцы, сыходзяць. А новае пакаленне ўжо іншае: адукаванае, чысценкае і акуратненкае. Наўрад ці яны пойдуць на несанкцыянаваныя сметнікі, у лепшым выпадку — каманду дадуць. А сэнс у тым, што даводзіцца ісці самому і быць узорам. Не атрымаецца ў сельскім Савеце працаваць у белых пальчатках, я ў гэтым проста перакананы.

Крызіс — небяспека, але і шанц

— *Мы не можам у гутарцы абмінуць крызіс. Ён адбіваецца на жыцці Саветаў?*

— Давайце я вам раскажу, што я кажу пра крызіс, калі прыязджаю на месцы. Я расказваю пра мудрых кітайцаў, якія таксама сёння церпяць ад крызісу. Але яны гэтае слова абазначылі двума іерогліфамі: небяспека і шанц. У якой бы небяспецы ні знаходзіўся ў крызіс чалавек, сельсавет, сельская гаспадарка, горад, краіна, але ў іх усё адно ёсць свой шанц. Шанц тэрыторыі, сувязяў, прыродных рэсурсаў. Напрыклад, у Кіраўску — клубніцы, у Шклове — агуркі, у Бялянках — журавіны. Трэба не баяцца крызісу і ад яго не хавання, а абавязкова выкарыстаць свой шанц.

— *Небяспека для дэпутата — гэта выклікае незадавальненне выбаршчыкаў. А які ў яго шанц?*

— Выкарыстаць давер, павагу і свой мандат, каб увайсці ў дзверы, якія зачынены для іншых. Дэпутатка п'янамоцтва, дапамога калегам і сяброў, уласны розум і магчымасці — усё гэта дадзена, каб дапамагчы людзям. У такіх варунках у дэпутаты трэба ісці святочна. Калі нехта хоча проста прыгожа паказаць разам з добрымі людзьмі ў вялікай зале і з дэпутаткамі значным коштам — усё гэта дадзена, каб дапамагчы людзям. У такіх варунках у дэпутаты трэба ісці святочна. Калі нехта хоча проста прыгожа паказаць разам з добрымі людзьмі ў вялікай зале і з дэпутаткамі значным коштам — усё гэта дадзена, каб дапамагчы людзям.

— *Заўтра на сесіі, апошняя ў гэтым скліканні, Прэзідыум абласнога Савета будзе трымаць справаздачу. Яна надрукавана, гэта вялікі і досыць афіцыйны тэкст. Але каб і шараговы выбаршчыкі зразумелі, скажыце, якія галоўныя вынікі працы за апошнія 4 гады?*

— Дэпутаты і выбаршчыкі дасягнулі паразумнення, і гэта галоўнае. Дэпутаты выканалі свае абавязкі.

— *Наўрад ці ўсе...*

— Калі маеш смеласць зноў ісці ў дэпутаты, даядзёцца патлумачыць, чаму не выканана. Можна, крызіс пераходзіць? Мы павінны падставіць плячо выканаўчай ўладзе, а не патрабаваць сродкі. Калі не адстаім эканоміку, не прапуючы яе належаць нашы прадпрыемствы і не будучы плаціць падаткі, раз'юльжа ж возьмецца бюджэт, раз'юльжыцца сацыяльных праграм і сярэдні заробак у 500 долараў?

Людзям даядзёцца растлумачыць, што з нечым можна не рваць кашулю, а пачакаць лепшых часоў. І тут ёсць канкрэтная праца для дэпутатаў, якія павіны быць парламенцэбрамі, трымаць пастаянную сувязь з народам.

Не папулізма, а канкрэтыка
— *Што вы будзеце абяцаць сваім выбаршчыкам у Чавускім раёне?*

— Я цяпер вывучаю некалькі праектаў і думаю, як я магу паўплываць на іх рэалізацыю. Напрыклад, жыхары Гарбавічаў просяць газіфікацыю. У гэтым аграгарадку ёсць школа, Дом культуры, добры будынак сельскага Савета і практычна лабу-даваная царква. Цяпер паеду да газавікоў і ўсё, што змагу, зраблю.

Цяпер надшоў час канкрэтыкі. Вось дажджы летась паказалі, што Чавусы размывае і ў жыхароў прыватнага сектара проста бяда. Сустраўся з дарожнікамі і пераканаю іх напавіць становішча хоць у райцэнтры, дзе асфальт размывае.

— *А як наконт здаровага ладу жыцця? Выбаршчыкам было б цікава даведацца, што ў свае 58 гадоў і пры наяўнасці траіх унукаў вы падцягнулі і не маеце ні грама лішняй вагі. І гэта нягледзячы на шматлікія спартыўныя траўмы...*

— Каб быць, як я, трэба спачатку моцна захацець. Я і вершы не адразу стаў пісаць...

— *А вы яшчэ і вершы пішце?*

— Пішу. «Двое. Рядом пропасть. Как шпаги, скрестились взгляды. Били слова жестоко, сердца кричали «Не надо!»... Я і жонцы вершы пішу, і для супрацоўніка на жаночае свята.

А наконт падцягнуццаці — я быў не заўсёды такім. Ддна мінская доктарка, калі я ляжаў у бальніцы, правяла для мяне арыгінальную кансультацыю. Рэкамендавала, каб я набыў вялікае ядро, наліў у яго воду, паставіў на галаву і ўвесь дзень так хадзіў — палёгка ўвечары адбудзецца значная... Урач паказала, дзе маё «ядро» — у жываце і тлустых баках. Гэта было добрым штуршком.

Я набыў літаратуру па здаровым ладзе жыцця і распрацаваў уласныя інструкцыі, якія выклаў на двух планшэтах. Яны і дасюль вісяць дома, хоць фарбы на іх сталі цямяныя. Ёсць, зразумела, пэўныя хітрасці: не піць і не есці садвіну падачас ужывання звычайнай ежы, есці толькі чэрсты хлеб, калі ўвечары хочацца есці — некалькі аблыкаў дапамогчы быць сытым, і гэтак далей.

— *Але, відаць, сіла волі таксама спатрэбілася?*

— Патрэбны тры рэчы: захацець, ведаць, як гэта зрабіць, і выявіць сілу волі.

— *А для таго, каб стаць добрым дэпутатам, што трэба?*

— Усё гэта разам таксама.

Гутарыла Ілона ІВАНОВА.

БЛІЖЭЙ ДА ЛЮДЗЕЙ

АДКРЫТЫ ФОРУМ

ЦІ ПРОСТА ЗАСЛУЖЫЦЬ ДАВЕР?

Інстытуту старастаў у Карэліцкім раёне ўжо больш за дзесяць гадоў. Гэты атрад памочнікаў мясцовай улады (іх цяпер 128), якія працуюць у асноўным на грамадскіх пачатках — наша мудрасць, вопыт, аўтарытэт. За плячыма гэтых паважаных людзей — вялікая добрасумленная праца. А самае галоўнае, на мой погляд, даштарастаў — каб людзі нам даяралі, разумелі нас, раіліся з намі.

Для таго каб старасты працавалі апераўтна і ладжана, спатрэбілася стварыць раённым савет у складзе дванаццаці чалавек (па адным прадстаўніку ад кожнага пасельскага савета). Раз у квартал праводзім свае, як правіла, выязныя пасяджэнні, з выпрацоўкай канкрэтных прапаноў па ўзаемадзеянні ўлады з насельніцтвам. Навядзенне парадку на могілках, заключэнне дагавораў на вываз цвёрдых бытовых адходаў, абсталяванне міні-палігонаў, арганізацыя збору ПЭТ-бутэлек, бітага шкла, вызначэнне статусу пустыі старых дамоў, асвячленне вуліц, вывучэнне грамадскай думкі па пытаннях, якія хвалюць высюлюцаў — вось далёка не поўны пералік кірункаў, якія мы лічым сваімі. Гэта, у сваю чаргу, павышае аўтарытэт старастаў. Яны дадуць дадзеныя да разгляду пільмовых зваротаў грамадзян, адрасаваных старшын пасельвыканкамаў, запрашаюцца да ўдзелу ў працы пастаянных камісій раённага Савета дэпутатаў.

Зразумела, што намаганнямі толькі старасты ўсё ахапіць немагчыма: ён не ў стане адзін добраўпарадкаваць вёску, забяспечыць належны санітарны стан прасядзібных участкаў, дастаўкацца да свядомасці гора-гаспадароў, надбайных башкоў. Таму ў нашым раёне ўжо традыцыйна ў студзёні-лютым у адным з населеных пунктаў кожнага пасельскага праходзяць сходы з удзелам раённых службаў, дэпутаткага корпусу, савета старастаў. Справаздачу

перад людзьмі трымаюць прадстаўнікі праваахоўных органаў і МНС, прыродаахоўнай, санітарнай, землеўпарадкавальнай і геадэзічнай службаў. Зваротная сувязь відавочная.

Ёсць няхай і невялікія, але даволі дзейсныя рашэнні па ўплыве на людзей, што знаходзяцца, як кажуць, на краі бездзяні. У канцы мінулага года па ініцыятыве Карэліцкага правааслаўнага благачыння з удзелам нашых старастаў у шэрагу населеных пунктаў прайшлі сходы (працягваюцца яны і сёлета), на якія былі запрошаны, а ў некаторых выпадках і прыведзены людзі з так званай групы рызыкі, каго трэба трымаць. Махліва, для некаторых з іх такія гутаркі — апошня нітка сувязі з нармальным жыццём. Свяхчэннаслужыцелі, у прыватнасці, праіаерзі Алксей Мірановіч, настаяцель храма Пятра і Паўла ў Карэлічах, гатовы падтрымаць такіх людзей, дапамагчы ім.

Зрэшты, жыццё і адпаведна клопаты старастаў звязаны не толькі з тымі ці іншымі праблемамі. Узьць, напрыклад, свята вёскі. У ім і захаванне традыцый, звычайу, і павага да нашых ветэранаў, вядомых землякоў. А як пераўтвараецца вёска ў такі дні! Прыгожасць ва ўсім — ва ўбаранні гэтага куточка беларускай зямлі, у людзях, іх творчасці. Ці не ў гэтым адзін са шляхоў адраджэння нашай вёскі?

Хачу адзначыць, што мясцовыя органы ўлады праводзяць са старастамі вучоуб, забяспечваюць неабходнымі інфармацыйнымі і даведчанымі матэрыяламі, перад намі выступаюць лектары раённага аддзялення таварыства «Веды», цесна супрацоўнічаем з ідэалагічным актывам. Лепшыя актывісты ўзнагароджваюцца Ганаровымі граматамі раённага Савета дэпутатаў і Падзячнымі лістамі райвыканкама.

А імя старасты вёскі Раг'ёва Ніны Сцяпанавыні Свір'уд занесена ў Кнігу Славы Карэліцкага раёна.

Дарэчы, у мэтах стымулявання дзейнасці старастаў з гэтага года будуць праводзіцца заахочвальныя выплаты па выніках працы за квартал з бюджэту адпаведнага пасельскага савета і іншых крыніц.

ПРАВЕРЫЛІ СЕЛЬВЫКАНКАМЫ

Камітэт дзяржаўнага кантролю Гомельскай вобласці правёў кантрольныя мерапрыемствы па выкананні Праграмы развіцця і падтрымкі ўласных падсобных гаспадарак грамадзян на 2006—2010 гады ў 8 сельскіх выканкамх Гомельскага, Рагачоўскага і Мазырскага раёнаў Гомельшчыны.

Не забяспечана дакладнасць дзяржаўнай статыстычнай справаздачнасці да вытворчасці прадукцыі жывёлагадоўлі, што ўстаноўлена выбарчым апытаннем грамадзян, у Скрыгалаўскім сельвыканкаме Мазырскага раёна. На тэрыторыі сельвыканкама ў чатырох з васьмі населеных пунктаў на працягу апошніх двух гадоў не закупляцца малака.

У Гомельскім раёне не распрацавана раённая Праграма развіцця ўласных падсобных гаспадарак грамадзян, не праводзілася работа па стварэнні камунальна-бытавых структур для аказання грамадзянам паслуг па с'ябце і ўборцы ўраджаю, няма інфармацыі аб выдзяленні грамадзянам участкаў лугавых земляў для нарыхтоўкі грубых кармаў, наяўнасці пашы для прыватнай жывёлы. Яі паведамліў у Камітэце дзяржаўнага кантролю Гомельскай вобласці, істотныя разыходжанні па вы-

карыстанні пашавых земляў і валавым зборы ўраджаю сельгаскультуры выяўлены ў Рудне-марымоўскім сельвыканкаме Гомельскага раёна. Тут не аказвалі насельніцтву паслуг па вырошчванні сельгасгаспадарчай прадукцыі, не праводзілі работу па арганізацыі набыцця насельніцтвам угнаенняў, пасадкачнага матэрыялу і гэтак далей.

У Рагачоўскім раёне — у Гадзілавіцкім і Доўскім сельскіх выканкамах — кантрайрэры выявілі 27 і 18 (адпаведна) домаўладанняў, дзе ніхто не жыве, з зямельнымі ўчасткамі агульнай плошчай 9 га, якія не апрацоўваюцца і знаходзяцца ў непрыдатным стане.

Вынікі праверкі разгледжаны на пасяджэнні калегіі Камітэта дзяржаўнага кантролю Гомельскай вобласці, дзе размова ішла ў тым ліку і аб адказнасці адпаведных асобаў, арганізацыі і прадпрыемстваў.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

«МОЦНЫ» ГРАДУС НА 101-М КІЛАМЕТРЫ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «МС».)

— Так, мы актыўна выкарыстоўваем адміністрацыйную адказнасць, за ўцягванне няпоўнагадовых у антыграмадскія дзеянні прадугледжваюцца даволі вялікія штрафы, і кагосьці гэта прымусіла задумацца. Вось толькі ці магчыма змяніць такім чынам сітуацыю ў цэлым — пытанне вельмі спрэчнае. Усё ж чарка і цыгарэта для значнай часткі падлеткаў — выбар цалкам свядома. Бо гэта «модна». А каб зразумець прычыны гэтай моды, дастаткова проста паглядзець любы тэлеканал у паслябедазены час, калі вучні ўжо вяртаюцца са школы, а бацькі яшчэ знаходзяцца на працы.

Дайце шанц

Ад Беразіно да Мінска роўна сто кіламетраў, і ў нечым вядомыя паралелі тут спраўды дарэчны. Аматараў выпіць са сталіцы накіроўвалі на «перавыхаванне» ў раён яшчэ ў савецкія часы, для гэтай катэгорыі існавалі нават спецыялізаваныя вытворчасці. Сёння сітуацыя змянілася — мінчане імкнучыся прыхаць добраахотна. Бо існуе рэальная розніца ў коштах жыцця. І менавіта гэта розніца дазваляе весці звыклы лад жыцця на новым месцы без асаблівых праблем.

— Зразумела, што забараніць перазеды на «101 кіламетр» цяжка, у рэшце рэшт, кожны мае права выбіраць месца жыхарства па ўласным меркаванні, і ўсё ж пытанні тут узнікаюць, — адзначае намеснік старшыні камісіі па справах няпоўнагадовых Бярэзінскага райвыканкама Ірына Глухоўская. — У нас шмат кажаць аб правах дзяцей, асабліва аб правах на жыллё, але часам здзіўляе, з якой лёгкасцю даюцца дазволы на выпіску з найбуйнейшага горада нашай краіны. Пагаршыне ўмоў пражывання няпоўнагадовых тут відавочнае, аднак

чамусьці абыходныя шляхі знаходзяцца заўсёды.

Зрэшты, менавіта жорсткія падыходы да нядбайных бацькоў робяць сваю справу. Многія мінчане, якім не даюць згоды на рэгістрацыю ў Бярэзінскім раёне, хоць і паляхоўца скаргамі, аднак — адмаўляюцца ад пераезду. Да таго ж, усё больш і патэнцыйных «мігрантаў», і карэнных жыхароў раёна разумее: у выпадку залішняга захаплення алкаголем даядзёцца несі адказнасць — аплываць дзяржаўныя выдаткі на ўтрыманне дзяцей. Можна шмат разважаць аб тым, на колькі неабходнае і правільнае такое рашэнне, але ёсць факт — у раёне практычна палова дзяцей, якія былі адабраныя ў нядбайных бацькоў, у рэшце рэшт вярнуліся ў родныя сем'і.

— У нас няма буйных прамысловых прадпрыемстваў, тым не менш асаблівых цяжкасцяў з уладкаваннем нядбайных бацькоў не існуе — з улікам іх кваліфікацыі заўсёды застаюцца варыянты сельскай або жыллёва-камунальнай гаспадаркі, — распавядае старшы інспектар прафілактыкі Бярэзінскага РАУС Віталь Шлакоўскі. — Што ж да жадання працаваць, то тут бывае па-рознаму: некаторыя сапраўды маюць прагулы. Разам з тым, крайнія меры ў такой сітуацыі — не выйсце. Так, ёсць прыклады, калі пасля вызвалення з турмы людзі кадзі-раваліся, вярталіся ў ранейшыя сем'і, або стваралі новыя. Аднак турма — гэта удар па псіхалогіі, і спраўляецца з гэтым ударам не кожны. Таму лепш ісці іншым шляхам, выкарыстоўваць абмежаванне волі або накіраванне ў ЛПП, словам, трэба даць шанц, і

перш-наперш — людзям у маладым узросце 30—35 гадоў.

Забароны яшчэ не рэцэпт

Амаль палову тэрыторыі Бярэзіншчыны займаюць лясы, і сама па сабе гэтая акалічнасць накладвала свой адбітак на сітуацыю з ужываннем алкаголю. Усяго гадоў пяць таму аб'ём канфіскаваных самаробных «моцных» напояў вымяраўся тонамі, у раёне былі сапраўдныя «самагонныя» магнаты. Аднак па сутнасці гэта ўжо засталася ў мінулым. Летась паказчык канфіскацыі склаў усюго 120 літраў — спрацавала практыка штрафаў. Прычым верагоднасць, што статыстыка зноў пойдзе ўгару, невялікая, бо не скарэт: у Бела-

русі ўводзіцца адказнасць не толькі за рэалізацыю, але таксама за захоўванне самагону і брагі.

— У сувязі з гэтым можа ўзрасці папулярнасць цалкам легальных пунктаў, таму для гандлёвай сеткі павіны заставіцца абмежаваны па часе продажы «моцных» напояў, — лічыць Віталь Шлакоўскі. — Зменшыць паказчыкі спажывання павіна і адміністрацыйная адказнасць за расліццё слабакальных напояў ці піва ў грамадскіх месцах. У якасці меры прафілактыкі нялішне ўсур'ёз разгледзець прапанову медыкаў аб забароне прадаваць спіртныя напой асобам ва ўзросце да 21 года.

Зноў жа «заканадаўчая» праблема — умовы накіравання няпоўнагадовых аматараў чаркі ў спецыяльныя навучныя установы. Не скарэт, што такое накіраванне аднаго нефармальнага «лідара» вядзе да распаду цэлай праблемнай моладзевай групыкі. Аднак часова «ізаляваць» цяжкага пад-

«Часам здзіўляе, з якой лёгкасцю даюцца дазволы на выпіску з найбуйнейшага горада нашай краіны».

летка амаль нерэальна. Пры адраўцы ў спецыяльныя вызначаныя вялікі, на некалькі друкаваных стонак, пералік захаворванню-супрацьпаказанню, і многія спаўна карыстаюцца гэтым «пра-лазам» — атрымаць патрэбную даведку ад урача не так і складана.

— Хацелася б звярнуцца вярну і на сітуацыю з працаўладкаваннем. Бярэзінскі раён невялікі, альтэрнатыва выгледзе даволі проста — або ты працуеш, або крадзеш і п'еш, — заўважае Ірына Крывашэй. — Тым часам які-небудзь магчымаму ўздзеянню тут не існуе. У адрозненне ад савецкіх часоў, цяпер няма адказнасці за гультайства, і, магчыма, з пункту гледжання асабівых правоў гэта правільна. Аднак ёсць і адваротны бок медалі: чалавек, які не працуе і не плаціць падаткаў, у аднолькавай ступені з усімі астатнімі можа карыстацца медыцынскімі дапамагамі, сацыяльнай інфраструктурай, а часам, са спасылкай на наяўнасць няпоўнага-довых дзяцей, — і адраснай сацыяльнай дапамогай. Словам, падобная сітуацыя — таксама падстава для роздуму.

І ўсё ж зразумела, што які-небудзь «універсальны рэцэпт» ад захавлення алкаголем не было ніколі. Аднак ва ўсім свеце прызнана: п'юць менш там, дзе вышэйшы ўзровень адукацыі, прыстойнай заробкі і добрая сацыяльная інфраструктура.

— У гэтым плане падаецца вялікім «прычым гаворка не толькі аб перспектывах атрымання жылля, — адзначае Ірына Крывашэй. — Не менш важна, што паралельна ўкладваюцца грошы ў развіццё ўстаноў адпачынку і спорту, бо практыка сведчыць: ужо само па сабе гэта можа адцягнуць і дарослых, і асабліва падлеткаў ад чаркі.

Сяргей ГРЫБ.

Бярэзінскі раён.

ІЗВЕШЧЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ С УСЛОВИЯМИ НА ПРАВО ПРОЕКТИРОВАНИЯ И СТРОИТЕЛЬСТВА КАПИТАЛЬНЫХ СТРОЕНИЙ (ЗДАНИЙ, СООРУЖЕНИЙ) В Г. БРЕСТЕ	
лот № 1	
Предмет аукциона	Право на заключение договора на реализацию права проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений) на земельном участке в районе ул. Подгорской и Б-ра Шевченко площадью 3,0442 га
Функциональное назначение земельного участка	строительство группы многоквартирных жилых домов повышенной комфортности
Срок аренды зем. участка	5 лет
Объекты недвижимости, подлежащие сносу	- жилые дома, строения и сооружения при них, находящиеся в собственности граждан, по ул. Пролетарской, 21, 28, 30 и ул. Подгорской, 163, 165, 167, 169
Снос объектов недвижимости производится в установленном законодательством порядке.	
Наличие инженерных коммуникаций на зем. участке	водоснабжение, водоотведение, газоснабжение, электросети.
Начальная цена продажи (руб.)	64 773 480
Сумма задатка (руб.)	64 473 000
Расх. по подг. земель. кадастр. документация, тех. условий, АПЗ (руб.)	8 197 500
Ориентировочный размер убытков, причиняемых изъятием земельных участков и сносом расположенных на них объектов недвижимости, подлежащих возмещению победителем аукциона землепользователям. (руб.)	1 220 058 000
Победитель аукциона обязан: присутствовать и осуществить земельный участок в течение 6 месяцев с даты заключения проектного договора на реализацию права проектирования и строительства капитальных строений (зданий и сооружений); заключить с Брестским горисполкомом договор аренды земельного участка и договор на реализацию права проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений) после выполнения условий, связанных с изъятием земельного участка в течение 6 месяцев с даты заключения договора на реализацию права проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений); по истечении срока аренды земельного участка совместно с Брестским горисполкомом в установленном порядке решить вопрос его дальнейшего использования.	
Организатор торгов – КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью»	
Перечень документов, представляемый потенциальным участником аукциона: заявление на участие в аукционе; заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка; юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык. Выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованный в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык; представителем заявителя (кроме случаев, когда юридическое лицо предоставляет его руководителем)	

(Заканчэнне. Пачатак на 1 стар.)
— **3 якімі пытаннямі і праблемамі звяртаюцца да парламентарную людзі?**

— Я падзяліў бы звароты грамадзян у Палату прадстаўнікоў на такія асноўныя блокі: лісты, у якіх выказваецца ўдзячнасць органам дзяржаўнай улады і дэпутатам за вырашэнне сацыяльна-эканамічных пытанняў, за меры па спрашчэнні бюракратычных працэдур і ў умоваванні законнасці і правапарадку — гэта адзін блок. Другі — просьбы аб сабістага характару аб аказанні матэрыяльнай дапамогі, паліпшэнні жылльёвых умоваў, аб медыцынскіх паслугах, пенсійным забеспячэнні. У асобны, трэці блок, можна згрупаваць звароты па наддзянных праблемах жылльё-камунальнага характару, часта з нараканнямі на гарачае водазабеспячэнне і ацяпленне кватэр, зацягванне рамонтнай дамоў, на паршэцэнне забудовы, якія сваім абавязцельствам па тэрмінах будаўніцтва жылля. Чацвёрты блок пільнаму дачыненню дзейнасці судовых інстанцый і мясцовых праваохранных органаў. Выдзелю таксама пранавыя і заўвагі грамадзян аб удасканаленні заканадаўства. Яны разглядаюцца ў профільных камісіях і выкарыстоўваюцца пры працэдуры заканапраектаў.

— **Як дэпутаты ставяцца да крытыкі дзейных законаў, калі яны ўтрымліваюцца ў гэтых заўвагах?**

— Уважліва, з зацікаўленасцю. Мы ўдзячныя ўсім, хто выказвае сваё меркаванне аб нарматыўна-прававой базе, не галасуючы, аргументавана з нечым не пагаджаецца, абгрунтоўвае свае думкі, прапануе ўрогульваць пэўныя правыя праблемы. Гэта нам падаецца вельмі важным звязком у ланцужку зваротнай сувязі заканадаўцаў з грамадствам.

— **Значыць, Палата прадстаўнікоў даволі пазітыўна ўспрымае грамадскую думку пры ўдасканаленні нацыянальнага заканадаўства?**

— Не проста пазітыўна, а як найважнейшы фактар павышэння якасці прававых нормаў. Што такое закон? Гэта правы і абавязкі. Хто ж яны пішуцца ў цішы кабінетаў, і змястоўнае напачуенне вызначаецца вірлівым жыццём. І толькі ім. Толькі ў гучыні жыцця і можна зрапаць тая ідэя, заканадаўчае ўвасабленне якіх рухае наперад развіццё грамадства і дзяржавы. Таму, абавірачыся на вопыт заканаборчага ўзаемадзеяння з Саветам Міністраў, Адміністрацыяй Прэзідэнта, Саветам Рэспублікі, мясцовымі органамі улады і грамадствам, напрацаваны дэпутатамі паярджаныя скліканні, мы зрабілі акцэнт менавіта на вывучэнні практыкі прымянення заканадаўства. У гэтым рэчышчы праводзім семінары, выяўляем пасяджэнні пастаянных камісій, парламенцкія слуханні, сустрачкі з прадстаўнікамі грамадскіх арганізацый і іншымі мерапрыемствамі.

— **Але ж жыццё пераменлівае і супярэчлівае. Грамадская думка па тым ці іншым пытанні таксама можа хістацца, бо яна**

выражае сукупнасць інтарсаў ці пажаданняў і спадзяванняў аднаго або некалькіх сегментаў грамадства. А інтарсы, пажаданні і спадзяванні — рэч, пагадзіся, часта нязстойлівая, што наўрад ці спрыяе дасягненню устойлівасці, працяглай стабільнасці заканадаўства, не кажучы ўжо пра яго сістэматызаванне. Дзе ж выйсеце з гэтага лабірынта?

— Выйсеце ў розуміе і кампетэнтнасці тых, хто піша законы, хто робіць іх экспертызы, хто іх дапрацоўвае і дапаўняе, хто за іх галасуе. Вырашальнае слова тут, вядома ж, за парламентарыямі. З усіх заўваг і прапановаў на змесце новых законапраектаў, якія выказваюцца пры іх абмеркаванні экспертамі, дэпутатамі, зацікаўленымі дзяржаўнымі органамі і грамадскімі арганізацыямі (а іх па найбольш грамадска значных дакументах — сотні), трэба вылучаць самае разумнае, самае своечасовае і самае рэальнае. Праца надзвычай няпроста, асабліва пры рабоце над праектамі базавых законаў і кодэксаў. Тут не тое што само, а дваццаці тры трыба адміністрацыі, перш чым накіскаць на кропкі ў Аваляній зале. Але я і зацягваю, а за парламентарыямі. З усіх заўваг і прапановаў на змесце новых законапраектаў, якія выказваюцца пры іх абмеркаванні экспертамі, дэпутатамі, зацікаўленымі дзяржаўнымі органамі і грамадскімі арганізацыямі (а іх па найбольш грамадска значных дакументах — сотні), трэба вылучаць самае разумнае, самае своечасовае і самае рэальнае. Праца надзвычай няпроста, асабліва пры рабоце над праектамі базавых законаў і кодэксаў. Тут не тое што само, а дваццаці тры трыба адміністрацыі, перш чым накіскаць на кропкі ў Аваляній зале. Але я і зацягваю, а за парламентарыямі.

— **Пры якіх галоўных умовах, на ваш погляд, заканадаўства становіцца эфектыўным?**

— Калі яно адпавядае прыярытэтам кожнага этапа развіцця краіны і жыццёвым інтарсам не асобных слабаў грамадства, а ўсяго народа. Гэта я называю бы, вобразна кажучы, ключом запальвання, які рухае шматгранную работу па прававым забеспячэнні рэалізацыі дзяржаўнай палітыкі. Усё астатняе ў нарматыўнасці — вытворнае ад гэтага ключа. Магу сказаць, што інтэлектуальны патэнцыял, прафесійная і жыццёвая практыка парламентарыяў дастаткова, каб прымаць такое заканадаўства, якое пасляваля б за патрабаваннямі жыцця і абараняла нашы нацыянальныя інтарсы адзакватных прававымі сродкамі.

— **Наўжо прафесійныя навукі і практыка ў нейкай галіне, пры ўсёй іх важнасці, аўтаматычна даюць дэпутату здольнасць да стварэння законаў?**

— Зразумела, дэпутатам цяперашняга склікання, выбраным у Палату прадстаўнікоў упершыню, і спатрэбіцца пэўны час, каб унікнуць у тэхналогію заканаборчага працэсу, набыць неабходны спецыяльныя веды і як след авалодаць заканадаўчымі інструментамі. Але патрачанае намагаюцца не аказаліся мінусам. За тры мінулыя сесіі прыняты 115 законаў. Сярод іх — аб рэспубліканскім бюджэце на 2010 год, Асабліва частка Падатковага кодэкса, законы аб мясцовым кіраванні і самкіраванні, аб асновах дзяржаўнай моладзевай палітыкі, пакет ратыфікаваных дагавораў аб стварэнні Мылтнага саюза Беларусі, Расіі і Казахстана, змяненні і дапаўненні ў выбарчым заканадаўстве, у заканадаўстве па ажыццяўленні адміністрацыйных працэдур. З улікам патрабаванняў часу і правапрымяняльнай практыкі

адарэктаваны шэраг дзейных законаў эканамічнага характару, судовай сферы, абноўлена банкаўскае, фінансвае, зямельнае, транспартнае, адкацыйнае і прыродаахоўнае заканадаўства. Умоцаваны прававыя меры барацьбы са злачынасцю. Комплексна ўрогульваецца ўсе пытанні сацыяльнай абароны грамадзян, якія пацярпелі ад наступстваў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС. Назаву таксама дадатковыя заканадаўчыя меры па сацыяльнай абароне інвалідаў, па ўдасканаленні парадку абароту і рэалізацыі лекавых сродкаў.

— **І які асноўны вектар сфарміраванай парламентарнай прававой базы?**

— Гаворачы абгульнова, гэта супрацьдзеянне наступствуем сучаснага фінансва-эканамічнага крызісу і паліпшэнне якасці жыцця ў нашай краіне.

— **На што вы, Уладзімір Паўлавіч, як старшыня Палаты прадстаўнікоў цяпер арыентацеце дэпутатаў, калі ваша размова з імі ідзе пра заканадаўчыя задачы?**

— На больш актыўную пазіцыю ў заканаборчым працэсе, а таксама на рэалізацыю парламенцкіх прыярытэтаў, акрэсленых у штогадовым Пасланні кіраўніка дзяржавы А.Р. Лукашэвічу беларускаму народу і Нацыянальнаму сходу. Галоўнае для нас цяпер — падрыхтоўка да чацвёртай сесіі, якая адкрыецца 2 красавіка. Амаль 40 законапраектаў ужо ўключаны ў прыкладную сесійную праграму. За янасны ў своечасоваму падрыхтоўку дакументаў нусюць персанальную адкацэнс дэпутат і спецыяліст нашага Секратарыята. Па некаторых законапраектах, якія будуць разглядацца на сесіі ў другім чытанні, а яно канчатковае, вялікі блок паправак. Іх лёс трэба вырашаць разам з экспертамі і суб'ектамі права заканадаўчай ініцыятывы. Цяпер праводзіцца ўзгадніцкая працэдура. Неабгрунтаваныя затрымы, я лічу, допуская нельга, неабходна больш шчыльна ўзаемадзейнічаць з іншымі ўдзельнікамі заканаборчага працэсу, каб да сесіі мы падышлі з добра адпрацаванымі юрыдычнымі, пісьменнымі законапраектамі і маглі прымаць узаважныя, бездакорныя заканадаўчыя рашэнні.

— **Але ж трэба не заўважаць, што ў пераліку паміж трыцці і маючай адбыцца чацвёртай сесіяй Палаты прадстаўнікоў дэпутаты не толькі не знізілі інтэнсіўнасці сваёй работы на міжнароднай арэне, але і надалі ёй новае дынаміку.**

— Спраўды, беларускія парламентарыі даволі актыўна працуюць на міжнароднай парламенцкай пляцоўцы. Мы шчыльна ўзаемадзейнічаем у гэтай справе з Міністэрствам замежных спраў і нашымі дыпламатычнымі прадстаўніцтвамі ў іншых дзяржавах. Адначасу, што за мінулы перыяд работы Палаты прадстаўнікоў і ўсяго Нацыянальнага сходу гэтага склікання прастора міжпарламенцкага супрацоўніцтва істотна пашыршылася геаграфічна, прычым як у двухбаковым, так і ў шматбаковым фармаце. Так, у гэтым месяцы беларуская парламенцкая дэлегацыя пабывала з візітам у Італіі, дзе была абмеркаваныя шляхі развіцця міжрэгіянальных гандлёва-эканамічных сувязяў нашых краін. Дэлегацыя прадстаўнікоў работай групы Нацыянальнага сходу Беларусі па супрацоўніцтве з Ізраільскім парла-

ментам днёмі наведала Ізраіль. Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў узялі ўдзел у азіранні за прэзідэнцкімі выбарамі ва Украіне, у міжнароднай канферэнцыі ў Трыпалі, прысвечанай традыцыйным духоўным і культурным каштоўнасцям, а таксама ў іншых міжнародных мерапрыемствах. Свой першы візіт у нашу краіну здзейснілі парламентарыі Венгрыі, заявіўшы аб сваім жаданні ўмоцаваць двухбаковыя сувязі з беларускімі калегамі і аб важнасці дыялогу з Беларуссю. Яны выступалі за хутчэйшае вяртанне Нацыянальнаму сходу Беларусі статусу спецыяльна запрашанага ў Парламент Асамблеі Савета Еўропы (ПАСЕ). У Палате прадстаўнікоў адбыліся сустрачкі з Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Французскай Рэспублікі ў Беларусі Мішэлем Рэнеру, на якой была падкрэслена неабходнасць наладжвання больш цесных палітычных кантактаў. Савет Палаты прадстаўнікоў прыняў рашэнне запрасіць у нашу краіну з візітам новага старшыню ПАСЕ Меулота Чавушоглу. Я ўпэўнены, што пазітыўны пачатак у беларуска-еўрапейскіх адносінах будзе нарошчывацца, як бы ні стараліся пэўныя колы прыніць яго і драматызаваць.

— **Беларускія парламентарыі па-ранейшаму настойваюць на паўнапраўным уздзе ў Еўра-неўсе — парламенцкай асамблеі «Усходняга партнёра»?**

— Гэта наша прычысловая пазіцыя. Партнёраства можа быць толькі раўнапраўным.

— **Ці можна спадзявацца на пазітыўныя зрухі ў стаўленні да Нацыянальнага сходу Беларусі Парламенцкай асамблеі Савета Еўропы?**

— Такія зрухі не толькі ў нашых інтарсах, яны і ў інтарсасх ПАСЕ і іншых еўрапейскіх парламенцкіх структур, які ў гэтай Еўропы. Многія не заангажыраваныя інерцыя супрацьстаянню ў дачыненні да Беларускай парламентарыі і палітыкі гэта добра разумеюць. Я думаю, што здаровы розум і рэалізм усё-такі возьмуць верх у ацэнцы ПАСЕ сітуацыі ў нашай краіне і ў іх падыходах да ўзаемадзеяння з Нацыянальным сходам Беларусі галоўнымі будуць тэмы, якія збліжаюць пазіцыі ўсіх бакоў, нягледзячы на існуючыя адрэзненні па некаторых пытаннях, і ствараюць трэх узбамаўраўнаванне на аснове раўнапраўнага, канструктыўнага дыялогу. Мы настроены менавіта на такі дыялог, чаго чакаем і ад ПАСЕ.

— **Іншымі словамі, Уладзімір Паўлавіч, у гэтым вы таксама бачыце «ключ запальвання», які, на ваш погляд, дапаможа пераадолець існуючыя цяжкасці і наладзіць беларуска-еўрапейскі парламенцкі дыялог у канструктыўным духу?**

— Можна сказаць і так. Дарога, па якой людзі крочачы насустрэч адно аднаму, доўгай ніколі не бывае. **Аляксандр ФІЛІМОНАУ.**

БІЗНЭС СУР'ЁЗНА ПАГАВАРЫЎ ПРА АРЭНДУ

НЕЖАРТООНЫЯ дэбаты наконт арэндных адносінаў адбыліся на апошнім пасяджэнні Савета па развіцці прадпрыемальніцтва, бо, як скажуць яго старшыня і адначасова старшыня Нацыянальнага статыстычнага камітэта Уладзімір ЗІНОУСКІ, прадпрыемальніцтва ў апошні час развіваецца вельмі бурна, аднак большасць прадстаўнікоў малага бізнесу па-ранейшаму засяроджана ў гандлі, і адзін з найбольш важных фактараў для пераарыентацыі бізнесу на вытворчасць — гэта якасць арэнды.

Сяргей ПЯТКОЎ, першы намеснік старшыні Дзяржаўнага камітэта па маёмасці, расказаў прысутным, што Указ Прэзідэнта № 518 «Аб некаторых пытаннях арэнды і азірання карыстання аб'ектаў жылля» прыняты 3 студзеня 2010 года, быў распрацаваны для ўніфікацыі заканадаўства і для таго, каб заканадаўства ў гэтай сферы стала больш «празрыстым» (больш падрабязна пра Указ № 518 «Звязда» пісала ў нумары за 16 лютага).

Аднак нягледзячы на ўсю празрыстасць новага дакумента, у прадпрыемальніку усё-такі новыя ўмовы арэндных адносінаў выклікалі пытанні. Напрыклад, іх хвалюе — калі ў адным кабінэце сядзяць і канструктары, і дырэктар, то які каэфіцыент будзе прымяняцца? Мінімальны ці гэты ўжо будзе лічыцца офісам (дырэктар жа сядзіць), а значыць, каэфіцыент па максімуму, 3? Сяргей Пяткоў заспаку бізнесменам, што па яго меркаванні, максімальны каэфіцыент тут прымяняць не варта.

А вось **Уладзімір КУЛЬБЯН-КОЎ, дырэктар прадпрыемства «Кубо»**, занепакоены павышэннем арэнднай платы: — Наша прадпрыемства займаецца вытворчасцю (вытворчасцю шматлікага бясплатнага шкла для назагнага транспарту. — **Аўт.**, мы працаваем арандаваць столькі, колькі і раней, але пры пераарыентцы арэнднай платы мы атрымаем 34% росту... Я лічу, што гэта ідзе ўразрэз з інвестыцыйным кліматам.

Сяргей Пяткоў яшчэ раз скажа, што на разліках узровень арэнды павінен заставацца на ранейшым узроўні і прапанаваў разбірацца ў кожным канкрэтным выпадку: — Мы разглядалі ўжо выпадкі, калі нам казалі, што арэнда ўзрасце і ў два разы, і ў тры. А калі пачынаем разам лічыць, то аказваецца, што закладваліся не тым каэфіцыентам.

Георгій БАДЗЕЙ, старшыня праўлення Бізнес саюза прадпрыемальнікаў і наймальнікаў імя Куняўскага, падзякаваў Сяргею

Пяткоўу за тое цярпенне, з якім ён разбіраецца па кожным выпадку, але выказаў меркаванне: трэба не асобныя выпадкі разбіраць, а стварыць нармальную сістэму: — Калі створана працоўная група, то яна павінна мець паўнамоцтва. Яна павінна не проста выказаць меркаванне, а каб гэта было ў выглядзе афіцыйнай пазіцыі ці афіцыйнага тлумачэння, — лічыць Георгій Пяткоў. — Таму трэба звярнуцца ў Саўмін, каб працоўная група была надзелена такімі паўнамоцтвамі, а яшчэ лепей, каб такія паўнамоцтва былі ў Дзяржкамітэта па маёмасці.

Сяргей Пяткоў пагадзіўся, што яны спраўдзі даюць толькі рэкамендацыі, а тлумачэнні будуць пэтым зацверджанымі пастановай улада.

Дарэчы, на пасяджэнні Савета па развіцці прадпрыемальніцтва прысутнічаў **Леанід АНОІМАУ, намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта,** які паслухаў меркаванні членаў Савета і таксама абавязнаць сваю пазіцыю: — Указ, які патрабуе тлумачэння, не ёсць добры ўказ. Любы нарматыўны акт павінен быць самадастатковым. І калі мы пачынаем яго трактаваць і так, і гэтак, то гэта значыць, што да распрацоўкі ўказа падышлі фармальна і паярхуюна.

Падчас далейшага абмеркавання высветлілася, што ўказ аб арэндзе можна абіць пры дапамозе дагавора аперацыйнага лізінгу, што спрабуюць зрабіць у Гомелі ўладальнікі гандлёвых цэнтраў. Пра гэта расказаў **Аляксандр КАЛІНІН, старшыня Беларускага саюза прадпрыемальнікаў.** А таксама аказалася, што праблемы ўзніклі і ў прыватных установах адкацы: як расказала **Лілія КУВАЛЬ, віцэ-старшыня**

Павел БЕРАСНЕЎ.

УВАЖАЕМЫЕ АКЦИОНЕРЫ ОАО «ИНСТИТУТ «МИНСКГРАЖДАНПРОЕКТ»

25 марта 2010 года в 15.00 состоится очередное общее собрание акционеров ОАО «Институт «Минскгражданпроект».

Собрание пройдет по адресу: г. Минск, ул. Гегелева, 5, актовый зал профессионально-технического колледжа им. В.Г. Каменского.

- Повестка дня собрания:**
1. Отчет о работе Наблюдательного совета в 2009 году. Докладчик — председатель Наблюдательного совета Общества.
 2. О финансово-хозяйственной деятельности Общества в 2009 году и основных направлениях деятельности Общества на 2010 год. Докладчик — директор Общества.
 3. О результатах аудиторской проверки и проверки Ревизионной комиссией финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2009 год. Докладчик — председатель Ревизионной комиссии Общества.
 4. Утверждение годового отчета и баланса Общества. Докладчик — главный бухгалтер Общества.
 5. О распределении прибыли и выплате дивидендов за 2009 год. Докладчик — главный бухгалтер Общества.
 6. Утверждение направлений использования прибыли, остающейся в распоряжении предприятия на 2010 год и 1 квартал 2011 года. Докладчик — главный экономист Общества.
 7. Об утверждении регламента работы ОАО «Институт «Минскгражданпроект» с реестром владельцев ценных бумаг. Докладчик — главный экономист Общества.
 8. Об избрании членов Наблюдательного совета и Ревизионной комиссии Общества.

Регистрация участников собрания с 14.30 по месту проведения собрания. Для регистрации при себе иметь следующие документы: акционеру Общества — паспорт, представителю акционера — паспорт и зарегистрированную доверенность.

Наблюдательный совет
ОАО «Институт «Минскгражданпроект»
УНП 600013280.

ИЗВЕЩЕНИЕ о созыве очередного собрания акционеров ОАО «Испытания и сертификация бытовой и промышленной продукции «БЕЛЛИС», г. Минск, ул. Красная, 7

1. Дата собрания: 30.03.2010.
2. Время собрания: 14.00.
3. Место проведения: ОАО «БЕЛЛИС», ул. Красная, 8.
4. Время регистрации: с 13.00 до 13.45 (при себе иметь паспорт).
5. Ознакомление акционеров с материалами по вопросам повестки дня собрания: начиная с 23.03.2010 по адресу: ул. Красная, 8 с 14.00 до 16.00, комната № 1.

Повестка дня:

1. Отчет дирекции об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества в 2009 году. Утверждение основных целевых прогнозных показателей социально-экономического развития Общества на 2010 год.
2. Отчет Наблюдательного совета о проделанной работе в 2009 году.
3. О результатах аудита и проверки Ревизионной комиссией финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2009 год.
4. Утверждение годового отчета, бухгалтерского баланса, счетов прибыли и убытков Общества за 2009 год.
5. Об утверждении распределения и использования чистой прибыли и расходов, на потребление, а также выплате дивидендов за 2009 год.
6. Утверждение направлений использования прибыли и расходов на потребление на 2010 год.
7. Об утверждении изменений в Уставе Общества.
8. Об избрании членов Наблюдательного совета и Ревизионной комиссии Общества.
9. Утверждение размера вознаграждения членам Наблюдательного совета и Ревизионной комиссии.
10. О предоставлении безвозмездной (спонсорской) помощи.

Председатель Наблюдательного совета И.А. Зданчук

ТЭРМІН ДЛЯ РЕГІСТРАЦЫ ЗАМЕЖНЫХ ГРАМАДЗЯН У БЕЛАРУСІ БУДЗЕ ПАВЯЛІКАНЫ

У Беларусі будзе павялічаны тэрмін для рэгістрацыі замежных грамадзян. Аб гэтым паведаміў журналістам намеснік начальніка ўпраўлення па грамадзянстве і міграцыі **ГУУС Мінгарвыканкама Аляксандр Шчэрбац, перадае карэспандэнт БЕЛТА.**

Гэта змяненне прадугледжана законам аб прававым становішчы замежных грамадзян і асобаў без грамадзянства ў Рэспубліцы Белар-

усь, які ўступіць у сілу з 21 ліпеня 2010 года.

Згодна з гэтым законам, цярпець замежныя грамадзяне павінны будзе зарэгістравацца ў органах унутраных спраў аб гасцінцы на працяг 5 рабочых дзён, а не трох, як гэта было раней. У той жа час Аляксандр Шчэрбац нагадаў, што ўжо цярпе грамадзяне Расіі, Літвы і Латвіі могуць знаходзіцца на тэрыторыі Беларусі без рэгістрацыі да 30 сутак.

Новы закон таксама прадугледжвае паве-

лічэнне пераліку падстаў для часовага пражывання і атрымання пасведчання на права пражывання. Прадстаўнік МУС адзначыў, што канкрэтны пералік будзе ўстаноўлены пазней адпаведнымі падзаконнымі актамі.

Таксама ён паведаміў, што МУС разглядае ўвядзенне бязвізавыя рэжыму для ўезду ў Беларусь падчас чэмпіянату свету па хакеі, які адбудзецца ў 2014 годзе. Аднак гэтае пытанне пакуль яшчэ не вырашана.

УВЕДОМЛЕНИЕ
О проведении очередного общего собрания акционеров открытого акционерного общества «УНИВЕРСАМ ФРУНЗЕНСКИЙ»

Наблюдательный совет ОАО «Универсам Фрунзенский» сообщает о проведении очередного общего собрания акционеров, которое состоится 22 марта 2010 года в 15.00 со следующей повесткой дня:

1. О результатах работы Общества за 2009 год и основных направлениях деятельности Общества в 2010 году.
2. Отчет Наблюдательного совета о проделанной работе в 2009 году.
3. Утверждение заключения Ревизионной комиссии о результатах проверки финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2009 год. Рассмотрение результатов аудиторской проверки финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2009 год.
4. Утверждение годового отчета, бухгалтерского баланса, счета «прибыли и убытки» Общества за 2009 год.
5. О распределении чистой прибыли (покрытии убытков) за 2009 год и выплате дивидендов.
6. О направлениях использования чистой прибыли в 2010 году.
7. Избрание членов Наблюдательного совета и Ревизионной комиссии.

Собрание состоится по адресу: г. Минск, пр-т Пушкина, 37, ОАО «Универсам Фрунзенский». Регистрация участников собрания будет проводиться в день собрания с 14.30 до 15.00. Акционерам необходимо иметь при себе документ, удостоверяющий личность; представителю акционера — доверенность и документ, удостоверяющий личность.

Наблюдательный совет
ОАО «Универсам Фрунзенский»
УНП 100135329

Уважаемые акционеры ОАО «Торговый центр «Уручье»!

25 марта 2010 года в 12.00 состоится очередное общее собрание акционеров ОАО «Торговый центр «Уручье» по адресу: г. Минск, ул. Руссиянова, 36.

- Повестка дня:**
1. Об итогах работы Общества за 2009 год.
 2. Отчет Ревизионной комиссии за 2009 год.
 3. Утверждение годового отчета, годового бухгалтерского баланса и отчета о прибылях и убытках за 2009 год. Распределение прибыли за 2009 год.
 4. Утверждение направлений использования чистой прибыли в 2010 году.
 5. Избрание членов Наблюдательного совета и Ревизионной комиссии.
 6. Об утверждении регламента работы с реестром владельцев акций.

С материалами по повестке дня можно ознакомиться с **22 февраля 2010 года по 25 марта 2010 года** в рабочие дни с **9.00 до 17.00** по адресу: г. Минск, ул. Руссиянова, 36. Регистрация участников собрания с **11.30 до 12.00 25 марта 2010 года.**

Для регистрации при себе иметь следующие документы:
- акционеру Общества — паспорт;
- представителю акционера — паспорт и доверенность, зарегистрированную в установленном порядке.

Наблюдательный совет.

Нефармат

«ТАМ, ДЗЕ ТЫ НЕ МОЖАШ, ТЫ НЕ ПАВІНЕН ХАЦЕЦЬ?»

Тым разам яна пайшла з працы цераз парк. Парк у іх горадзе стары, крыху здзічэлы, расце на рэштках былой панскай сядзібы.

Тамара працуе ў бібліятэцы. Распісвае па аддзелах новыя кніжкі. Распісвала і ў той дзень. І як заўсёды, не ўтрымалася, каб не прачытаць з новага цэлым абзацамі, а то і старонкамі. Чалавек яна начытаны, адукаваны. Ёй падабаецца яе праца. Не падабаецца адно зарплата. Бо на гэту зарплату нельга пражыць разам з дачкой. Таму даўно прызычалася пісаць вечарамі, на чым рэфераты, кантрольныя, а то і курсавыя для завочнікаў. Нават па фізіцы, якую не вельмі любіла і не вельмі добра ведала ў школе. А што там: адкрытай падручнік і ўважліва спісвае. Калі пісала работу па літаратуры, заўсёды згадала смешны выпадак са сваіх студэнцкіх гадоў. Неяк яны збіраліся ў будтадр і дмавоіліся за выкладчыцай здаць экзамен датармінава. Выкладчыца была незвычайна. Вельмі добры знаўца замежнай літаратуры, жонка дыпламата, апрачутая з еўрапейскіх салонаў, яна выклікала ў дзяўчат-студэнтках асаблівы інтарэс. У яе вучыліся стылю, манерам. І было чаму павучыцца. Дык вось гэта дагледжаная, крыху зпатажана жанчына застаналася, ледзь не забілася ў істарыю, калі пачула адказ на сваё пытанне-запыт: «Ну назавіце хоць што-небудзь, што нядобра Залія». А разгубленая, перападохнаўшая завочніца з выглядкам хатняй гаспадыні, на сваю бяду, недачула падказку аднагрупніцаў і выліла замест «Ругон-Макары» — «Ругон-Каароны». Выкладчыца нібы глыба, артыстычна і павольна з гукамі, што імгавалі ўдушша, асцядала ўсім цэлам на стол, а яны, гарэзы, не стрымаліся, зарагаталі.

Вядома, і студэнты-завочнікі розныя бываюць. У сваім райцэнтры яна ведае амаль усіх. Каму пісала работы, а найбольш — падбірала і рэкамэндавала літаратуру. Есць адна жанчына, якую Тамара асабліва паважае. У сорак гадоў атрымлівае другую адукацыю і вучыцца вельмі сур'ёзна. Па кожным прадмеце бірэ не толькі абавязкова, але і дадаткова літаратуру. Такім і дапамагаць прыёмам.

Але на гэты раз сёння скончылася, заказваў у яе ніякі больш не было. А за кватэру прыйшоў вялікі рахунак, даччыны біткі не вытрымалі выпрабавання суровай зімой. Трэба было яшчэ заплаціць за басейн і дадатковыя заныкі сваёй старшакласніцы. Лякарствы, якія ёй выпісалі, цягнулі ледзь не сонню. Апошняя кроплі стала, відаць, размаляваная, абвешаная залатымі цацкамі, як навагодняя ёлка, прафрор Лідачка, якая забрала напрыканцы працоўнага дня і сказала, што трэба здаць пэўную суму на любіць загадчыцы.

Ёй стала натуральна дрэнна. Заўсёды ганарылася сабой паціцху, што магла на ўсе ўласныя праблемы глядзець нібыта зверху. Заўсёды напатаго быў Сенека са сваім «Там, дзе ты не можаш, ты не павінен хацець». На гэты раз са зладствам падумала пра старажытнага мудраца: а ці быў ён у падобных жыццёвых сітуацыях? Тады за філасофскія трактаты, відаць, нядарэна плацілі. А можа і не плацілі, што ведае, як там было, з тых часоў дайшла рэалісты аб перавадзеныя кніжкі. Яна таксама збралася напісаць кніжку.

Бывала, казалі калыханкам: вось выйду на пенсію і напішу асаблівы твор пад назвай «Бібліятэкар і падводная лодка». Чаму такая дзіўная назва? Цяпер найперш трэба прывітаць увагу назвай. А тут відэамова нешта незвычайнае. Усе адрозны пачынаюць угадваць, што закруціцца раман паміж сціплай бібліятэкаркай і герачным камандзірам падводнай лодкі. А вось і не. Проста галоўная героіня ў адной з сюжэтных ліній будзе праводзіць паралель паміж гэтымі зусім рознымі прафесіямі і зусім з нечаканым боку. У савецкія часы бібліятэкар атрымліваў ці не найменшую зарплату з усіх спецыялістаў з вышэйшай адукацыяй, а камандзір падводнай лодкі — самую высокую. У дачыненні да апошняга — спраўдана, хто б спрачаўся. Калі загінула падводная лодка «Курск», увесь свет дазнаўся, што сям'я камандзіра, па сучасных мерках, вяла ледзь не жабрацкае існаванне. Апошнім часам, мяркуючы па публікацыях прэсы, становішча выпраўляецца — у дачыненні да камандзіраў падводных лодак. На даход бібліятэкараў змена часоў, вядома, фарміруючы не ўплывае. Стабільнасць, каб на яе!

Не, яе кніга не будзе адлюстроўваць праблемы жыцця раёйнага бібліятэкара. Яе кніга мусіць быць іранічным творам, бо іронія — яе стыль жыцця, нават рыса характару і своеасабліва абарончая маска. Але ці будзе гэта кніга з такім яе настроем? Думака пра кніжку пранеслася ў чарадзе іншых, калі яна па чарзе перабірае ўсё сваё жыццё. Згадала і мужа, з якім недарэчна рассталася. Гэтае слова «недарэчна» усплывае толькі цяпер, усе папярэднія гады яна лічыла, што зрабіла правільна, калі прапанавала яму сабраць чмадан. Скажаць, каб піў, гуляў, за бабамі надта валачыўся — дык не. Як гаварыла яе сяброўка: супярэчнасці ў вас чыста тэарэтычныя. Так яно, відаць, і было. А яна адрозна на сябе бронекамізацыю, замест таго, каб пашукаць дыпламатычных шляхоў узрагулявання. Як прапачыла ў адным часопісе нядарэчна, адной быць сучасна, бяспечна і нават зручна: ніхто не здарэўся, не пакрыўдзіў, не аб'есць. Але так па-заліваць пісаць, відаць, таксама зручна, калі ёсць надзейнае плачо.

А яна ў апошнія гады адна. Перабіваецца аднарознымі «раманамі» не дазваляў гонар. Ды і прэтэндэнты трапіліся, хіба што вартыя яе іранічнай кніжкі. Быў адзін кавалер з мясцовых дробных чыноўнікаў з цукеркамі і букетамі, калі пісала яму работы па рускай мове. Мова яму цяжка давалася. Не вытрымаў ж аднойчы, пажартаваў, што ў слове «прывілеіі» ён, пэўна, больш за тры памылкі зробіў. Пакрыўдзіўся. І не за ўказанне на сваю слабую афарграфію, а ўгледзеў у гэтым абразу сваёй вышканмаўскай абранасці. Можна каму смеху варты, але гэта частка іх жыцця, іх нетаропкіх раённых будняў.

Стоп... Тамара аж спынілася, спалохалася сваіх думак. А чаму яна раптам перабірае ўсё жыццё? Усё прыжытае ўспывае і праносіцца як у нямым кіно вядома калі. Давялося набрацца мужнасці і прызнацца сабе, што суды вяла падсвядомасць, на якую паўпывала апошняя сённяшняя кніжка. Чамусьці зачыталася на апошняй старонцы, як малоды чалавек зводзіў рахунак з жыміцём у парку. Пакуль спрабавала нежк скінчыць з сябе, як непатрэбны груз, наявляўшы думкі, залюбаваўся незвычайнымі ледзяшамі, што расцілі на галіне прадаўгаватамі кроплімі. Відаць, ад адлігі пачаў раставаць наліплы снег, утарыліся прадаўгаватыя бутоны, а потым іх прыхалі мароз. Ніколі раней не даводзілася бачыць такіх незвычайных, падобных на штучныя кветкі на дрочках, ледзяшчы. Чамусьці згадалася, як Валюціна Маціенка заклікала сваіх камунальнікаў змагачыцца з ледзяшамі не ломам, а лазерам, і як усе СМІ пра гэта трылі. А тут ужо не проста ледзяшы, а творы мастацтва прыроды. Яна разгледзіла іх доўга і павольна вярталася да думак пра сённяшні вечар, пра тое, што трэба нешта зрабіць на вачору, а па дарозе зайці і пару тысяч заплаціць тэлефоннаму аператару. Не тое што яе зусім адлучылі цяжкае адчуванне нядзе па горах, якое ўзнікла пару гадзін таму, проста наступова вярталася звычайнай будзённай клопатай.

«Знайшоўся мне Андрэй Балконскі пад дубам!» — сыранізавала яна з сябе самай і завярнула ў краму.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

І адкуль РАНИЦАЙ У ВЭСЦЫ ДАІ?

20-гадовая сельская жыхара, аматара сесці за руль аўто ў нецвярозым стане, аштрафавалі на 5 мільёнаў 250 тысяч рублёў. За паўторнае таско правапарушэнне караюць суроа. Як паведаміў «Звяздзе» Сяргей Галімбоўскі, намеснік пракурора Мёрскага раёна, гэты хлопец у свае 20 гадоў ужо паспеў займець і пагасіць судзімасць. А ў хуткім часе на яго рахунку з'явілася новае адміністрацыйнае парушэнне. Маладога кіроўцу за паездку «пад чаркай» на тры гады пазбавілі права кіраваць транспартнымі сродкамі і спланалі штраф — 700 тысяч рублёў. Літаральна праз некалькі месяцаў хлопец зноў сёў нецвярозым за руль свайго аўто. Спдазяваўся, што ў вёсцы ў такі ранні час не спыняць работнікі ДАІ. Ды памыліўся. Цяпер ужо за руль не сядзе

«Папальцовая Серада» альбо «Папалец» у Архіафэдральным саборы Найсвяцейшай Марыі Панны ў Мінску

Фота Анатолія КЛЕШЧУК

З ЧАМАДАННЫМ НАСТРОЕМ пачалі працаваць у новым годзе на замежным прадрпрыемстве «СМАўтатранс» (месца размяшчэння прадрпрыемства — горад Смалявічы)

— Ну вось выйшаў Указ Прэзідэнта краіны «Аб некаторых пытаннях арэнды і бязвыплатнага карыстання маёмасцю», які прывязвае арэндную плату да базавых велічыняў беларускага рубля і, адпаведна, спыняе практыку арэнднай платы ў еўра, — расказвалі тут. — Гэты ўказ нясе пэўныя паслабленні для арэндатараў — такая яго агульная логіка. Аднак зусім інакш зразумелі гэту логіку арэндадаўцы. Напэўна, нельга так казаць пра ўсіх іх, але вось што датычыцца нашага арэндадаўцы, то тут усё адназначна: ён успрыняў гэты ўказ як сігнал для істотнага павышэння арэндных ставак, наиконт чаго ўжо і «парадаваў» нас. Будзем шукаць іншае месца, нас гэтак разнашэне практычна пазбавіла ўсялякага прыбытку... Маючы на ўвазе сказанае на «СМАўтатрансе», адразу ж зафіксуем такую, з дазволу, дэталі: калі прадрпрыемства пераедзе на новыя арэндныя плошчы (а яны, дарэчы, нам'ячаюцца ў прыгарадзе Мінска), у Смалявічах знікне каля 70 працоўных месцаў. Прычым добра аплатных месцаў. І, дарэчы, як усё гэта будзе стасавалася з курсам, які ўзятый ў краіне, на развіццё малых гарадоў, адпаведна — на пераважнае нарошчванне менавіта ў іх прамысловага патэнцыялу? Безумоўна, гэтыя пытанні — хутчэй рытарычныя.

А ДНАК бліжэй пазнаёмімся з прадрпрыемствам «СМАўтатранс». Тут выпускаюцца не зусім традыцыйна аб'ёмы вытворчасці склаі тут 1,5 мільярда рублёў, у 2008-м — 2,6 мільярда, у мінулым — 3,3. І яшчэ такі штырх у агульную вытворчую карціну: каля 70 працэнтаў сваёй прадукцыі прадрпрыемства экспартуе. Варта пры ўсім гэтым тут жа нагадаць: дэталі са шклапластыку — добра запатрабаваны ў сусветным аўтамабілебудаванні і ўвогуле — у машынабудаванні, у авіябудаванні і суднабудаванні. Напрыклад, фізэляж добра вядомага еўрапейскага аэробуса А-380 на 90 працэнтаў — менавіта са шклапластыку, які, паводле слоў спецыяліста, вытрымлівае большыя

нагрузкі, чым традыцыйны для авіябудавання дзюралюміній. Шклапластык у 3 разы лгчэйшы, чым, напрыклад, кабіна з металу, для яго невядомая такая з'ява, як карозія. Вырабы са шклапластыку і металу па кошце — прыкладна аднолькавыя, затое шклапластык значна выйграе ў гэтых адносінах падчас эксплуатацыі; дэталі з яго — вельмі добра паддаюцца рамонтну... Кабіны і дэталі «СМАўтатранса» са шклапластыку праходзяць дэталёвыя выпрабаванні ў адным з мінскіх інстытутаў; канструктарска-тэхналагічная служба прадрпрыемства наладзіла цэснае супрацоўніцтва з аддзелам кампазітных матэрыялаў інстытута. У цэлым у гэты кірунак і сама вытворчасць

свае аб'ёмы, якія апошнія тры гады штогод павялічвалі на 30 і больш працэнтаў. Так, у 2007 годзе агульны аб'ём вытворчасці склаі тут 1,5 мільярда рублёў, у 2008-м — 2,6 мільярда, у мінулым — 3,3. І яшчэ такі штырх у агульную вытворчую карціну: каля 70 працэнтаў сваёй прадукцыі прадрпрыемства экспартуе. Варта пры ўсім гэтым тут жа нагадаць: дэталі са шклапластыку — добра запатрабаваны ў сусветным аўтамабілебудаванні і ўвогуле — у машынабудаванні, у авіябудаванні і суднабудаванні. Напрыклад, фізэляж добра вядомага еўрапейскага аэробуса А-380 на 90 працэнтаў — менавіта са шклапластыку, які, паводле слоў спецыяліста, вытрымлівае большыя

Інжынер-праграміст Максім СМОЛЬСКІ абслугоўвае апрацоўчы цэнтр па выбабе мадэляў кузаўных дэталей.

Засталася падкаціць колы ды ўкінуць рухавік, — кажуць начальнік цеха фармоўкі Андрэй ВАСІЛЕК і слесар Аляксандр ШАЎЦОЎ.

нагрузкі, чым традыцыйны для авіябудавання дзюралюміній. Шклапластык у 3 разы лгчэйшы, чым, напрыклад, кабіна з металу, для яго невядомая такая з'ява, як карозія. Вырабы са шклапластыку і металу па кошце — прыкладна аднолькавыя, затое шклапластык значна выйграе ў гэтых адносінах падчас эксплуатацыі; дэталі з яго — вельмі добра паддаюцца рамонтну... Кабіны і дэталі «СМАўтатранса» са шклапластыку праходзяць дэталёвыя выпрабаванні ў адным з мінскіх інстытутаў; канструктарска-тэхналагічная служба прадрпрыемства наладзіла цэснае супрацоўніцтва з аддзелам кампазітных матэрыялаў інстытута. У цэлым у гэты кірунак і сама вытворчасць

нагрузкі, чым традыцыйны для авіябудавання дзюралюміній. Шклапластык у 3 разы лгчэйшы, чым, напрыклад, кабіна з металу, для яго невядомая такая з'ява, як карозія. Вырабы са шклапластыку і металу па кошце — прыкладна аднолькавыя, затое шклапластык значна выйграе ў гэтых адносінах падчас эксплуатацыі; дэталі з яго — вельмі добра паддаюцца рамонтну... Кабіны і дэталі «СМАўтатранса» са шклапластыку праходзяць дэталёвыя выпрабаванні ў адным з мінскіх інстытутаў; канструктарска-тэхналагічная служба прадрпрыемства наладзіла цэснае супрацоўніцтва з аддзелам кампазітных матэрыялаў інстытута. У цэлым у гэты кірунак і сама вытворчасць

Інжынер-праграміст Максім СМОЛЬСКІ абслугоўвае апрацоўчы цэнтр па выбабе мадэляў кузаўных дэталей.

«Шкада будзе, калі гэта добра наладжаную вытворчасць перавядуць у нейкае іншае месца. І час будзе страчаны, і сродкі, і працоўныя месцы ў Смалявічах», — кажа начальнік вытворчасці Васіль БАЛЧКОВІЧ.

любых арэндадаўцаў, няхай ён пры гэтым і скіраваны на ўпарадкаванне арэндных адносінаў выключна на дзяржаўных прадрпрыемствах і ў дзяржаўных арганізацыях (а ЗАТ «ПМК-228» як быцам адносіцца да камерцыйных прадрпрыемстваў). Такім чынам, што цяпер працінкам «СМАўтатранса» (ці хутчэй — яго кіраўнічаму ядру) рабіць? Добра наладжаную вытворчасць тут не збіраюцца проста так

закрываць, не збіраюцца адмаляцца і ад тых жа добрых заказаў, на здабычу якіх патрачана нямагла намаганняў. Перазджаць некуды на іншыя плошчы? Зразумела, гэта пачынае за сабой і страты часу, і немалыя выдаткі. Але іншага выйсця не застаецца — іншага выйсця не пакідае арэндадаўцаў. Дарэчы, у «СМАўтатранс» пры ўсім гэтым імкнуча зразумее свайго арэндадаўцу: «Напэўна, у яго таксама ёсць пэўныя праблемы...» Сапраўды, напэўна, такія праблемы ёсць (у каго іх цяпер няма?), але ж не варта імкнуча вырашаць іх за кошт іншых. Увогуле, ці не бярэ гэта імкненне свай пачатка на такім характэрным для нашых мніх, з дазволу, рыначнічакі жаданні зарабіць на голым месцы?

Перазджаць — гэта значыць пакідаць пасля сябе і добра ўпарадкаваныя (сіламі і намаганнямі самога ж калектыву) тыя ж вытворчыя плошчы, офісныя заказчыка, а значыць — і пэўнай часткі сваіх даходаў, вымушана ісці на ніжэйне ценяў на сваю прадукцыю. Што, аднак, атрымліваецца? Атрымліваецца, што далёка не ўсе ў нас заклапочаны менавіта тым, каб не страціць. Заказчыка, кліента і г.д. І гэта, напэўна, трэба аднесці на кошт нашых асабліва рынковых умоў.

Іван БАРАНОЎСКІ. Фота Марыі ЖЫЛІНСКАЙ. УНП 101375906.

МАСЛА ТАРМАЗНУЛІ

Супрацоўнікі ДАІ затрымалі зладзеяў, якія вынеслі харчы з тэрыторыі ААТ «Бабулін гладыш». Уначы 15 лютага работнікі прадрпрыемства, два мужчыны і жанчына ўзростам 24, 27 і 36 гадоў, скралі харчы. Сметанковае масла, цукар, чарнаслі і сушаныя журавіны — увогуле на суму 1,4 мільёна рублёў. Зладзеі паргзулі тавары на аўтамабіль, але іх выпадкова спыніў на начной дарозе інспектар ДАІ.

Алена КАЗЛОВА.

ЧАС ЗВАРОТУ

17 лютага, у Папальцовую сераду, у Каталіцкім Касцёле распачаўся 40-дзённый Вялікі пост. У першы дзень посту вернікі ўстрымліваюцца ад ужывання мясных страваў, а асобы ва ўзросце ад 14 да 60 гадоў, у якіх няма цяжкіх хваробаў, заахваваюцца да сніслага посту. У Папальцовую сераду вернікі бядуць удзел у святой Імшы, падчас якой адбываецца пасыпанне галоў пелепам, што сімвалізуе часовае знаходжанне чалавека на гэтай зямлі, яго грэшнасць і слабасць.

Падчас пасыпання галоаў пелепам ад спаленых вербачак з мінулага года святло кажа: «Кайцеся і верце ў Евангелле». Як адзначае Святы Аіцец Бенедыкт XVI ў сваім пасланні на Вялікі пост 2010 года, «звартанне да Хрыста і вера ў Евангелле азначаюць менавіта гэта: выйсці з ілюзіі самадэстаткаваці для таго, каб адкрыць і прыняць сваю патрэбу — патрэбу ў бліжкім і Богу, патрэбу Яго даравання».

Перажыванне Вялікага посту — гэта малітва, пост і міласціна. У гэты перыяд служачыя набажэнствы, якія ўтрымліваюць разва-

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

У МІНСКУ ЗНАЙШЛІ ПАЛАЦ XVIII СТАГОДДЗЯ!

Узор каплі і арнаменту XVIII стагоддзя з гэтага палаца.

— Менавіта XVIII стагоддзе ўводзіць паніцае стылю ў мастацтвае і прасочвае працэс ператварэння прамой лініі ў крывую і наадварот. Мы бачым, як сёння ў архітэктуры з'яўляюцца «арачкі» і «купалочкі», з'яўляюцца цікавыя для класічных узорамі. У нашай жа рэстаўрацыйнай практыцы заўсёды трэба перасяляцца ў той мінулае і асяроддзе, што атчалі помнік. На жаль, дэталі многія нашы каштоўнасці не даследаваны належным чынам, яны не ўведзены ва ўжытак, не прывосноены, імі не карыстаюцца як узорамі. А зразумееце тое, міма чаго ўсё жыццё праходзіў, можна толькі калі пачнеў спазнаваць лічбаю і мераю. Спыніўся неяк калі Кафедральнага касцёла. І, памітаючы, калі там яшчэ была спартовае зала за савецкім часам, калі ягонай найпрыгажэйшай часткаю была апісда — выразішы зямлі і лабачыць яе. А яе няма! Тады была, а зараз няма. Забудавалі нейкімі гаражамі, нейкімі сучаснымі забудовамі. Мняе абаралі, абаралі новае пакаленне архітэктараў, мастакоў, якія павінны бачыць гэта, маляваць і спацігаць размах мінулага. Памітаюць, у Пушкіна: «Старца велікога тень чю смущенной душою». Прыгожае павіна быць перад вачыма! Старажытнае павіна менавіта «смущаць»... — Якія яшчэ з'дэталі знайсці па гэтым палацы на Плошчы Свабоды, 15? — З істарычнай даведкі, складзенай нашымі гісторыкамі, вынікае, што першая звестка прыпадае на 1775 год. У 1799 годзе граф Міхал Пшэздзецкі прадаў гэты палац Андрэю Станкевічу. Такіх палацаў, хачу адзначыць, у Мінску, магчыма, у той час і было больш. І на сёння гэта — самы стары ў Мінску дом з грамадзянскіх, прыватных, ці як тады казалі, «партыкулярных» пабудоваў... — Ці ў кожным палацы тады было прынята распісаць так пакоі? — Інвентар не ўдакладняецца характэрна спытаў. Але маючы раскрытыя на сценах узоры, можна сказаць, што гэта быў вельмі вышталены тоі час інтэр'ер. Страняны ў гэтым будынку толькі скляпенні першага паверху, якія трэба аднавіць згодна з усімі правіламі тых часоў.

— Мне здаецца, у нас многія праекты і рэстаўрацыі старых будынкаў такія безбэлічныя, робяць з помнікаў лячэльныя дамкі, навабуды... — Паводле адных звестак, да аздаблення гэтага палаца меў дачыненне славетны мастак Ян Дамель. Але калі вы кажаце пра сярэдзіну XVIII стагоддзя, то Дамель тады яшчэ не нарадзіўся... — Амаль што кожны дваранін меў у сваім доме калекцыю карцін і гравюраў, гэта было неад'емнай часткай інтэр'еру. Былі і вялікія калекцыі старажытных знаходак, гэтак званыя «археалагічныя кабінеты». Меў такую калекцыю і Ян Кабылінскі, які валодаў гэтым палацам ад 1826 года. У такіх кабінетах збралася і нарадзілася многа думак. Кажуць, што нават сам Дунін-Марцінкевіч прывясціў яму верш у паэме «Вечарніць». Бываў тут і мастак Ян Дамель, але знойдзены роспіс зроблены нашамт раней. — У якой форме, на вашу думку, павінен быць адноўлены гэты жываці? — Тое, што захавалася, павіна заставацца на сценах у некрэнутым выглядзе. Тое, што страчана, мусіць быць рэканструавана. Гэта дапаможа, бо тут жываці ці джор, які складаецца з элементаў, што паўтараюцца. Захаваўся фрыз — гэрыць узор з раслінным арнаментам і пампійскім стылі (якраз былі адкрытыя Пампеі — і гэтым захапілі ўсе прагрэсіўныя людзі таго часу!). Размаляваныя другі пакой з рэшткамі малаванага парюка над дзвярмі, вельмі цікавага фрыз з дубовымі лісткамі. Я ў Беларусі не сустракаў такога!. Нават у палацы ў Нясвіжы такога няма! Магу сцвярджаць адказна — гэтыя знойдзеныя роспісы ўнікальныя для Беларусі. Такого на грамадзянскіх пабудовах у нашай краіне больш няма! — Паводле цяперашняга праекта, у палацы пасля аднаўлення мусіць быць галерэя народнага мастака Міхала Савіцкага. Ці сусвецца гэта з адкрытымі роспісамі? — Гэта вяртаеце не мне. Я стараюся сумленна выконваць сваю працу і знаёміць усіх з яе вынікамі. Калі прымаліся папярэднія рашэнні, то ведама ж, ніхто не ўлічыў знойдзенага пейзажу. А на сённяшні дзень ужо немагчыма заглошчыць на гэта вочы, таму, мяркую, павіна адбывацца карэкціроўка праекта прыстасавана гэтага помніка.

Глеб ЛЕБЕДЗЕНКА. Ілюстрацыі — праект рэстаўрацыі Уладзіміра РАКІЦКАГА.

3 ПЕРАМОГАМІ — ПАЧАКАЕМ?

Чарговы алімпійскі дзень стаў для беларускіх алімпійцаў зноў безмедалным. Хоць назваць іх сёння нядачнікамі наўрад ці можна. І шмат у чым таму, што ў параўнанні з поспехамі нашых суседзяў — расіянікам (1 бронзавы медаль) і ўкраінцамі (ніводнага) беларусы застаюцца аднымі сваімму плану на завяванне двух медалёў.

Зімовыя Алімпійскія гульні ў Ванкуверы паступова становяцца здабыткам гісторыі. Хоць, зразумела, што кожны з арганізатараў гэтых важнейшых стартаў чатырохгоддзя імкнецца, каб леталіч Алімпіяды насялі станочны імідж. Пра Ванкуверскую гэта можна сказаць з вялікай надзеяй.

Трагічны выпадак з грузінскім саначнікам Надарам Кумарыташвілі, які адбыўся ў дзень адкрыцця прадстаўніц СМІ, калі спарборніцтва лыжнікаў-стралкоў пачынаецца ў 10 гадзін раніцы. Пры гэтым аўтобус з журналістамі не менш за тры разы абшукае паліцыя з люстэркавым «мінашукальнікам».

Зрэшты, як бы там ні было, такія транспартныя праблемы для журналістаў могуць толькі адбіцца на якасці іх рэпартажаў і паведамленняў, але ніяк не на якасці выступленняў спартсменаў. Здаецца,

Гляд аўтобуса на выхавоўскаў.

хакейнай фінал з удзелам расійскай зборнай і пазнаёміцца з поспехамі алімпійцаў-зімкаў. А ў іх пакуль толькі адзін «хуздэнскі» бронзавы медаль у мужчынскіх каньках.

Не выключана, што сваю нядуцкую вымову Алімпійскія гульні ў Ванкуверы паступова становяцца здабыткам гісторыі. Хоць, зразумела, што кожны з арганізатараў гэтых важнейшых стартаў чатырохгоддзя імкнецца, каб леталіч Алімпіяды насялі станочны імідж. Пра Ванкуверскую гэта можна сказаць з вялікай надзеяй.

Трагічны выпадак з грузінскім саначнікам Надарам Кумарыташвілі, які адбыўся ў дзень адкрыцця прадстаўніц СМІ, калі спарборніцтва лыжнікаў-стралкоў пачынаецца ў 10 гадзін раніцы. Пры гэтым аўтобус з журналістамі не менш за тры разы абшукае паліцыя з люстэркавым «мінашукальнікам».

Зрэшты, як бы там ні было, такія транспартныя праблемы для журналістаў могуць толькі адбіцца на якасці іх рэпартажаў і паведамленняў, але ніяк не на якасці выступленняў спартсменаў. Здаецца,

Зрэшты, як бы там ні было, такія транспартныя праблемы для журналістаў могуць толькі адбіцца на якасці іх рэпартажаў і паведамленняў, але ніяк не на якасці выступленняў спартсменаў. Здаецца,

Зрэшты, як бы там ні было, такія транспартныя праблемы для журналістаў могуць толькі адбіцца на якасці іх рэпартажаў і паведамленняў, але ніяк не на якасці выступленняў спартсменаў. Здаецца,

ВЫНІКІ ПЯТАГА ДНЯ СПАБОРНИЦТВАЎ

У пятую дзень спарборніцтваў на XXI зімовых Алімпійскіх гульнях было разыграны пяць комплектаў узнагародаў. Найбольшага поспеху ў гэты дзень дасягнулі нямецкія спартсмены, якія заваявалі чатыры медалі — два залатыя, адзін сярэбраны і адзін бронзавы. Гэта дзаволяла зборнай Германіі заняць першае месца ў агульнакамандным заліку.

Прыжыццё з каманды ЗША забяваюцца пасля дыстанцыі 10 км.

БЯТЛОН
У жаночай гонцы праследвання на 10 км чэмпіёнкай стала немка Магдалена Нойнер, другое месца ў прадстаўніцы Славакіі Анастасіі Кузьміной, а бронза на рахунку французжанкі Мары-Лор Бруно. Беларуска не аказалася нават у дзясятцы наймацнейшых — Людміла Калініччык — 13-я, Дар'я Домрачова — 15-я. Надзея Скардзіна — 26-я.

У мужчынскай гонцы праследвання на 12,5 км перамогу святкаваў швед Б'ёрн Феры, сярэбраны медаль заваяваў аўстрыйца Крыстаф Зуман, а бронзавы — француз Вінсан Жэй. Беларускія біятлісты занялі наступныя месцы: Сяргей Новаікаў — 21-е, Аляксандр Сыман — 31-е, Яўген Абраменка — 40-е, Рустам Валіулін — 42-е.

КАНЬКАБЕЖНЫ СПОРТ
Чэмпіёнкай на дыстанцыі 500 метраў стала Сан Хва Лі (Паўднёвая Карэя), «серабро» ў немкі Джэні Волф, а бронзавы медаль у кітайкі Ван Бейсін. Беларуска Святлана Радкевіч заняла 33-е месца ў выніковым пратаколе.

СНЯГОБОД
Спарборніцтва жанчын у кросе выйграла канадка Мазль Рыкер, другой мяля французжанка Дэбара Антаньё, трэцяй — швейцарка Алівія Нобс.

Краіна	Золата	Серабро	Бронза	Усяго
1. Германія	3	4	2	9
2. Паўднёвая Карэя	3	1	0	4
3. Швейцарыя	3	0	1	4
4. ЗША	2	2	4	8
5. Канада	2	2	1	5
6. Францыя	2	1	4	7
7. Швецыя	2	0	0	2
8. Кітай	1	1	1	3
9. Славакія	1	1	0	2
10. Чэхія	1	0	1	2
11. Галандыя	0	0	0	1
12. Аўстрыя	0	2	1	3
13. Нарвегія	0	2	1	3
14. Італія	0	1	2	3
15. Японія	0	1	1	2
16. Аўстралія	0	1	0	1
— Польшча	0	1	0	1
— Эстонія	0	1	0	1
19. Расія	0	0	1	1
— Харватыя	0	0	1	1

Уразоме з нашымі біятлістамі пасля заканчэння гонкі праследвання на 10 км размова таксама зайшла пра допінг. У прыватнасці, Волга Назарава паскарэнічала: тэсты на допінг-пробу ўжо ў Ванкуверы даялося праходзіць не раз. Ад гэтай працэдурі не можа адмовіцца ніводзін прафесійны атлет, патлумачыла Волга. Нам няма чаго баяцца, бо будзем сваю падрыхтоўку на прыпынках чысціні і празрыстасці.

Яшчэ б удачы нашым дзясцічам і мужчынам!

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

«ДЫК ЧАМУ Б НЕ СКАЗАЦЬ ПРОСТА?»

Пад такім загалоўкам («Звязда», 12.01.10 г.) быў змешчаны ліст мінчаніна В. Красоўскага, у якім ён, увугле, ухваляў, вітаў менавіта беларускіх транспартнікаў, але ж, у прыватнасці, меў заўвагі. Па-першае, не адразу зразумелымі і мілагучнымі падаваліся яму заклікі да тых, хто не мае «празных білетаў шматразовага карыстання, набываць білеты аднаразовага выкарыстання», па-другое, пры адсутнасці льгот «у поўным аб'ёме аплатавага праезд», па трэцяе, выкарыстанне траектыі ў аб'явах бягучым радком.

Прапанову чытача (аб'явіцеля, напрыклад, проста: «Калі ласка, хто не мае праязнога білета, купляйце талон»), а таксама яго пытанні і заўвагі рэдакцыя накіравала кіраўніцтва камуніальнага транспартнага ўнітарнага прадпрыемства «Мінсктранс».

Як паведаміў у адказ на публікацыю яго генеральны дырэктар спадар Палянок, «у нарматыўных дакументах Рэспублікі Беларусі, якія рэгулююць дзейнасць пасажырскага транспарту, адсутнічае такое паняцце, як «талон». У іх вызначана, што для аплаты праезду выкарыстоўваюцца білеты як аднаразовага выкарыстання — на адну паездку, так і шматразовага — на дзядку, палову месяца, месяц».

Згодна з п. 216 пастановы Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 30.06.2008 г. № 972 «Аб некаторых пытаннях аўтаматэлічных перавозак пасажыраў» у абавязкі пасажыра ўваходзіць «своечасова набываць білет і ў поўным аб'ёме аплатавага праезд, калі

інашае не прадугледжана законамі і актамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусі, у вадзіцеля, у касе пасажырскага тэрмінала або іншых месцах продажы — да пачатку паездкі, у кандуктара (пры яго наяўнасці) — да наступнага прыпынку». Пасажыр абавязаны ажыццявіць даплату ў памеры дзейнага тарифу за праезд экспрэс-нашымі маршрутамі пры наяўнасці ў яго аднаразовага або шматразовага праязнога білета (акрамя выпадкаў, калі ў пасажыра ёсць праезны білет на чатыры віды транспарту, альбо праезны білет на экспрэс-нашым маршруце), пасажыр абавязаны зрабіць аплату не толькі за праезд, але і за праезд багажу — пры яго наяўнасці.

У салонах рухомага саставу інфармацыя да ведама пасажыраў даводзіцца не толькі праз моўны інфарматар і электроннае табло «бягучы радок». Ва ўсіх аўтобусах, тралейбусах і трамваях размяшчаны вытрымкі з нарматыўных дакументаў у выглядзе нагляднай інфармацыі — умовы праезду пасажыраў у гарадскім пасажырска-транспартным уз'язе, а таксама кошт праезду ў гарадскім пасажырска-транспартным уз'язе.

Сваё выкарыстанне аддзін нарматыўны тэрмін павінны быць. Прадпрыемствам улічаныя крытычныя заўвагі аўтара публікацыі аб трансляцыі ў салонах трамваяў наймення прыпынчальных пунктаў з ухываннем рускай і беларускай моў і несвоечасовай карэкціроўцы аб'ёму аўтобусаў маршруту № 150. Названая недыхопі ліквіднасьця».

Значыць, трэба, як быццам, паставіць кропку, бо на ўсе пытанні, узнятыя ў лісце, дадзены поўныя, пераканаўчыя адказы. Нешта перашкаджае. Напэўна тое, што заклік (не спрачаемся — абгрунтаваны): «Хто не мае празных білетаў шматразовага карыстання, набываць білеты аднаразовага выкарыстання» сапраўды раздражняе сваёй «грувацкацю», незразумеласцю, немілагучнасцю. Раздражняе **пасажыраў** грамадскага транспарту, якія праехаў свае метры-кіламетры і выйшлі. Што ўжо казаць пра вадзіцеляў, кандуктараў і кантралёраў, вымушаных чуць гэтую фразу з ранку да вечара, дзень пры дні.

Дык, можа, варта падумаць яшчэ? Да гэтага мы заклікаем не толькі кіраўніцтва паважанага прадпрыемства «Мінсктранс», але і сваіх чытачоў. Напішыце, які падобныя абвесткі робяцца на вашых маршрутах? Як у тых гарадах і краінах, дзе вам давалася бываць? Давайце разам пашукаем выйсце.

...У тралейбусах, аўтобусах, трамваях Мінска, апроч заклікаў набываць білеты, у поўным аб'ёме аплатавага праезд, гучыць яшчэ адзін — берагчы грамадскі транспарт, які, цытуем «упрыгожвае нашу сталіцу». Вельмі хочацца (і трэба!), каб упрыгожваў яшчэ і мовай. Якая па прызынанні ЮНЕСКА (спецыяльнай установы Арганізацыі Аб'яднаных Нацый па пытаннях адукацыі, навукі і культуры) займае другое месца ў свеце (пасля італьянскай) па сваёй мілагучнасці. І якую гэтая ж установа занесла ў спіс моў, што знаходзяцца цяпер пад пагрозай знікнення.

Аляксандр Марцуль, в. Рэзы, Шчучынскі раён.

Тэлефонны канструктывізм

Чарвеньскі раён, в. Хутар.

...А тады — ну, не змож ён, бядак: вочы выліпў, рот развіў... І трэба ж, гаспадар нейкім чынам заўважыў, што ён глядзіць. Ад дзясцічых адараўся і да клеткі. Я цябе, маўляў, папярэджваў? Папярэджваў... То давай соды галаву — адкручываць буду. «На — кажа папугай, — адкручвай... Нахалеру мне і та галава, калі я вось такога, «жыўцом», ніколі не убачу?»

То пасмялялі мы з гэтай птушкі. Найбольш адзін. Яго Валерам завучу. А тады і кажа: «Хлопцы, я таго папуга, які ніхто разумеў...». І расказвае нам, чаму.

То, значыць, ён адзін час «хаўтурыў» — таксаваў на сваёй машыне. І па горадзе лодзей вазіў, і да межы... Казаў, розныя кліенты трапляліся. Адзін вёз папарысу ў Гомель звязіць, на дзень нараджэння да швагры. Вечарам туды, раніцай назад... Прыехаў, а там доўг у прыватным сектары, сталы ва ўсю нахрываюцца, лаяна цацелена. Яны з дарогі перш-наперш туды, разам з мужыкмі папарыліся — і ад душы, як кажуць. Пасля гэтага (Валера толк ведае) сама тое было б у бонку з халоднай вадой альбо ў рачку. Але ж там нічога падобнага. Мужыкі ў расправленні паселі, піва жулукцяць, а ён хоць на вуліцу выйсці рашыў.

Бачыць, — сад там побач з лазенькай, цяпліцы ўзвышаюцца, гарод вялікі, бульбачка рэцца, відаць, толькі што абганяна: градзі шырокія, зямля мяккая, халаднаватая. Пастаў на ёй, птым селі... лёг — у барадзюку. Кайф, казаў, невыважаць: зніў, пад спінай і па баках зямля, як пух, зверху ад краю да краю неба чорна-сіняе з карку і сад на ветры шуміць... Але спаць пад гэты шум ён не збіраўся, проста вочы ад кайфу звёў. А ведама 300 з гакам вёрст адматаўшы — нейкі час нічога не бачыў, нічога і не чуў...

Мужыкі, між тым, з лані павыходзілі, жанчыны туды ж зайшлі... Пранушы ён ад нейкага шуму, ад смеху. Сеў у той барадзюку: проста перад ім, у лічаных кроках, дзве маладзіцы — у чым маці нарадзіла... Адна адну з лэйкі вадой палівае. І відаць, халодная, бо нічо ад часу віскочыць, смяюцца, але ж хідка, каб нічо не пачуў...

А яно б і гучнага віску там даволі было, каб Валера ўстаў, як хацеш — з той бульбы... Ды голы, высошы, у зямлі... Пасаромаеў. Застаўся сядзець, глядзецца. І ўсё пад папугаме потым казаў, што яно і сапраўды, калі такой прыгажосці, жыўцом, ніколі не бачыць, то нахалеру тады і галава.

А. Хадасевіч, г. Мінск Рубрыку вядзе Валянціна ДОУНАР.

Адзін гулец аказаўся з паломаным носам, другі — у турме

А ГРОШЫ ЁЎСЁ АДНО ЗАСТАЛІСЯ Ў ГАСПАДАРА КЛУБА

Шэсць гадоў засталася адсядзець у не надта аддаленых месцах маладому гродзенцу Сяргею Дзіямідаву (з этычных меркаванняў прозвішча зменена) за начны разбой каля клуба гульнявых апаратаў па праспекце Кляцкова.

Той жывёнскай ноччу мінулага года нідзе не працуючы Сяргей «тусаваўся» з таварышамі ў клубе. Надзея на буйны выйгрыш не было, паколькі з пустымі кішэнямі не пагуляеш. Можна было разлічваць хіба што на тых, хто больш удаліліся, але прыйшоў у клуб без «сілавой падтрымкі». Таму кампанія ўважліва глядзела па баках. І неўзабаве ў поўзроку апынуўся незнаёмец Сяргей Л., якому ў той вечар шанцавала збыць за іншы. Ён выйграў некалькі соцень тысяч беларускіх рублёў і, не хаваючы гэтага, шчодра частаваў півам менш удачлівых, у тым ліку і сваёй цётцы. Больш за тое, калі кампанія папрасіла пазычыць грошай на гульню, «адшліпў» некалькі купюр.

Не адчуваючы ніякага напружання ў адносінах з незнаёмым, Сяргей Л. каля чатырох гадзін ночы вырашыў пакінуць залу гульнявых аўтаматаў. Але як толькі ён пераступіў парог і апынуўся на вуліцы, дык тут жа ў якасці «падарожніка» апынуўся ягоны цёзка з двума таварышамі. Не прайшоўшы і дзесяці метраў, Сяргей атрымаў ад Дзіямідава моцны удар кулаком у галаву. Паспрабаваў уцячы, але марна, яго дагналі і сталі збіваць. За што — не п'ятаў, і так было зразумела. Паміж ударамі чую каманду Дзіямідава: «Глядзі па кішэнны грошы!» У ахвяры забралі больш за 800 тысяч рублёў, мабільны тэлефон, а таксама сараваў з шы дві залатыя ланцужыкі з крыжыкам і медальёнам і, не развітаваючыся, далі драпака.

Такім чынам, удала гульня павярнулася для Сяргея Л. пустымі кішэнямі, зламаным носам дзвю шматлікімі кровападдэкамі і сінкамі. Пацярпелы звернуўся ў міліцыю, і злучыцца выкрпіл па гарачых слядах. Аднак вярнуць свае грошы не ўдалося. У тую ж ноч, пасля злучыцца цёзка-крыўдзіцель... вярнуўся ў клуб і прайграў іла на тых жа гульнявых аўтаматах, дзе пашанцавала ягонай ахвяры. Дзіямідава апазналі не толькі пацярпелы, але і сведкі з ліку наведвальнікаў і адміністрацыі клуба. Дапамагла следчым і камера відэаназірання.

Учынак Дзіямідава следствам кваліфікаваны як разбойны напад у складзе групы асобаў. Два яго саўдзельнікі пакуль што на волі, шукаюцца дадатковыя доказы іх удзелу ў начным разбоі. У дачыненні да Сяргея Дзіямідава, галоўнай дзейнай асобы і ініцыятара нападу, вынесены прыгавор суда Кастрычніцкага раёна г. Гродна — 6 гадоў і 6 месяцаў пазбаўлення волі з адрывіцём пакарання ў папраўчай калоніі ў умовах умоцнененага рэжыму, з канфіскацыяй маёмасці. Прыгавор увайшоў у сілу.

Выснова папярэдняга таксама: час Сяргею Дзіямідаву і іншым маладым людзям засвоіць, што жыццё на тэлеканале «Дзікая прырода», дзе леу на правах мацнейшага ламае рыбят травадэнай жывёлы і з'ядае яе, у корані адрозніваецца ад арганізацыі жыцця Homo Sapiens у сучаснай дзяржаве.

...Звернем увагу і на фінал гэтай гісторыі: адзін гулец аказаўся без грошай і з паломаным носам, а другі — у турме. А грошы ўсё адно засталіся ў гаспадара клуба.

Вячаслаў ІГНАЦІК, старшы памочнік пракурора Гродзенскай вобласці.

Крымінал

БЫЛІЯ МІЛІЦЫНЕРЫ АСУДЖАНЫ ПА «ПАЛЯЎНІЧАЙ СПРАВЕ»

Трох асудзілі да пазбаўлення волі, адзін быў вызвалены ў зале суда. «Паляўнічую справу» называюць адной з самых непрыемных у гісторыі беларускай міліцыі.

У перавышэнні службовых паўнамоцтваў ці злоўжыванні абвінавачваліся адразу чатыры высокапастаўленыя міліцыянеры. «Паляўнічая справа» прагрмела ў канцы чэрвеня мінулага года, калі на нарадзе з аперацыйна-кіруючым саставом было расказана пра аднаго з начальнікаў Жлобінскага РАУС, які «аформіў на падстаўную асобу сядзібу», «захастаў лясныя ўгоддзі».

На тэрыторыі той самай сядзібы выязджала карэспандэнтка «Звязды». Ад мясцовых жыхароў яна даведлася пра тое, што сядзібай запраўляў падпалкоўнік міліцыі, паляваць соды праездзе вялікія начальнікі, «галіудзілі». А мясцовым жыхарам даводзілася абслугоўваць «гаспадарку». У матэрыялах крымінальнай справы разгледжаныя эпизоды незаконнага палівання на рэдкіх жывёлах і іншае. Трэба сказаць, што журналісты пра «паляўнічую справу» ведалі мала. Нават у судзе справа разглядалася ў закрытым рэжыме. Магчыма, «паляўнічая справа» не нарабіла б столькі шуму, але да журналістаў звярнуліся сваёй затрыманых міліцыянераў. У іх была сваё праўда. Сваёкі свярджалі, што міліцыянеры сталі ахвярамі нейкай «разборак»...

Журналістам заставаўся толькі канстатаваць факты. У сераду, 17 лютага, зачыталася толькі рэзюльцатная частка рашэння Вярхоўнага Суда. Былі начальнік галоўнага ўпраўлення па барацьбе з карупцыяй і эканамічнымі злучэнствам МУС Віктар Ермакоў атрымаў 3 гады пазбаўлення волі ў калоніі агульнага рэжыму за злоўжыванне службовымі паўнамоцтвамі і перавышэнне ўлады. Былы начальнік аддзела па барацьбе з эканамічнымі злучэнствамі і карупцыяй у стратэгічных напрамках УУС Гомельскага аблвыканкама Дзімітрый Барануў атрымаў 3 гады пазбаўлення волі за перавышэнне ўлады і службовых паўнамоцтваў. Ён будзе адбываць пакаранне ў калоніі умоцнененага рэжыму. Былы начальнік аддзела па барацьбе з карупцыяй і эканамічнымі злучэнствамі Жлобінскага РАУС Леанід Міняноў атрымаў 4 гады пазбаўлення волі ў калоніі агульнага рэжыму за злоўжыванне службовымі паўнамоцтвамі.

Усе яны пазбаўлены права займаць пэўныя пасады на працягу 5 гадоў. Суд прыняў рашэнне не спяганіць з іх штраф. Былы супрацоўнік ўпраўлення па барацьбе з карупцыяй і эканамічнымі злучэнствам УУС Гомельскага аблвыканкама Аляксандр Малаеў пазбегнуў турэмнага зняволення на падставе закона аб амністыі...

Яўген ВАЛОШЫН.

Урон — 150 млн рублёў

Усуд перададзена крымінальная справа ў дачыненні да былага начальніка Гомельскага раённага вузла электрасувязі Гомельскага філіяла РУП «Белтэлекам», які абвінавачваецца ў перавышэнні і злоўжыванні службовымі паўнамоцтвамі.

Падстава для расчарвання ў верасні 2009 года ўпраўленнем КДБ Беларусі па Гомельскай вобласці крымінальнай справы сталі вынікі аўдыту фінансавана-гаспадарчых і эксплуатацыйнай дзейнасці згаданага прадпрыемства. Супрацоўнікі аргану дзяржабеспекі выявілі шэраг парашуных заканадаўства ў дзейнасці кіраўніка райвузла. На працягу некалькіх гадоў ён без заключэння адпаведных дамоўленасцяў даваў вытворчона-камерцыйнай фірме ў арэнду размяшчаныя ў адміністрацыйных будынках вузла памышчаны. Пляццары за ўтрыманне згаданых памышчанняў збіраліся з райвузла.

Следства таксама ўстанавіла, што сілы і сродкі Гомельскага РВЭС Гомельскага філіяла РУП «Белтэлекам» сістэматычна выкарыстоўваліся па ўказанні начальніка ў інтарэсах усё той жа камерцыйнай структуры. У шэрагу выпадкаў «падшофная» фірма выступала падрачыкам у фізічных асобаў па тэлефанічных жылых памышчаннях, аднак работні прадзводзілі работнікамі і тэхнічнай РВЭС. Аплата пры гэтым атрымлівала названая фірма. Па звестках следства, урон, нанесены начальнікам сваёйму прадпрыемству, склаў больш за 150 млн рублёў.

Ул. кар.

Аўтазлодзей ідзе на рэкорд

Усяго за адну ноч злучыцца, якая затрымаў у Чыжоўцы аперацыйнай Заводскага РУУС сталіцы, паспеў разукомплектаваць... 27 аўтамабіляў.

Злодзей здымаў з чужых машын, адзначаючы ў аддзеле інфармацыі і грамадскіх сувязяў ГУУС Мінгарвыканкома, аўтамагітлоў, лінзы люстэркаў, парктронкі. Нешта з крадзенага намагаўся збываць на рынку «Ждановічы», а дома ў затрыманым было знойдзена і канфіскавана 25 дарагіх дэталей ад розных аўто. Між іншым, ахвярамі гэтага злодзея становіліся галоўным чынам удалымі новыя інашарак, машыны якіх былі не старэйшыя за 2005 год выпуску. Акрамя крадзенага, у зламаныя была знойдзена і наркатычнае рэчыва.

Ігар ГРЫШЫН.

АБАКРАЛІ «ЕўРОПУ»

Уначы 15 лютага невядомыя абакралі кавярню піцэрню «Еўропа» у Магілёве. Злодзей знеслі харчы, спіртныя напоі, тэлевізар, DVD і відэапраектар. Сума крадзенага — болей за 6 мільянаў рублёў. Між тым, ахуайной сігналацый і вартуаўнікаў і піцэрні не было. Міліцыя шукае злучыцца.

Алена КАЗЛОВА.

ХАБАР АТРЫМАЎ... ЛЯСНІК

Супрацоўнікі падраздзяленняў па барацьбе з эканамічнымі злучэнствамі і Палацкім раёне затрымаў лесніка — мясцовага жыхара, які ў якасці хабару атрымаў 400 тысяч рублёў. Такім чынам падцякаваў за станочнае вырашэнне пытання аб выдзяленні ўчастка для нарыхтоўкі дрэў. У дачыненні да 36-гадовага лесніка заведзена крымінальная справа.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

НЯВЕСТА НА СЕНЕ

Выставы

«Вясельны прырапалах» у Магілёўскай гарадской выставачнай зале паказваў модны фотаракурс маладых.

Як гэта ні здаўна, але найбольш папулярныя вясельны антураж — збожжавыя палі і стагі сена. Саломі і валюм, белае на сонечным, і ўдалечыні — сіняе неба з белымі абломкамі. У некаторых асабліва вышталючонах выпадках — маладыя ў стозе сена яшчэ і келіхі з шампанскай трываюць.

— Прафесійныя вясельныя фатографы з'явіліся ў нашай краіне недзе ў 70-х гадах мінулага стагоддзя, — расказаў арганізатар

выставы, вядомы ў Магілёве фотамайстар Мірон ШЧУДЛО. — Мода на вясельныя здымкі мяняецца, і цяпер ужо фатографы часам і не ведаюць, як яшчэ прыгажэй падаць маладых. Даходзіць да абсурду. Я нядаўна бачыў нявесту ў белым, якую сфатаграфавалі на рэйках. Ну як жа так можна? Яна яшчэ толкі пайшла замуж, і ў вобразе Ганны Каранінай ёй выступаць раанава!

Уздзельнікі выставы, сярод якіх і спрактыкаваныя матры, і зусім маладыя людзі атрымалі, дыпламы за развіццё вясельнай фатаграфіі.

Фота Аляксандра ГРЭБЕНЕВА

Фота Сяргея ШУНЦІКАВА

Сяргей ШУНЦІКАЎ — прафесійны фатограф. Здымае ўсё, ад рэкламы да пейзажаў. Але ўсё ж большая частка працы — гэта здымкі на вяселлях.

— Я люблю сваіх маладых, — кажа вясельны фатограф. — У маіх работах ёсць душа, гэта адразу бачна. На фотавыставе дэманструецца больш за сотню здымкаў 24 аўтараў. Аднак сярод усіх цяжка адшукаць здымкі рэпартажныя, большасць — гэта прыгожыя, але цалкам пастановачныя кадры.

— Вось у мяне маладыя на матацыкле, — паказвае Сяргей Шунцікаў. — Не паверыце, прама на дарозе захапілі транспартны сродак у дзеда з бабуляй і сфатаграфаваліся. Але лепшы экспромт — усё ж падрыхтаваны. На рачным пляжы рагонуць маладыя. Я, вядома ж, падарэдуў нявесту, што даўдзецца здымаць панчохі і сядзець на пяску, але пасля маіх жартаў смяляцца маладыя шчыра! Ці гэта не бачна?

— Вясельная тэма — досыць складаная, — тлумачыць фотамайстар Мікалай ЦІТОЎ. — Трэба умець за адзін дзень зрабіць здымкі розных жанраў. Але самае галоўнае, на мой погляд, гэта зладзіць эмоцыі маладых. Тады і здымкі атрымаюцца жывыя. Выстава «Вясельны прырапалах» вельмі папулярная ў магілёўцаў: маладыя і іх сваякі ідуць глядзець на сямбе, патэнцыйныя нявесты і жанкі прыглядаюцца да фота ў чаканні ўласных урачыстасцяў. Дарчы, праца вясельнага фатографа ў Магілёве каштуе ад 250 долараў і вышэй.

Ды і ўвогуле прыемна бачыць на здымках прыгожых і шчаслівых маладых людзей. Нявесты кідаюць букеты, цыскаюць кацяня, танцуюць з цыганамі. Жанкі кіруюць фурманкамі, хаваюцца ў багажніках аўтамабіляў, носяць на руках і цалуюць сваіх каханых. Любоў вам ды згода!

Ілона ІВАНОВА.

«Еўрабачанне-2010» КЛАСІКА ПАЧЫНАЕ I...

У песенным «Еўрабачанні» наша краіна сёлета возьме ўдзел у сёмы раз, у конкурсе маладых музыкантаў пад тым жа брэндам — упершыню. Тым не менш, музычнае «Еўрабачанне» выклікала ў патэнцыйных удзельнікаў не меншую цікавасць, чым яго больш раскручаны сабрят. Прынамсі такія высновы можна зрабіць па выніках першага этапу абодвух адборач.

На нацыянальны адбор конкурсу маладых музыкантаў «Еўрабачанне-2010» (Eurovision Young Musicians 2010 абудзецца ў маі гэтага года ў Вене) арганізатары атрымалі каля 50 заявак. Пасля разгляду журы, якое ўзначаліў мастацкі кіраўнік і галоўны дырэктар Нацыянальнага акадэмічнага народнага аркестра Беларусі імя І. Жыновіча Міхалі Казінец, для ўдзелу ў другім этапе — праслухоўванні — былі адабраныя 34 музыканты. Сярод іх і будучы вызначаны удзельнік фіналу рэспубліканскага конкурсу, які абудзецца напрыканцы лютага — на пачатку сакавіка. А пераможца па рашэнні прафесійнага журы выступіць за нашу краіну ў Аўстрыі, на міжнародным конкурсе класічнай музыкі для маладых музыкантаў, які праводзіцца Еўрапейскім вясчальным саюзам раз на два гады.

Што да песеннага «Еўрабачання», то, паводле слоў намесніка старшыні Белтэлерадыёкампаніі Аляксандра Мартыненкі, на сёння атрымалі заяўкі прыблізна ад 40 удзельнікаў (сярод іх не толькі выканаўцы, але і два кампазітары, прычым адзін з іх, з Іспаніі, даслаў адрозна 9 песень). Пакуль што гэта менш чым летась — відаць, у памяці выканаўцаў добра адкладалася нездаровая атмасфера мінулага года, таму асаблівага напылу ахвотнікаў не назіраецца. Аднак, нагадаючы арганізатары адбору, заяўкі яшчэ ідуць і прымаюцца па даце на паштовым штэмпелі — не пазней за 15 лютага. Выступіць за Беларусь на конкурсе выказалі жаданне не толькі беларускія артысты, у ліку якіх ёсць нечаканыя адкрыцці, — напрыклад, парадзіст Георгій Волчак, але таксама выканаўцы з Расіі, Украіны, Польшчы, Ізраіля, Іспаніі і нават Аўстраліі. Да 10 сакавіка фокус-група, складзеная з прадстаўнікоў розных беларускіх тэлеканалнаў, павінна выбраць з усёго гэтага багацця двух кандыдатаў — асноўнага і дублёра, на выпадак форс-мажорных абставінаў, прычым прыярэтыт, як мяркуецца, будзе аддадзены ўсё ж беларускім артыстам.

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

Спявачка ГЮНЕСЬ — «ветэран» нацыянальнага адбору — у чарговы раз штурмуе песеннае «Еўрабачанне».

Дарагія і любімыя бацькоў Аляксея Пятровіча і Софію Канстанцінаўну ШЧАРБАЦЭВІЧАЎ, якія жывуць у вёсцы Палонка Баранавіцкага раёна, вітаем з 80-годдзем. Жадаем моцнага здароўя, бадзёрасці, дабрабыту, творчых здзяйсненняў.

З любоўю дзедзі, унукі, праўнук.

Любага сына Андрэя Уладзіміравіча СІТНІКА з г. Маладзечна вітаем з днём нараджэння. Жадаем моцнага здароўя, шчасця і ладу ў сям'і, шчаслівай долі унукам Змітраку і Аляксандру.

Бацькі, в. Палажэвічы.

Крынічка

Рубрыку вядзе Валяціна ШПЛЮСКАЯ, тэл. 285 88 81 № 6 (338)

Глеба ў агародзе

Гліністыя глебы хоць і багатыя на пахвыныя рэчывы, але марудна праграваюцца, запываюцца, на іх паверхні пры высыханні ўтвараецца скарынка, у іх мала паветра і шмат вады, а значыць, запаволены распад арганічнага рэчыва. Для паляпшэння ўрадлівасці гэтых глебаў у пачатку акультурвання неабходна ўносіць па 6—8 кг на 1 кв. м гною, торфу і тарфагойнага кампосту, а потым уносіць напалову менш. Уносяць іх пад узорванне або перакопку, глыбіня якіх павінна быць не менш як 25—30 см. Арганічныя і мінеральныя ўгнаенні можна ўносіць усювесь або вясной штогод. Для паляпшэння водна-паветранай пранікальнасці гліністых глебаў можна ўносіць плавіне, попель і нават пясок. Вырошчваюць агародніну на такіх глебах трэба толкі на градах і граблянях. Сяненне загорваюць на невяліку глыбіню, а расаду высаджваюць нахільна ў прагартыя слай глебы.

Супясчаныя глебы маюць дастатковую колькасць даступных раслінным пахвыных рэчываў, паветра, добра праграваюцца, але іх урадлівасць неабходна рэгуляваць падтрымліваюць унясеннем арганічных і мінеральных угнаенняў.

Урадлівасць пясчаных глебаў трэба падтрымліваць высокімі дозамі арганічных угнаенняў, добра высаіцаць лубін на зялёнае ўгнаенне. У такіх глебах нельга ўносіць адны мінеральныя ўгнаенні без арганікі. На іх не рэкамендуецца рабіць грады і грабяні, а каб насенне не перасыхала, яго трэба загорваць на большую глыбіню.

Тарфяна-балотныя глебы маюць шмат азоту, але ён часта знаходзіцца ў маладзетна-стунпавай для раслін форме. У гэтых глебах мала фосфару і калію. Таму ў іх, як правіла, уносяць толькі фосфарна-калійныя ўгнаенні. Каб садзейнічаць пераводу азоту ў даступную для раслін форму, у глебу ўносяць гной, гноевую жывку або мікрабіялагічныя прэпараты.

Барацьбіты за чысціню

Большасць раслін, якія мы вырошчваем дома, — выхадзіць з тропікаў, дзе бываюць шматлікі дажджы. Паглынаючы лішні ваду, такія расліны і выдзяляюць значна больш вільгаці, робячы навакольнае паветра больш свежым і чыстым. Гэта асабліва важна ў ацяпляльных перыяд, калі паветра ў памяшканнях робіцца вельмі сухім. Вось некаторыя з такіх раслін — барацьбіты за чысціню: дыфенбахія, хларафітум, мансэтра, цыперус, алаказія, малачай, пшчч, пеларгонія, філадэндрон.

Хларафітум. Нягледзячы на тое, што хларафітум любіць святло, ён можа пераносіць і цені, і сухое паветра. Палівайце яго шчодра, але не дапускайце назашаванна вады ў паддоне. Паколькі карані хларафітуму моцна разрастаюцца, расліну рэкамендуецца высаджваць у шырокі гаршчкі. Занадта цесная пасуда можа стаць прычынай адсутоўнасці кветкавага сцябла.

Дарэгі і любімыя бацькоў Аляксея Пятровіча і Софію Канстанцінаўну ШЧАРБАЦЭВІЧАЎ, якія жывуць у вёсцы Палонка Баранавіцкага раёна, вітаем з 80-годдзем.

Жадаем моцнага здароўя, бадзёрасці, дабрабыту, творчых здзяйсненняў.

З любоўю дзедзі, унукі, праўнук.

Любага сына Андрэя Уладзіміравіча СІТНІКА з г. Маладзечна вітаем з днём нараджэння. Жадаем моцнага здароўя, шчасця і ладу ў сям'і, шчаслівай долі унукам Змітраку і Аляксандру.

Бацькі, в. Палажэвічы.

ПРЕДЛАГАЕМ В АРЕНДУ В п/у КОЛЯДЧИ

СКЛАДСКІЕ ПОМЕЩЕНИЯ по ставке 4,5 Евро/кв.м и 3,5 Евро/кв.м. Удобные подъезды, охраняемая территория с кафе. Тел. 8 029 679 24 79.

Дарэгі і любімыя бацькоў Аляксея Пятровіча і Софію Канстанцінаўну ШЧАРБАЦЭВІЧАЎ, якія жывуць у вёсцы Палонка Баранавіцкага раёна, вітаем з 80-годдзем.

Жадаем моцнага здароўя, бадзёрасці, дабрабыту, творчых здзяйсненняў.

З любоўю дзедзі, унукі, праўнук.

Любага сына Андрэя Уладзіміравіча СІТНІКА з г. Маладзечна вітаем з днём нараджэння. Жадаем моцнага здароўя, шчасця і ладу ў сям'і, шчаслівай долі унукам Змітраку і Аляксандру.

Бацькі, в. Палажэвічы.

Вам спадабаецца гэты мангольд

Мангольд — блізкі сваяк буркоў, але ў яго выкарыстоўваюць у асноўным лісты і чаранкі, а караняплоды — у асноўным для салаты. Лісты выкарыстоўваюць для прыгатавання салатаў, вінегрэтаў, галубцоў, галоўнае, што расліна з з'яўляецца вельмі рана, калі капусцы яшчэ няма, і лісты можна зрываць усё лета. Водар у прыгатаваных галубцоў своеасаблівы, прыемны. На смак лісты мангольду крыху нагадваюць вінаградныя, але больш мяккія. Маладыя лісты мангольду ўжываюць у ежу ў дзень збору, таму што яны хутка псуецца. Калі ўзнікла неабходнасць захаваць лісты, то вымытыя і змешчаныя ў поліэтыленавы пакет іх можна трымаць у халадзільніку не больш за два дні. У запас маладыя лісты мангольду разам з мясістымі чаранкамі добра мыюць, бланшууюць у кіпені на працягу 2 хвілін, астуджаюць, адціскаюць лішак вільгаці, раскладваюць у поліэтыленавыя пакеты і замарожваюць.

Чаранкі мангольду — таксама выдатная рэч. Іх адварваюць у салёнай вадзе і абсмажваюць з сухарамі ў масле. Імі можна запраўляць боршч, суп з зялёнай капусцы. А калі іх замарываць або закісваюць, як агуркі, атрымаецца далікатэсная закуска на ўвесь год.

Сустрэкаецца два віды мангольду: зялёны — гатунак Белавінка, з зялёнай афарбоўкай чаранка, і чырвоны — гатунак Пунсовы. Па форме ліста і даўжыні чаранка чырвоны нічым не адрозніваецца ад зялёнага, толкі афарбоўка чаранка чырвоная.

Мангольд — халадустойлівая двухгадовая расліна. У першы год утвараецца рэзетка лістоў і корань, на другі — кветкавае сцябло вышыняй 1,2—1,8 м. Яго яшчэ называюць ліставыя буракі, але лісты ў мангольду больш буйныя, чым у буркоў. Высаваюцца мангольд адначасова са сталовымі буркамі — у красавіку — пачатку мая.

Гэта расліна мае і лекавыя ўласцівасці. Яе карысна ўжываць пры захворванні на дыябет, анемію, людзям, у якіх павышаны артырыяльны ціск, каміян і нырках. Ужыванне мангольду паляпшае работу печані, сардэчна-сасудзістай сістэмы, павышае ўстойлівасць арганізма да прастудных захворванняў. А кашка з кораня мангольду — добры сродак ад аблысення.

Агарод пачынаецца з падваконня

Пачатак у нумары за 11 лютага. РАСАДА ПАСЛЕНАВЫХ

Часцей за ўсё вырошчваюць расаду тамата, перцу, баклажана. Перш чым высаіцаць насенне, яго трэба прапрацаваць. На 20 хвілін апусціць у 1-працэнтны раствор марганцовай (1 г на 100 мл вады). Пасля гэтага старанна прамяць у вадзе або апрацаваць у цэплым (38—45 градусаў) 2-3-працэнтным раствору перакісу вадароду. Добры эфект дае замочванне ў раствору мікраэлементу і загартванне. Насенне, якое толькі-толькі накланулася, мясціцца ў халадзільніку на суткі. Сяць лепш праарочынам насеннем, тады вы будзеце ўпоўненымі ў тым, што яно ўзьдзе. Але парасткі не павінны перавышаць даўжыню насення. Каб пазбегнуць загущэння пасадкаў і зэканомяць пасадачны матэрыял, дробнае насенне можна папярэдне змяшчаць з чыстым сухім пяском, потым прысыпаць вільготным субстратам 1-1,5 см. Насенне тамата і асабліва баклажана і перцу ўзьдзе хутчэй, калі яно было замочана ў раствору мікраэлементу альбо проста ў цэплай вадзе. Усходзі таксама з'явіцца хутчэй, калі будзе аптымальная вільготнасць паветра (каля 70 працэнтаў) і тэмпература 25—30 градусаў. Для таго каб стварыць такую тэмпературу, скрынку з высейным насеннем накрываць плёнкай. Вельмі важна не праваорціць момант усходу, сваячасна зняць укрывішчэ. З гэтага моманту тэмпература падтрымліваецца на ўзроўні 18—20 градусаў, што садзейнічае інтэнсіўнаму росту каранёвай сістэмы.

Каб атрымаць у чэрвені таматы ранніх гатункаў (Зубр, Даходны, Белы наліў, Кіеўскі ранні, а таксама гібріды Еўра Ф1, Шторм Ф1 і інш.), іх высаіваюць у канцы лютага. У гэты ж час высаіваюць і гатункі позняга тэрміну высейвання — Валгаградскі, Ракета, Дз-Баро і інш. Гатункі сярэдняга тэрміну высейвання і для адкрытага грунту лепш высаіваць у пачатку сакавіка.

Расаду рэгулярна паліваюць, рыхляць верхні слой глебы. Па меры росту расліны размяшчаюць так, каб яны не зацянялі адна адну. Можна таксама выкарыстоўваць у якасці адбівальнага экрана лустэркі, фольгу альбо чысты белы ліст шчыльнай паперы.

Працягласць светлавога перыяду таксама мае важнае значэнне. Даследаванні паказваюць, што развіццё раслін сям'і пасленавых паскараецца, калі пададуць светлавую дзень хоць бы да 12 гадзін. Падкармліваюць мінеральнымі і арганічнымі ўгнаеннямі. Іх лепш чаргаваць з інтэрвалам у два тыдні. Гной разводзіць 1:10, амафос — 1 чайную лыжку ў 1 л вады. Можна набыць гатовыя неабходныя наборы элементаў сілкавання.

Даволі часта расада выцягваецца і становіцца непрыемнай на выгляд. Больш за тое, гэта адбываецца і на ўраджай. Гэта адбываецца, у асноўным, з-за недахопу святла, а таксама пры высокай тэмпературы ў спалучэнні з пераўвільгатненнем.

Трэба зрабіць у лютым

Цяпер вельмі ўзрастаюць сутачныя ваганні тэмпературы, у выніку чаго ўзнікае небяспека пашкоджання кары дрэў сонечнымі апёкамі. Такія раны заживаюць дрэнна, а для вішні і слівы могуць аказацца згубнымі. Таму трэба абвазвэць штабы дрэў газетнай паперай у 3-4 столкі, калі вы не зрабілі гэтага ўвосеннь.

Снегу ў гэтую зіму насіпала шмат і яшчэ сыпле і сыпле, таму страўвайце яго з галінак дрэў і кустоў. Праваіраіць стан прыкапаных саржанцаў, звяртаючы асабліва ўвагу на тое, як яны абаронены ад грызункаў і марозу.

Люты — лепшы час для зімовай прышчэпкі, з дапамогай якой садавод можа сам вырасіць патрэбны яму гатунак. Рэгулярна праваіраіць стан чаранкоў для веснавых прышчэпак і чаранкавання.

Атглядаць клубнецбуліны гладыёлусаў, клубні вярцяны, бегоніі. Калі якія часткі загіблі, акуратна абрэжце, прысыпаўшы зрэзы драўнінным вугалем. У лютым высейваюць на расаду петунію, лабелію, ільвіны зёў, салыўю, гваздзіку Шабі і інш.

Над ягаднікамі ўстанавіце шчыты з лютых лапак, каб затрымаць як мага больш снегу ў яловых мцяцеліцы. Падчас адліг вызваліце ад вільготных смежных «шапак» кусты, утуптваіце снег вакол штамбаў.

некалькі градусаў вышэй, чым пакабва. Калі расліны знаходзяцца на сонцы, тэмпература вады для апырквання павінна быць блізкай да тэмпературы лістоў, каб не было апёкаў ад розніцы тэмпературы вады і нагрэтых на сонцы лістоў. Зімой расліны лепш апыркваць у першай палове дня.

На яркім сонцы і пры нізкай тэмпературы паветра апыркванне ўвогуле не рэкамендуецца. Лістам апыркванне будзе на карысць, але далікатныя кветкі ад гэтага могуць цаірэць. Таму іх прыкрываюць белай паперай ці кардонам.

Асабліва важна апыркваць расліны пасля перасадкі на працягу 1-2 тыдняў, гэта значыць, пакуль яны не ўкараняцца. Рэгулярнае апыркванне спрыяльна дзейнічае на расліны, аднак павышае вільготнасць паветра толкі вакол іх і на непрацяглы час. Павысць вільготнасць паветра можна, паставіўшы расліну на паддон з вільготным пяском, мохам, торфам альбо керамзітам, а таксама змясіўшы паміж раслінамі ёмістасці з вады. Невялікія расліны можна ўтрымліваць у шклянках шарах-акварыумах, пагураўшы іх у сфагнум або іншы субстрат.

Вільготнасць паветра

Адносна вільготнасць паветра ў пакоях складае каля 50 працэнтаў, а зімой з-за паравога ацяплення паветра робіцца яшчэ больш сухім. Для большасці пакаёвых раслін аптымальная вільготнасць паветра складае 70—80 працэнтаў. Многія трапічныя віды з тонкімі лістамі (маранты, папаратнікі, селангінелы) маюць патрэбу ў больш вільготным паветры (да 90—95 працэнтаў). Ад недастатковай вільготнасці паветра могуць пажоўкнуць лісты, апасці бутоны і кветкі.

Большасці пакаёвых раслін на карысць будзе апыркванне іх вадой. Калі гэта праводзіць кожны дзень, то расліны будуць лепш расці. Далікатныя папаратнікі, якія любяць высокую вільготнасць, будуць удзячнае па за тое, што вы некалькі разоў на дзень апыркнеце іх, і яны добра будуць адчуваць сябе.

Пры апыркванні раслін лепш выкарыстоўваць умоваю ваду, і якая пастаяла ў пакоі, а лепш за ўсё каля батарэй цэнтральнага ацяплення, не менш за суткі. Ад жорсткай вады на лістах застаюцца белаватыя і бурны плямы, якія можна зняць мокрай анучкай. Тэмпература вады павінна быць на

каб тэмпература паветра не апускалася ніжэй за 5 градусаў.

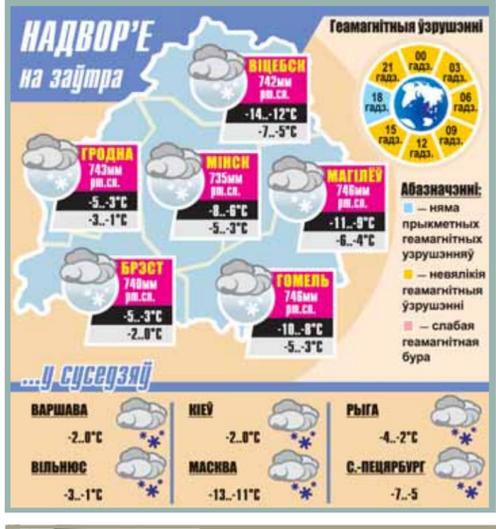
Працягласць расаднага перыяду таматау — 45—55, перцу — 60—70, баклажанау — 80—90 дзён.

СЕННЯ

Месяц Маладзік 14 лютага. Месяц у сузор'і Авена. Сонца ўсход Захад Даўжыня дзень

Фота Анатолія КЛЕШЧУКА.

18 лютага

1919 год — утворана Надзвычайная камісія па барацьбе з контррэвалюцыяй, спекуляцыяй і службовымі злупчываннямі

Беларускай ССР — дзяржаўны орган, які спалучаў у сваёй дзейнасці функцыі спецслужбы і праваахоўнага органа.

1745 год — нарадзіўся Аляксандра Вольта, італьянскі фізік, заснавальнік навукі аб электрычнасці, у гонар якога названа адзінка электрычнага напружання.

«Музычцына, якому трэба зрабіць рашучы крок, думае: што мне сказаць?, а жанчына — што мне атрымаць?»

Мадлен дэ Поізве (1720—1798), французская пісьменніца.

Калі спынялі ход гадзінніка...

Першае, што неабходна было зрабіць, як толькі паміраў чалавек, — спыніць ход гадзінніка. Взяліка, што вісіць на сцяне або стаіць на падлозе, і гадзінніка, якім карыстаўся памерлы. «Запусціць» іх рух можна будзе роўна праз год — у той жа дзень.

Часцей за ўсё сімвалічна гэтага абвазвэжвае рытуальнага дзеяння ў традыцыйнай абрадавай практыцы славянскага тыпу чыста наступным чынам: памёр чалавек — «спыніўся» адлік часу яго жыцця. Аднак насамрэч сімвалічна гэтага рытуальнага дзеяння значна шырокішая. Калі нараджэнне чалавека як быццам разарвала «ручнік» — «дарогу яго жыцця», а шматлікія абрады былі нацэляваны на тое, каб «ужывіць» чалавека ў наваколны свет, то спыненне ход гадзінніка пачынаў цыкл абрадавых дзеянняў, зарыентаваных на «згорванне», разрыў адносінаў са светам жывых і яго падрыхтоўку да пераходу ў свет продкаў.

Усё, што можа адлюстроўваць наваколле (люстэрныя, шклянкі, папіраваныя паверхні) у тым памяшканні, у якім знаходзіцца памерлы, і па руху вынасу нябожчыка з хаты, завешвалі тканінай белага колеру. У заходніх раёнах Беларусі, у якіх пераважае каталіцкае насельніцтва, з гэтай мэтай часта выкарыстоўваюць тканіну чорнага колеру.

Завешваюць люстэрка тканінай — традыцыя доволі позняя па часе ўзнікнення, у больш раннія часы люстэрка проста пераварочвалі да сцяны.

У сельскай мясцовасці яшчэ адным галоўным рытуальным дзеяннем першай пасмортнай гадзіны было вышыванне на акно з боку вуліцы ручнічка белага колеру як знака, які сведчыў аб тым, што ў сям'ю прыйшла бада.

Калі ў хаце ў адчыненай ёмістасці (вадры, слоіку) знаходзілася вада, яе вылівалі. У адпаведнасці з народнымі паданнямі, душа памерлага чалавека абвазвэжва паўніна «спаласнуцца», ачысціцца перад тым, як назаўжды пакінуць жыццё. Яна магла здзейсніць гэта абмыванне ў любім посудзе, у якім знаходзілася вада. Карыстацца гэтай вадай забаранялася, каб не наклікаць новую баду.

Лічцыца, што чалавек, які памёр у нядзелю або ў дзень вялікага царкоўнага свята, богаўгодны.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.